

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

30 ΧΡΟΝΙΑ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΣΡΑΗΛ

Χρονολόγιο 1990 – 2020

Οι σταθμοί μιας δημιουργικής συνεργασίας

ΑΘΗΝΑ 2021

30 ΧΡΟΝΙΑ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΣΡΑΗΛ

- 30 Χρόνια Διπλωματικών Σχέσεων Ελλάδας - Ισραήλ. Χρονολόγιο 1990 – 2020. Οι Σταθμοί Μιας Δημιουργικής Συνεργασίας
- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ: Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος, Αθήνα, Μάιος 2020
Ιστότοπος ΚΙΣΕ https://kis.gr/files/30_YEARS_GR_ISR_JUNE_2020.pdf
- ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ: Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος, Αθήνα, Οκτώβριος 2021
- ΙΔΕΑ - ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ: Βίκτωρ Ισ. Ελιέζερ
- ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Έφη Εζρατή
- ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Εκδόσεις ΗΛΙΑΙΑ - Μιχάλης Κύρκος
- ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ προέρχεται από τα αρχεία του ΚΙΣΕ, της Ι.Κ. Αθηνών, της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης, του Ε.Μ.Ε., της Πρεσβείας του Ισραήλ στην Ελλάδα, του Γιαντ Βασέμ, των Γραφείων Τύπου του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Πρωθυπουργού, του Υπουργείου Εξωτερικών, του τ. Υπουργού Δημήτρη Αβραμόπουλου, του Β.Ι. Ελιέζερ, του Νταβίντ Σαράνγκα και από το διαδίκτυο.

ISBN 978-960-99200-3-2

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη σύμφωνα με το Νόμο 2121/1993 και τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

30 ΧΡΟΝΙΑ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΣΡΑΗΛ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ 1990 – 2020
Οι σταθμοί μιας δημιουργικής
συνεργασίας

ΑΘΗΝΑ 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1990

- 21.5.1990. Η Ελλάδα αναγνωρίζει De Jure το Ισραήλ 13
- Τηλεγράφημα του ΚΙΣΕ στον Έλληνα Πρωθυπουργό και στον πρέσβη του Ισραήλ..... 14
 - ♦ «Έβαλα τέρμα σε έναν παραλογισμό»
Συνέντευξη του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, περιοδικό ΑΛΕΦ, έκδ. Ι.Κ. Αθηνών, τ. 57, 2015 15
 - ♦ Ελλάδα – Ισραήλ: Από την αδιαφορία στη συνεργασία, του Βίκτωρ Ισαάκ Ελιέζερ 19

1992

- 18.5.1992. Πρώτη επίσημη επίσκεψη Έλληνα Πρωθυπουργού στο Ισραήλ.....26
- Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης στο Ισραήλ27
- Συνεργασία & Ανάπτυξη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση28

1998

- 6.4.1998. Εκδήλωση ΚΙΣΕ για τα 50 χρόνια Ανεξαρτησίας του Ισραήλ.....30

- 11.9.1998. Επίσκεψη του Σιμόν Πέρες στην Αθήνα31
 - ♦ Συνάντηση του Σιμόν Πέρες με αντιπροσωπεία του Ελληνικού Εβραϊσμού, *ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ*, έκδ. ΚΙΣΕ, Οκτώβριος 1998 32
 - ♦ Σιμόν Πέρες, ο ειρηνοποιός. Συνέντευξη του Σιμόν Πέρες. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, 20.9.1998 32
- 22.11.1998. Η Κεφαλονιά τιμά το Ισραηλινό Ναυτικό45
 - ♦ Η συγκλονιστική μαρτυρία του ιστορικού της Κεφαλονιάς Αγγελο-Διονύση Δεμπόνου: «1953: Οι σεισμοί στα Ιόνια Νησιά και η βοήθεια του Ισραηλινού Ναυτικού», *ΧΡΟΝΙΚΑ*, έκδ. ΚΙΣΕ, τ. 187, 200346

1999

- Αλληλεγγύη & Ανθρωπιά: Ισραηλινή Αποστολή Διάσωσης για τους Σεισμούς στην Αθήνα (*Maariv*, 18.9.1999).....52

2000

- 14-17.5.2000. Η Πρώτη Επίσημη Επίσκεψη Έλληνα Προέδρου της Δημοκρατίας στο Ισραήλ53
- Ο ΠτΔ Κ. Στεφανόπουλος στο Ισραήλ.....54

- 15.5.2000. Δείπνο Ισραηλινού Προέδρου Βαΐσμαν στην Ιερουσαλήμ.....55
 - ♦ Επίσκεψη Κωστή Στεφανόπουλου στο Ισραήλ - Ορόσημο στις άριστες σχέσεις Ελλάδος - Ισραήλ *ΙΣΡΑΗΛΙΝΑ ΝΕΑ*, τ. Μάιος – Ιούνιος 200056

2006

- 14-18.2.2006. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου του Ισραήλ Μοσέ Κατσάβ στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη59
- Μάιος 2006. Εκδήλωση για την Ημέρα Ανεξαρτησίας του Ισραήλ..... 60
- 24.8.2006. Επίσκεψη της Υπουργού Εξωτερικών Ντόρας Μπακογιάννη στο Ισραήλ61

2007

- Αύγουστος 2007. Ομάδα Ισραηλινών Πυροσβεστών στην Ελλάδα62

2010

- 21-22.7.2010. Επίσκεψη του Πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου στο Ισραήλ.....63
 - ♦ Ο Γιώργος Παπανδρέου σε ιστορική επίσκεψη στο Ισραήλ, *ΑΠΕ*, 21.7.2010 64

- 16-17.8.2010. Επίσκεψη του Ισραηλινού Πρωθυπουργού Βενιαμίν Νετανιάχου στην Ελλάδα.....65
 - ♦ Γιώργος Παπανδρέου-Βενιαμίν Νετανιάχου: Αποφάσισαν συνεργασία σε Άμυνα και Ασφάλεια, *ΤΟ ΒΗΜΑ*, 16.8.2010.....67
 - ♦ Ο Βενιαμίν Νετανιάχου στην Ελλάδα – Επίσκεψη στο ΕΜΕ, *ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ*, τ. 436, Σεπτέμβριος 201068

2011

- 12-14.1.2011. Επίσκεψη του Ισραηλινού Υπουργού Εξωτερικών Άβιγκντορ Λίμπερμαν στην Αθήνα.....69

2012

- 10-11.1.2012. Επίσκεψη του Ισραηλινού Υπουργού Άμυνας Εχούντ Μπαράκ στην Αθήνα.....70
- 9-11.1.2012. Επίσκεψη της Υπουργού Παιδείας Άννας Διαμαντοπούλου στο Ισραήλ71
- Συνεργασία Υπουργού Παιδείας Α. Διαμαντοπούλου με τον Ισραηλινό ομόλογό της Gideon Saar.....72
 - ♦ Η Άννα Διαμαντοπούλου συζητά με τον Βίκτωρα Ισαάκ Ελιέζερ για τα 70 χρόνια από την ίδρυση του Κράτους του Ισραήλ. Περιοδικό *ΑΛΕΦ*, τ. 70, 201873
- 6-8.8.2012. Επίσκεψη του Προέδρου του Ισραήλ Σιμόν Πέρες στην Ελλάδα75
 - ♦ Στην Αθήνα ο Πρόεδρος του Ισραήλ Σιμόν Πέρες, *ΤΑ ΝΕΑ*, 6.8.201276

- 7.8.2012. Συνάντηση του Σιμόν Πέρες με την ηγεσία του Ελληνικού Εβραϊσμού.....77
- 22.7.2012. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας Π. Παναγιωτόπουλος στην Ισραηλινή κορβέτα LANA.78
- 5-6.9.2012. Επίσκεψη του Υπουργού Εθνικής Άμυνας Πάνου Παναγιωτόπουλου στο Ισραήλ. Διεύρυνση της Αμυντικής Συνεργασίας Ελλάδας - Ισραήλ.....78

2013

- 8.10.2013. Πρώτο G 2 G. Ο Πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς με διευρυμένο κυβερνητικό κλιμάκιο σε επίσημη επίσκεψη στο Ισραήλ.....79
- Υπογραφείσες Συμφωνίες & Πρωτόκολλα Συνεργασίας..... 80
 - ♦ Αντ. Σαμαράς - Β. Νετανιάχου: Δέσμευση για ενίσχυση των διμερών σχέσεων, *ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ*, 8.10.2013 81
- Δίκαιο των Εθνών – Γέφυρα Ανθρωπισμού μεταξύ Ελλάδας και Ισραήλ – Παγκόσμιο Μήνυμα Αλληλεγγύης.....82
 - ♦ Απονομή του τίτλου του «Δίκαιου των Εθνών» σε Έλληνες ήρωες, Δελτίο Τύπου της Πρεσβείας του Ισραήλ στην Ελλάδα, 27.11.201383
 - ♦ Μνημείο «Ελλήνων Δικαίων των Εθνών» στη Συναγωγή Αθηνών, *ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ ΚΙΣΣΕ*, 26.1.201685
- 16.12.2013. Επίσκεψη του Υπουργού Εθνικής Άμυνας Δημήτρη Αβραμόπουλου στο Ισραήλ.....87

2014

- 30.5.2014. Επίσκεψη του Προέδρου της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου Κ. Τσιάρα στο Ισραήλ 88
- 18-28.8.2014. Ομάδα Ισραηλινών Πυροσβεστών στην Ελλάδα - Κοινή Εκπαίδευση για την κατάσβεση δασικών πυρκαγιών..... 88
- 26-27.11.2014. Επίσκεψη του Υπουργού Εθνικής Άμυνας Βασίλη Κικίλια στο Ισραήλ 88
- 7-11.12.2014. Επίσκεψη του Αρχηγού της Ελληνικής Αεροπορίας στο Ισραήλ 88

2015

- 25-26.11.2015. Επίσκεψη του Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα στο Ισραήλ.....89
- Επίσκεψη του Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα στο Γιαντ Βασέμ..... 90
 - ♦ Αλ. Τσίπρας: Τεράστιες οι δυνατότητες συνεργασίας Ελλάδας - Ισραήλ στην ενέργεια, *ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ*, 25.11.2015 ...91

2016

- 28.1.2016. Πρώτη Τριμερής Διάσκεψη Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ στη Λευκωσία.....93
 - ♦ Πραγματοποίηση πρώτης Τριμερούς Συνόδου Κορυφής Ελλάδος-Κύπρου - Ισραήλ (Λευκωσία, 28/01/2016), *ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ*, 29.1.2016..... 94
- 9.2.2016. Κοινή έκδοση γραμματοσήμων για τα 25 χρόνια

Διπλωματικών Σχέσεων Ελλάδα - Ισραήλ	95
- 29-31.3.2016. Επίσκεψη του ΠτΔ Προκόπη Παυλόπουλου στο Ισραήλ.....	96
- 13-15.7.2016. Πρώτη Επίσημη Επίσκεψη Προέδρου της Κνέσετ στην Ελλάδα	97
♦ Γιούλι - Ποέλ Εντελστάιν: «Προέχει η σχέση μας με Ελλάδα και Κύπρο». Συνέντευξη του Προέδρου της Ισραηλινής Βουλής Γ. Εντελστάιν στον Αθανάσιο Έλλης. <i>ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ</i> , 17.7.2016.	98
- Νοέμβριος 2016. Έλληνες Πυροσβέστες με τρία καναντέρ συμμετέχουν στην κατάσβεση των πυρκαγιών στο Ισραήλ - Βράβευση από τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό.....	101

2017

- 24-26.1.2017. Πρώτη επίσημη επίσκεψη Προέδρου της Ελληνικής Βουλής στο Ισραήλ.....	102
♦ Τριμερής Συνεργασία Κοινοβουλίων Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ, <i>Ιστότοπος της Βουλής των Ελλήνων</i>	103
- 26.1.2017. Συνεργασία Ελλάδας - Ισραήλ για την Παιδεία. Υπογραφή του Μνημονίου Συναντίληψης μεταξύ του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας, του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος και του Yad Vashem.....	105
♦ Μνημόνιο συνεργασίας ΕΜΕ - Υπουργείου Παιδείας. <i>Ιστότοπος Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος</i> 26.1.2017	106
- 15.6.2017. Επίσκεψη του Ισραηλινού Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη. 3 ^η Τριμερής Διάσκεψη Ελλάδας - Κύπρου	

- Ισραήλ - Αποκαλυπτήρια της πλακέτας του Μουσείου Ολοκαυτώματος.....	108
♦ «Η Θεσσαλονίκη, σημαντική πόλη για την εβραϊκή ιστορία» δήλωσε ο Β. Νετανιάχου, <i>ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ</i> , 15.6.2017	109
- 18.6.2017. Επίσκεψη του Ισραηλινού Πρωθυπουργού στη Συναγωγή Θεσσαλονίκης	110

2018

- 29-31.1.2018. Επίσκεψη του Ισραηλινού Προέδρου Ρεουβέν Ρίβλιν στην Ελλάδα	111
♦ Στρατηγικής σημασίας οι σχέσεις Ελλάδας-Ισραήλ, λέει ο ΠτΔ, <i>HELLAS JOURNAL</i> , 29.1.2018.....	112
- 30.1.2018. Επίσκεψη του Ισραηλινού Προέδρου στη Θεσσαλονίκη - Τελετή Θεμελίωσης Μουσείου Ολοκαυτώματος.....	114
♦ Τελετή θεμελίωσης του Μουσείου Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη, <i>CNN</i> , 30.1.2018.....	115
- 70 Χρόνια από την ανεξαρτησία του Ισραήλ	116
♦ Ομιλία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας Κυριάκου Μητσοτάκη στο Global Forum της AJC στο Ισραήλ, <i>Ιστότοπος ΝΔ</i> , 11.6.2018	117
♦ Γιομ Ατσμαούτ 2018: Το Ισραήλ γιορτάζει τα 70ά του γενέθλια - Μήνυμα του Δ.Σ. του ΚΙΣΕ.....	119

2019

- 21.3.2019. 6 ^η Τριμερής Διάσκεψη Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ ...	120
---	-----

- ♦ Δέσμευση των ΗΠΑ στην Τριμερή Συνεργασία 120
 - ♦ Joint Declaration Between Cyprus, Greece, Israel, and the United States After the Sixth Trilateral Summit, *Ιστότοπος Υπ. Εξ. ΗΠΑ, 21.3.2019* 121
 - ♦ Ιστορικό Διασκέψεων Κορυφής..... 121
 - 25.7.2019. Ιστορική Συναυλία του Σταύρου Ξαρχάκου στην Ιερουσαλήμ 122
 - ♦ Αποθέωση για τον Σταύρο Ξαρχάκο στην Ιερουσαλήμ, σε μια συναυλία-σταθμό, *ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 31.7.2019* 123
- 2020**
- 2.1.2020. Υπογραφή Συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ για τον Αγωγό Φυσικού Αερίου East Med. 7^η Τριμερής Διάσκεψη στην Αθήνα 124
 - ♦ EastMed: Υπεγράφη η συμφωνία για τον αγωγό φυσικού αερίου, *ΤΟ ΒΗΜΑ, 2.1.2020*..... 125
 - 23.1.2020. Ο ΠτΔ και ο Πρόεδρος ΚΙΣΕ στο Ισραήλ - 5^ο Παγκόσμιο Φόρουμ για το Ολοκαύτωμα 128
 - ♦ 5^ο Παγκόσμιο Φόρουμ για το Ολοκαύτωμα – Ηγέτες Κρατών στο Ισραήλ για τη μνήμη του Ολοκαυτώματος, *Ιστότοπος ΚΙΣΕ, 24.1.2020*..... 129
 - 21.5.2020. 30 Χρόνια πλήρων Διπλωματικών Σχέσεων Ελλάδας - Ισραήλ. Μηνύματα – Κοινές Πρωτοβουλίες..... 131
 - ♦ Κοινή Δήλωση των Προέδρων Ελλάδας και Ισραήλ για την 30ή επέτειο Ελληνο-Ισραηλινών σχέσεων, *ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 21.5.2020* 132
 - 1990-2020. Μηνύματα & Πρωτοβουλίες για την 30^η επέτειο Σχέσεων Ελλάδας - Ισραήλ. Τηλεδιάσκεψη των Πρωθυπουργών Κυρ. Μητσοτάκη και Β. Νετανιάχου 133
 - Εκδήλωση της Βουλής των Ελλήνων..... 134
 - ♦ Εκδήλωση της Βουλής των Ελλήνων για τη συμπλήρωση 30 χρόνων διπλωματικών σχέσεων Ελλάδας - Ισραήλ. *Ιστότοπος της Βουλής, 21.5.2020* 135
 - Μήνυμα του Υπουργού Εξωτερικών Νίκου Δένδια για την επέτειο 137
 - ♦ Δήλωση του Υπ. Εξ. Ν. Δένδια στον Β.Ι. Ελιέζερ που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *Yedioth Achronoth*. *Ιστότοπος Υπουργείου Εξωτερικών, 21.5.2020* 138
 - 16-17.6.2020. Επίσκεψη του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στο Ισραήλ..... 140
 - 1990-2020. Μηνύματα & Πρωτοβουλίες για την 30^η επέτειο Σχέσεων Ελλάδας – Ισραήλ. Η ανακοίνωση του ΚΙΣΕ..... 141
 - ♦ Η ανακοίνωση του ΚΙΣΕ, Αθήνα 21.5.2020 142

1990

> 21.5.1990

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ DE JURE ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

> ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

*«Έβαλα τέρμα
σε έναν
παραλογισμό»*

Ο Πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μητσοτάκης (αριστερά) και ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ Ιτσακ Σαμίρ (δεξιά).

> 21.5.1990

Τηλεγραφήματα του ΚΙΣΕ στον Έλληνα Πρωθυπουργό και στον Πρέσβη του Ισραήλ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

Με την ευκαιρία της *de jure* αναγνώρισης του Κράτους του Ισραήλ από την Ελλάδα, το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο απέστειλε τα παρακάτω τηλεγραφήματα στον Πρωθυπουργό κ. Κωνσταντίνο Μητσοτάκη και τον Πρέσβη του Ισραήλ στην Ελλάδα κ. Μοσέ Γκιλμπόα:

Τα τηλεγραφήματα υπογράφουν, ο Πρόεδρος του Κ.Ι.Σ. κ. Ιωσήφ Λόβιγγερ και ο Γενικός Γραμματέας κ. Δαυίδ Σαρφατής.

Κύριε Πρωθυπουργέ,
Ως αντιπρόσωποι του Ελληνικού Εβραϊσμού, σας συγχαίρομε για την ορθή απόφαση αυτή, όσο και αν καθυστέρησε επί τέσσερις και πλέον δεκαετίες. Ευχόμαστε να αποτελέσει την απαρχή στενής συνεργασίας στο χώρο της Μεσογείου μεταξύ της πατρίδος μας Ελλάδος και του κράτους του Ισραήλ.

Φίλε κ. Πρέσβη,
Την ώρα της αναγνώρισης από την Ελλάδα του κράτους του Ισραήλ, σας στέλλομε θερμό, αδελφικό, χαιρετισμό σημειώνοντας και τη δική σας προσωπική συμβολή όπως και των προκατόχων σας στο αίσιο αυτό αποτέλεσμα.

♦♦♦♦♦

Από αριστερά: Ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Ιωσήφ Λόβιγγερ, ο Πρόεδρος της Ι.Κ. Αθηνών Δανιήλ Αλχανάτης, ο Πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα Μοσέ Γκιλμπόα.

Δημοσίευμα στα «Νέα μας» (1.6.1990) με τα τηλεγραφήματα του ΚΙΣΕ για την *de jure* αναγνώριση του Κράτους του Ισραήλ από την Ελλάδα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:

«Έβαλα τέρμα σε έναν παραλογισμό»

Αποκλειστική συνέντευξη του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη στον Βίκτωρα Ελιέζερ, για τα 25 χρόνια από την αναγνώριση του Ισραήλ από την Ελλάδα.

*Περιοδικό «ΑΛΕΦ»,
εκδ. Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών, τεύχος 57, 2015.*

Το 2015 συμπληρώνονται 25 χρόνια, από την αναγνώριση του Ισραήλ από την Ελλάδα. Στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, στις 29 Νοεμβρίου 1947, που αποφασίσθηκε η ίδρυση του εβραϊκού κράτους, η Ελλάδα απείχε. Όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις, από το 1948 μέχρι το 1990, απέρριπταν τα αιτήματα και τις πιέσεις για την de jure αναγνώριση του Ισραήλ και ο εκάστοτε Ισραηλινός απεσταλμένος στην Αθήνα, έφερε τον τίτλο του «Διπλωματικού Αντιπροσώπου» και όχι του «Πρέσβη».

Από το 1981 δε, ο τότε Έλληνας Πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου, ανέπτυξε στενές και αδελφικές σχέσεις με τον ηγέτη της PLO, Γιάσερ Αραφάτ και τους ηγέτες της Συρίας και της Λιβύης, Ασαντ και Καντάφι, ορκισμένους εχθρούς του Ισραήλ. Ταυτόχρονα, δεν έχανε ευκαιρία να κατηγορεί τους Ισραηλινούς για βαρβαρότητες εναντίον των Παλαιστινίων, συγκρίνοντάς τους ακόμα και με τους ναζί.

Το 1990 όμως, στην Ελλάδα εκλέγεται ως Πρωθυπουργός ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, αρχηγός του συντηρητικού κόμματος «Νέα Δημοκρατία».

Η πρώτη απόφαση του Μητσοτάκη στην εξωτερική πολιτική της Ελλάδας ήταν η επίσημη αναγνώριση του κράτους του Ισραήλ, 42 χρόνια μετά την ίδρυσή του.

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, 97 ετών σήμερα, μιλάει αποκλειστικά στο Άλεφ για την απόφασή του, για τον ελληνικό παραλογισμό, για τις σχέσεις με το Ισραήλ, για την ανάγκη συμβιβασμού με τους Παλαιστινίους, για τον αντισημιτισμό και το Τζιχάντ στην Ευρώπη, απευθυνόμενος, όπως είπε, στο σύνολο του εβραϊκού λαού και τους «Ισραηλινούς φίλους του».

«Αδικαιολόγητη καθυστέρηση – μια αδυναμία της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής»

Κύριε Πρόεδρε, γιατί η Ελλάδα καθυστέρησε την αναγνώριση του Ισραήλ, κατά 42 ολόκληρα χρόνια;

Πρόκειται για μια αδικαιολόγητη παράλειψη, μια αδυναμία της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Οι πολύ καλές σχέσεις που είχαμε με τους Άραβες και τους Παλαιστινίους είναι βέβαιο ότι δεν εμπόδιζαν την αναγνώριση του εβραϊκού κράτους, το οποίο οι πάντες είχαν αναγνωρίσει. Αλλά στην Ελλάδα, ξέρετε, είναι πάρα πολύ δύσκολο να κινηθεί κανείς τα κακώς κείμενα. Είχαν συνηθίσει με την ιδέα ότι αποτελεί πρόβλημα, και υπερέβαλλαν και τις διαστάσεις και δεν είχε κανείς διάθεση να δώσει λύση σε πρόβλημα, στο οποίο είχε καταντήσει να είναι φανερή, η δική μας αδυναμία. Ήταν πλήρως αδικαιολόγητο. Ήταν μια τρέλα, ένας παραλογισμός και όμως, είχε δημιουργηθεί μια τέτοια ψυχολογία και μια τέτοια ατμόσφαιρα, που δεν τολμούσαν οι Έλληνες πολιτικοί να δουν την πραγματικότητα κατά πρόσωπο και να πάρουν τις αποφάσεις. Εγώ σε όλη μου τη ζωή υπήρξα πάντοτε αποφασιστικός, έκρινα ότι έπρεπε να γίνει έτσι και έτσι

έγινε. Όπως σας είπα, επρόκειτο περί παραλογισμού. Είχε φτάσει η Αίγυπτος να αναγνωρίσει το Ισραήλ και η Ελλάδα να μην το έχει αναγνωρίσει! Τρελά πράγματα!

Η δική μου θέση εξ αρχής ήταν ότι η Ελλάς έπρεπε να αναγνωρίσει το Ισραήλ, όπως άλλωστε είχαν πράξει σχεδόν όλα τα κράτη του κόσμου. Η καθυστέρηση ήταν παντελώς αδικαιολόγητη. Ήταν μία πλάινη, μία ψυχολογική άρνηση να δουν την αλήθεια, να δουν τα πράγματα κατά πρόσωπο. Δεν είχα από την αρχή κανένα δισταγμό και κήρυξα αυτή την πολιτική ως αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας. Είχα μάλιστα επισκεφθεί το Ισραήλ, πριν γίνω Πρωθυπουργός και είχα προαναγγείλει την απόφασή μου ότι μια από τις πρώτες πράξεις της κυβέρνησής μου θα ήταν η αναγνώριση του Ισραήλ.

Αυτό και έπραξα και πρέπει να σας πω ότι τα αποτελέσματα ήταν άκρως ικανοποιητικά. Κανένας από τους φόβους που είχαν διατυπωθεί δεν επαληθεύθηκε, οι σχέσεις μας με τους Παλαιστίνιους δεν διατάραχθηκαν σε τίποτε και όλοι κατάλαβαν ότι αυτό που κάναμε ήταν το λογικό και το αναγκαίο.

«Έκανα το αυτονόητο...»

Προηγήθηκε μια δεκαετία, η δεκαετία του '80, που η Ελλάδα είχε ταυτισθεί ως η πλέον φιλο-παλαιστινιακή χώρα στην Ευρώπη. Πως αντιμετωπίσατε τις αντιδράσεις εντός και εκτός Ελλάδος;

Υπήρχε κλίμα υπέρ των Παλαιστίνιων. Ήμουν μάλιστα ο πρώτος Υπουργός Εξωτερικών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, που από το 1980 είχε φτιάξει γραφείο για τους Παλαιστίνιους στην Αθήνα. Αλλά το ένα δεν εμπόδιζε το άλλο. Με το Ισραήλ, εμείς οι Έλληνες είχαμε πάντοτε εξαιρετες σχέσεις και ποτέ δεν υπήρξε κανένα νέφος στις διμερείς σχέσεις. Εγώ ειδικά κατάγομαι από τα Χανιά, που η Κοινότητα εκεί έπεσε, δυστυχώς, θύμα των διώξεων των Γερμανών, εκ των οποί-

ων δεν επέζησε κανείς. Ήταν εκείνη την εποχή, σε πάρα πολύ καλές σχέσεις μαζί μας. Είχαμε φιλικές και οικογενειακές σχέσεις με εβραϊκές οικογένειες και τίποτε δεν μας χώριζε και ποτέ δεν υπήρξε πηγαία και αληθινή αίσθηση εχθρότητας από τον ελληνικό λαό έναντι του λαού του Ισραήλ. Δεν μιλώ για τα πολιτικά παιχνίδια που έκανε ο Ανδρέας Παπανδρέου. Αυτό το οποίο θέλω να τονίσω και πάλι, είναι ότι δεν είχα καμία απολύτως ενόχληση από τους Παλαιστίνιους, όταν αναγνώρισα το Ισραήλ. Απεδείχθη δηλαδή, ότι αυτός ο φόβος, τον οποίο είχαν οι ελληνικές κυβερνήσεις επί δεκαετίες, δεν στηριζόταν στην πραγματικότητα και απεδείχθη ότι η πραγματικότητα είναι πάντα πολύ δυνατή και επικρατεί στο τέλος. Εγώ πάντως, δεν είχα καμία απολύτως δυσκολία να επιβάλλω αυτή την απόφαση και πρέπει να σας πω ότι έτυχε της γενικής αναγνώρισης. Εκ των υστέρων, οι πάντες παραδέχθηκαν ότι είχα δίκιο. Έκανα δηλαδή το αυτονόητο, το οποίο κανείς δεν τολμούσε να κάνει και όταν έγινε διερωτήθηκαν όλοι γιατί τόσο καιρό δεν το είχαμε κάνει.

«Η Ελλάδα μπορεί να παίξει μεσολαβητικό ρόλο. Εύχομαι στους Ισραηλινούς φίλους μου, τα καλύτερα»

Έχετε μια τεράστια διεθνή εμπειρία. Πως βλέπετε να διαμορφώνεται ο χάρτης στην Μέση Ανατολή;

Εγώ πιστεύω ότι η λύση του Παλαιστινιακού αποτελεί μια αναγκαία προϋπόθεση για να επικρατήσει η ειρήνη στην περιοχή, μακροχρόνια και σίγουρη. Και ότι η λύση αυτή πρέπει να είναι ισορροπημένη και δίκαιη. Και η Ελλάς πρέπει να αγωνισθεί, και επί των ημερών μου έκανε, ό,τι μπορούσε, και πρέπει να συνεχίσει να κάνει ό,τι μπορεί προς την κατεύθυνση αυτή. Αλλά για να μπορείς να παίξεις μεσολαβητικό ρόλο πρέπει να σε εμπιστεύονται και οι δύο

πλευρές, πρέπει δηλαδή να σε εμπιστεύονται και οι Ισραηλινοί και οι Παλαιστίνιοι. Και αυτός είναι ένας ρόλος που εμείς οι Έλληνες μπορούμε να παίξουμε, διότι πράγματι μπορούν να μας εμπιστευθούν και οι Ισραηλινοί και οι Παλαιστίνιοι. Και με τις μικρές μας δυνάμεις, δεν κινούμαι στα σύννεφα, πρέπει να βοηθήσουμε να βρεθεί μια λύση μόνιμη και βιώσιμη στο Παλαιστινιακό πρόβλημα. Ως αδιαμφισβήτητος φίλος του Ισραήλ έχω το θάρρος να τους πω, και τολμώ να πω ότι το Ισραήλ πρέπει να καταλάβει ότι η οριστική λύση δεν μπορεί να είναι άλλη, παρά η συμβίωση με τους Άραβες. Αυτό επιβάλλει η σκληρή πραγματικότητα. Εύχομαι στους Ισραηλινούς φίλους μου όλα να πάνε καλά, τους εύχομαι τα καλύτερα. Να έχουν κουράγιο και να γνωρίζουν ότι η οριστική λύση δεν μπορεί να είναι τίποτε άλλο, παρά ο συμβιβασμός.

«Η φιλία της Ελλάδος με το Ισραήλ αποτελεί και πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί βασικό πυλώνα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής»

Πως βλέπετε να διαμορφώνονται οι σχέσεις Ελλάδος – Ισραήλ και μάλιστα μετά την άνοδο της Αριστεράς στην εξουσία;

Μεταξύ Ελλάδος και Ισραήλ πρέπει να υπάρχουν καλές σχέσεις και πρέπει να αναπτυχθούν σε όλους τους τομείς. Έχουμε κοινά συμφέροντα και οι πρόσφατες εξελίξεις οδήγησαν στη μεγαλύτερη προσέγγιση των δύο χωρών. Η φιλία της Ελλάδος με το Ισραήλ αποτελεί και πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί βασικό πυλώνα της εξωτερικής πολιτικής. Αυτό δεν ενοχλεί κανέναν, δεν πρέπει να ενοχλεί κανέναν και δεν πέφτει λόγος σε κανέναν. Έχω την εντύπωση ότι αυτή η πολιτική, αποτελεί πλέον εθνική εξωτερική πολιτική, την οποία πλέον αποδέχονται όλα τα ελληνικά κόμματα και θα συνεχιστεί και στο μέλλον,

με όλες τις κυβερνήσεις γιατί υπηρετεί τα συμφέροντα και των δύο λαών. Δεν έχουμε τίποτε να μας χωρίσει, αντίθετα υπάρχουν πολλά πράγματα που μας ενώνουν.

«Νεοναζισμός – δεν θα έχουμε επανάληψη του παρελθόντος»

Το νεοναζιστικό κόμμα στην Ελλάδα για τετάρτη φορά κερδίζει το 6,5% των ψηφοφόρων, ενώ και στην Ευρώπη νεοναζιστικά κόμματα αυξάνουν την επιρροή τους. Θεωρείτε ότι θα έχουμε φαινόμενα που είδαμε στην Ευρώπη τη δεκαετία του 1930;

Είναι ένα δυσάρεστο φαινόμενο και οφείλεται σε εσωτερικούς πολιτικούς λόγους, δεν έχει σχέση με το Ισραήλ και την εξωτερική πολιτική. Πρέπει η ελληνική δημοκρατία να το αντιμετωπίσει πολιτικά και μπορεί να το αντιμετωπίσει πολιτικά. Πρέπει να σας πω ότι, όταν εγώ ήμουν Πρωθυπουργός, η Νέα Δημοκρατία κάλυπτε όλο το χώρο της Δεξιάς και δεν υπήρχε Χρυσή Αυγή. Είναι φαινόμενα που δημιουργήθηκαν και αναφέρονται στην εσωτερική πραγματικότητα της Ελλάδος. Αλλά είναι και ένα γενικότερο ευρωπαϊκό φαινόμενο τον τελευταίο καιρό, που νομίζω ότι πρέπει να αντιμετωπισθεί με σοβαρότητα και νομίζω αντιμετωπίζεται. Είμαι βέβαιος ότι αυτά τα κινήματα δεν θα βρουν τρόπο εξάπλωσης. Δεν θα έχουμε επανάληψη του παρελθόντος, σε καμία περίπτωση. Και πάντως για την Ελλάδα, δεν έχω καμία αμφιβολία. Υπάρχουν ορισμένα φαινόμενα και στην Ελλάδα, ακόμη και στα Χανιά, την ιδιαίτερα μου πατρίδα, όπου υπήρξε μια δυσκολία όταν έγινε η ανακαίνιση της παλαιάς συναγωγής, που αποτέλεσε ένα κόσμημα για τα Χανιά, και έγινε επίσημη εορτή. Και ο νομάρχης τότε, στενοκέφαλος και ανόητος, ήταν αντίθετος. Αναγκάστηκα εγώ, και πήρα και τη γυναίκα μου, η οποία ζούσε τότε, την καημένη

την Μαρίκα, και κατεβήκαμε πρώτοι και οι πάντες έλαβαν μέρος στην εορτή. Δεν υπάρχει τίποτε το πηγαίο, που να είναι αρνητικό προς το Ισραήλ. Δεν υπάρχει αληθής αιτία και ό,τι υπάρχει είναι μεμονωμένο και ασήμαντο, προς το παρόν τουλάχιστον.

«Τζιχάντ: είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, από το οποίο θα υποφέρει η ανθρωπότητα τις επόμενες δεκαετίες»

Οι τζιχαντιστές πλήττουν την Ευρώπη κ. Πρόεδρε...

Αυτό είναι ένα μεγάλο πρόβλημα και δεν συνδέεται με το Ισραήλ. Είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, από το οποίο θα υποφέρει η ανθρωπότητα τις επόμενες δεκαετίες. Ο φανατισμός είναι πάντα επικίνδυνος. Μεμονωμένα είναι τα φαινόμενα και ασφαλώς δεν θα πάρουν μαζική μορφή. Και τα μεμονωμένα όμως, είναι πάντα επικίνδυνα. Ο Δυτικός κόσμος ολόκληρος πρέπει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα στις αρχικές του διαστάσεις και να δώσει μία λύση, μια και καλή. Σε όλα αυτά θα βοηθήσει πολύ η επίλυση του παλαιστινιακού προβλήματος.

«Εύχομαι στο Σιμόν Πέρες μακροζωία»

Μαζί με τον Σιμόν Πέρες, είστε οι δύο άνθρωποι που έζησαν και επηρέασαν τη σύγχρονη ιστορία των χωρών τους.

Είμαστε οι δύο άνθρωποι της παλαιάς φρουράς. Συμπαθώ πολύ τον Πρόεδρο Σιμόν Πέρες, είναι μια μεγάλη προσωπικότητα, συμφωνώ μαζί του στην πολιτική και του εύχομαι μακροζωία. Είναι πάντα χρήσιμος. Δεν ξέρω αν θα μπορέσω φέτος να παραστώ στις εκδηλώσεις για την επέτειο ίδρυσης του Ισραήλ, λόγω της επιβαρυσμένης κατάστασης της υγείας μου. Για τον λόγο αυτό επέλεξα να μιλήσω σε σας, απευθυνόμενος στους Ισραηλινούς φίλους μου.

«Δεν έχουμε τίποτε που να μας χωρίζει από τους Εβραίους»

Ευχαριστώ για τη συνέντευξη κύριε Πρόεδρε. Μια τελευταία ερώτηση, ποιά είναι το μήνυμά σας, προς τους Έλληνες Εβραίους;

Δεν έχουμε τίποτε που να μας χωρίζει μαζί τους. Η καχυποψία που αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει σε ορισμένους κύκλους, πρέπει να διαλυθεί. Αυτός πρέπει να είναι στόχος όλων των πλευρών. Αυτό αποτέλεσε για μένα βασική κατεύθυνση της πολιτικής μου.

** Η συνέντευξη αυτή δημοσιεύθηκε και στην βρετανική εφημερίδα Jewish Chronicle, 1/5/2015.*

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης στη δεξίωση της Πρεσβείας του Ισραήλ για την 67η Ημέρα Ανεξαρτησίας του Ισραήλ και την 25η επέτειο πλήρων διπλωματικών σχέσεων Ελλάδας-Ισραήλ (Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 23.4.2015). Από αριστερά: Η Πρέσβης του Ισραήλ Ιρίτ Μπεν Αμπα, ο Κων. Μητσοτάκης, ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Μωϋσής Κωνσταντίνης, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης Ιωάννης Δραγασάκης.

ΕΛΛΑΔΑ-ΙΣΡΑΗΛ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΣΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί εισήγηση του δημοσιογράφου κ. Βίκτωρ Ισαάκ Ελιέζερ στην Ημερίδα με θέμα «Ελληνο-Ισραηλινές Σχέσεις: Προοπτικές και αμοιβαία οφέλη από τη διεύρυνση των σχέσεων και της συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και Ισραήλ», που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Επιτελών Εθνικής Αμύνης, στις 12.12.2011, στο Πολεμικό Μουσείο στην Αθήνα:

 α ήθελα καταρχήν να ευχαριστήσω τον Σύνδεσμο Επιτελών Εθνικής Άμυνας για την τιμητική πρόσκληση που μου απεύθυναν για την αποψινή παρουσίαση. Να ευχαριστήσω ακόμη τον Στρατηγό Καζάκο και τον Στρατηγό Καναβάκη για τα θερμά τους λόγια.

Θα ξεκινήσω την εισήγησή μου με μια συνοπτική αναφορά στο παρελθόν, καταγράφοντας γεγονότα και πολιτικές που χαρακτηρίζουν τις σχέσεις Ελλάδας – Ισραήλ.

– **29 Νοεμβρίου 1947.** Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ αποφασίζει κατά πλειοψηφία την ίδρυση του εβραϊκού κράτους – του κράτους του Ισραήλ. Η κυβέρνηση Σοφούλη αποφάσισε η Ελλάδα να είναι μεταξύ των 13 κρατών που αντιτάχθηκαν στην απόφαση 181, που προέβλεπε την ίδρυση του Ισραήλ με βάση το σχέδιο διαχωρισμού της υπό Βρετανική εντολή Παλαιστίνης – μοναδική εκ των Ευρωπαϊκών χωρών και παρά τη θετική ψήφο Ηνωμένων Πολιτειών και Σοβιετικής Ένωσης.

– **Δύο χρόνια αργότερα**, κατά την ψηφοφορία της **11^{ης} Μαΐου 1949** στον ΟΗΕ, για την αποδοχή του Ισραήλ ως κράτους - μέλους του Οργανισμού, η Ελλάδα επιλέγει την αποχή. Και τούτο παρότι είχε αναγνωρίσει, τουλάχιστον de facto, το Ισραήλ δύο περίπου μήνες πριν, στις 18 Μαρτίου του 1949. Αξίζει, ίσως να σημειωθεί -ήδη από το σημείο αυτό, αν και θα επανέλθουμε- ότι η αναγνώριση αυτή ήταν μόνο de facto (αναγνώριση, δηλαδή, του γεγονότος, και μόνον αυτού, ότι υπήρχε ισραηλινή κυβέρνηση η οποία ασκούσε εξουσία εντός ορισμένου γεωγραφικού εδάφους. Με την de facto αναγνώριση δεν αναγνωρίζεται η νομιμότητα της εν λόγω κυβέρνησης). Η de jure αναγνώριση (που είναι ισχυρότερη, πέραν πάσης αμφιβολίας, και συνιστά την επίσημη αναγνώριση της νομιμότητας άσκησης εξουσίας από μία κυβέρνηση), έλαβε χώρα εκ μέρους της Ελλάδας μόνον το 1990.

– **Το 1949**, λοιπόν, η Ελλάδα αντιμετωπίζει το Ισραήλ με παγερή αδιαφορία, οι διακρατικές διπλωματικές σχέσεις είναι και παραμένουν για πολλά χρόνια υποβαθμισμένες, ενώ η Ελλάδα διατηρεί έναν σαφή και μονομερή φιλοαραβικό προσανατολισμό.

Η ελληνική διπλωματία επικαλείται την προστασία των ελληνικών κοινοτήτων στις αραβικές χώρες, κυρίως στην Αίγυπτο, αλλά και στη Συρία και στον Λίβανο. Η Αίγυπτος του Νάσερ και ο φόβος των διωγμών των Ελλήνων αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα. Στην Αίγυπτο, από τα 170.000 περίπου μέλη της άλλοτε ανθούσας ελληνικής κοινότητας, δεν είχαν απομείνει μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960 παρά μόνον 18.000. Από την άλλη, παράγοντες της εκκλησίας προέτασαν την παρουσία των Πατριαρχείων στην Αντιόχεια, την Αλεξάνδρεια και στην Ιερουσαλήμ, που τότε ήταν υπό Ιορδανική κυριαρχία, και είναι πιθανόν να επηρέασαν, σε ένα βαθμό, τις ελληνο-ισραηλινές σχέσεις.

Οικονομικοί παράγοντες -με ισχυρά συμφέροντα στη Σαουδική Αραβία, στο Ιράκ, στη Λιβύη και αλλού- επιχειρώντας να διασφαλίσουν την εύνοια των καθεστώτων που ανέθεταν έργα κυρίως σε Ελληνικές τεχνικές εταιρείες, απέτρεπαν κάθε προσέγγιση με το Ισραήλ, προφασιζόμενοι ταυτόχρονα τη ροή Αραβικού πετρελαίου προς την Ελλάδα σε χαμηλές τιμές.

– **Κατά τη διάρκεια της επταετίας**, οι Αμερικανοί είχαν τη δύναμη να επιβάλλουν στο καθεστώς την αναγνώριση του Ισραήλ. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Μπαρ Ιλάν, Αμικάμ Ναχμάνι αποκαλύπτει ότι οι ίδιοι οι Ισραηλινοί δεν επιθυμούσαν και δεν επεδίωκαν την αναγνώριση κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, γιατί δεν επιθυμούσαν κανενός είδους συνεργασία με το δικτατορικό καθεστώς.

Οφείλω να τονίσω ότι **μέχρι το 1981**, υπήρχε διακομματική συναίνεση στη μη αναγνώριση του Ισραήλ από την Ελλάδα. Και μάλιστα παρά το γεγονός ότι το Ισραήλ ουδέποτε αναγνώρισε το Τουρκοκυπριακό μόρφωμα ως ανεξάρτητο κράτος, σε αντίθεση με την πλειοψηφία των Αραβικών κρατών και της Ισλαμικής Διάσκεψης, κι ετούτο παρά τις στενές τουρκο-ισραηλινές σχέσεις.

Από την άλλη μεριά, την ίδια περίοδο, η ελληνική μουσική κυριαρχεί στα ραδιοκασετόφωνα σε ολόκληρο το Ισραήλ. Ο Καζαντζίδης, ο Νταλάρας και η Μαρινέλλα «κλέβουν» τις καρδιές των Ισραηλινών που αρχίζουν να γνωρίζουν την Ελλάδα. Ενώ, το 1953, το Ισραηλινό ναυτικό σπεύδει και προσφέρει βοήθεια στους σεισμοπλήκτους της Κεφαλονιάς.

Ο πόλεμος των έξι ημερών, η μεγάλη ανατροπή στον πόλεμο του Γκόμ Κιπούρ και η επιχείρηση απελευθέρωσης των ομήρων στο Έντεμπε της Ουγκάντας, γίνονται θέματα προς διδασκαλία στις στρατιωτικές σχολές στην Ελλάδα.

– **Το 1981**, και αφού η Αίγυπτος υπογράφει συμφωνία ειρήνης με το Ισραήλ, ο Ανδρέας Παπανδρέου ως Πρωθυπουργός καλεί τον πρώτο ξένο ηγέτη να επισκεφθεί την Αθήνα. Υποδέχεται τον Γιάσερ Αραφάτ! Τον επικεφαλής μιας οργάνωσης που στο καταστατικό της περιελάμβανε άρθρο που προέβλεπε ως στόχο την καταστροφή του Ισραήλ. Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται ειρωνικά ως η δεύτερη (μετά την Αίγυπτο) αραβική χώρα με την οποία το Ισραήλ δεν βρίσκεται σε καθεστώς πολέμου. Επαναστατικά κινήματα, όπως του Γκαμάλ Νάσερ και του Μοαμάρ Καντάφι, όπως και τα κόμματα «Μπάαθ» του Σαντάμ Χουσεϊν στο Ιράκ και του Ασσάντ στη Συρία, καθίστανται και προβάλλονται ως ειδυλλιακά συστήματα δημοκρατίας ενώ ταυτόχρονα δαιμονοποιείται το κράτος του Ισραήλ.

Ο πρώτος πόλεμος του Λιβάνου ξεσπά, ο Ανδρέας Παπανδρέου συγκρίνει τον Ισραηλινό στρατό με τους Ναζί, ενώ η Μαργαρίτα Παπανδρέου πρωτοστατεί στις διαδηλώσεις έξω από την Ισραηλινή Πρεσβεία στην Αθήνα. Οι Παλαιστίνιοι εκδιώκονται από την Λιβανική κυβέρνηση, ο Γιασέρ Αραφάτ και η ηγεσία της PLO, με εκατοντάδες στελέχη, φιλοξενούνται στην Αθήνα και ετοιμάζουν τα πλοία της επιστροφής στην Παλαιστίνη. Μόνο που αντί να φθάσουν στο Ισραήλ, αναχώρησαν για την Τυνησία.

– **Το 1987**, ο Κάρολος Παπούλιας είναι ο πρώτος Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών που επισκέπτεται το Ισραήλ, με σχέδιο την de jure αναγνώριση του Ισραήλ. Το ξέσπασμα της πρώτης Ιντιφάντα, είναι η νέα αφορμή για να ανασταλεί η de jure αναγνώριση του Εβραϊκού κράτους. Την ίδια περίοδο, ο Σιμόν Πέρες είναι ο πρώτος Ισραηλινός Υπουργός Εξωτερικών που επισκέπτεται την Ελλάδα. Τι σύμπτωση! Και οι δύο σήμερα κατέχουν τα ανώτατα αξιώματα των χωρών τους.

Η Αναγνώριση

Η αναγνώριση έμελλε, όμως, να περιμένει άλλα τρία χρόνια.

– **Στις 21 Μαΐου 1990**, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, ως Πρωθυπουργός της Ελλάδος, αναγνωρίζει επίσημα το κράτος του Ισραήλ, 42 χρόνια μετά την ίδρυσή του, και ξεκινούν οι πρώτες προσπάθειες προσέγγισης και συνεργασίας.

– Ο αείμνηστος Γιάννος Κρανιδιώτης, στις διάφορες θητείες του ως Υφυπουργός Εξωτερικών από το **1993 έως το 1999**, οργανώνει στην Αθήνα μυστικές –αλλά και δημόσιες– συναντήσεις Ισραηλινών και Παλαιστινίων αξιωματούχων, και αναδεικνύει την Ελλάδα ως μια χώρα που μπορεί να παίξει εποικοδομητικό ρόλο στις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή.

– Ο Γιώργος Παπανδρέου και η Ντόρα Μπακογιάννη, ως υπουργοί Εξωτερικών ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών στους τομείς της άμυνας, της ασφάλειας, του εμπορίου, της έρευνας και της τεχνολογίας.

– **Το 1999** Ισραηλινοί διασώστες μετέχουν στην επιχείρηση αποκλιβισμού από τα ερείπια του φονικού σεισμού της Πάρνηθας.

– Αμος Οζ, Α. Β Γιοσούα και Ντέιβιντ Γκρόσμαν επισκέπτονται την Ελλάδα, παρουσιάζουν τα βιβλία τους και οι Έλληνες γνωρίζουν την Ισραηλινή λογοτεχνία.

– **Το 2008** Ισραηλινά πυροσβεστικά αεροπλάνα μετέχουν στη δύναμη κατάσβεσης της μεγάλης πυρκαγιάς της Πελοποννήσου ενώ, δυο χρόνια αργότερα, αντίστοιχη Ελληνική δύναμη μετέχει στην κατάσβεση της πυρκαγιάς στο όρος Καρμέλ, στη Χαίφα.

– Κυβερνήσεις και πολίτες αναγνωρίζουν την ωφελιμότητα της σύσφιξης των σχέσεων και σφυρηλατούν αυτές τις σχέσεις στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

Νέα εποχή στις Ελληνο-Ισραηλινές σχέσεις

– **Στις αρχές του 2010**, μία συμπτωματική συνάντηση του Έλληνα Πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου με τον Ισραηλινό ομόλογό του Βενιαμίν Νετανιάχου, σε ένα εστιατόριο της Μόσχας, στάθηκε η αφορμή όχι μόνο για να αναδειχθεί η χημεία ανάμεσα στους δύο άνδρες, αλλά και για τη χάραξη νέας εξωτερικής πολιτικής και διπλωματικών προσανατολισμών στις δύο χώρες. Η άριστη προσωπική σχέση των δύο ηγετών προμήνυε την επιτυχή έκβαση των συνομιλιών για την επίτευξη στρατηγικής συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα και σε όλους σχεδόν τους τομείς.

– **Τον Αύγουστο του 2010**, και μετά τη δραματική επιδείνωση των σχέσεων με την Τουρκία, ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός πραγματοποιεί επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα, σηματοδοτώντας τη σαφή επιλογή του Ισραήλ να δημιουργήσει νέες συμμαχίες στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, ενώ σχεδόν ένα μήνα αργότερα ο Έλληνας Πρωθυπουργός ανταποδίδει την επίσκεψη.

Η ελληνική κοινή γνώμη παρατηρεί με προσοχή τις Ισραηλινές πρωτοβουλίες σε ανθρωπιστικό επίπεδο, όπως εκδηλώθηκαν όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στη μακρινή Αϊτή, στην Ιαπωνία ακόμη και σε αυτή την τόσο εχθρική Τουρκία. Ο Ελληνικός Τύπος, στην πλειονότητά του, υποδέχεται θετικά τις διαγραφόμενες προοπτικές συνεργασίας με το Ισραήλ.

Το αμερικανικό State Department, αλλά και το Εβραϊκό λόμπι στις Ηνωμένες Πολιτείες, ενθαρρύνουν τη συνεργασία Ελλάδας – Ισραήλ και ηγέτες τριών Αμερικανο-εβραϊκών οργανώσεων επισκέπτονται την Αθήνα και εκφράζουν την συμπαραστάσή τους στην Ελληνική προσπάθεια οικονομικής εξυγίανσης.

Ελλάδα – Κύπρος - Ισραήλ

Την ίδια περίοδο συνάπτονται στρατηγικής σημασίας συμφωνίες μεταξύ του Ισραήλ και της Κύπρου.

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου του Χιούστον Μιχάλης Οικονομίδης, ειδικός σε θέματα φυσικού αερίου, σε συνέντευξή του στην Κυπριακή Τηλεόραση τόνισε ότι στο υπέδαφος της Κυπριακής ΑΟΖ υπάρχουν αποθέματα πετρελαίου που υπολογίζονται στα 3,7 δις βαρέλια, τα οποία μπορούν να αποφέρουν στην οικονομία της νήσου εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια. Η αναμενόμενη δε ποσότητα φυσικού αερίου στο οικόπεδο 12 κυμαίνεται από 3 έως 9 τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια, με τα τρία τρις να αποτελούν το κατώτατο όριο.

Ο καθηγητής πολιτικής οικονομίας Θεόδωρος Καρυώτης, σε συνέντευξή του στον «Κόσμο του Επενδυτή», στις 28/11/2011, αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «ήδη, διαφαίνεται ότι οι Τούρκοι φοβούνται να προκαλέσουν ανοικτά την ΑΟΖ της Κύπρου και βέβαια δεν υπάρχει περίπτωση να ενοχλήσουν την πλατφόρμα «Όμηρος» της εταιρείας Noble Energy, στο οικόπεδο «Αφροδίτη» της Κυπριακής ΑΟΖ. Η πλατφόρμα αυτή φέρει 4 σημαίες. Την Κυπριακή, την Ισραηλινή, της Ε.Ε. και των ΗΠΑ. Μια παρόμοια κατάσταση μπορεί να δημιουργηθεί με πλατφόρμες που θα κάνουν έρευνες μέσα σε μια μελλοντική Ελληνική ΑΟΖ».

Κτίζεται λοιπόν ένας **άξονας Ισραήλ – Κύπρου – Ελλάδας**, ιδιαιτέρου στρατηγικού ενδιαφέροντος για το ίδιο το Ισραήλ.

Γιατί;

Επιτρέψτε μου να επιχειρήσω να αναλύσω αυτό το στρατηγικό ενδιαφέρον με τη βοήθεια του γεωγραφικού Χάρτη και των γεγονότων που εξελίσσονται στην ευρύτερη περιοχή.

1. Σύνδεση τριών ηπείρων – Ενεργειακοί σύμμαχοι

Ο άξονας αυτός συνδέει ουσιαστικά την Ασία, την Ευρώπη και την Αφρική. Ο σύνδεσμος αυτός είναι ουσιαστικός για το Ισραήλ διότι δημιουργεί διελεύσεις παροχής φυσικού αερίου τόσο προς την Ευρώπη όσο και προς την Αφρική, ανεξαρτήτως των επιλογών της Άγκυρας.

Το Ισραήλ είναι αποκλεισμένο από τα βόρεια σύνορά του, αφού είναι σε εμπόλεμη κατάσταση τόσο με τη Συρία όσο και με τον Λίβανο. Ανατολικά με την Ιορδανία και Νότια με την Αίγυπτο, παρά τις αντίστοιχες συνθήκες ειρήνης, η κατάσταση στις δύο χώρες είναι ιδιαίτερα ασταθής και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να διασφαλιστεί ασφαλής διέλευση ενεργειακού πλούτου. Άρα, η μόνη ασφαλής διέλευση του Ισραήλ προς τις αγορές ενέργειας είναι η θάλασσα της Μεσογείου, και οι μόνοι αξιόπιστοι σύμμαχοι δεν μπορεί να είναι άλλοι από την Κύπρο και την Ελλάδα. Η μεταφορά του φυσικού αερίου, εφόσον επιλεγεί η υδροποίηση στην πηγή, θα γίνει με πλοία προς τα Ελληνικά λιμάνια και από εκεί μέσω αγωγών θα τροφοδοτείται η Ευρωπαϊκή αγορά.

2. Οι σχέσεις με την Τουρκία και το Ιράν

Ήδη από το 2009 είχε διαφανεί στην Τουρκία, η αλλαγή του δόγματος των μηδενικών προβλημάτων με τις χώρες της Μέσης Ανατολής, όταν ο Ταγίπ Ερντογάν, με ασυνήθιστο στα διπλωματικά ήθη τρόπο, εγκατέλειψε με θυμό το πάνελ των ηγετών που συμμετείχαν σε τηλεοπτική συζήτηση στο Νταβός, διαμαρτυρούμενος προς τον Ισραηλινό Πρόεδρο Πέρες για τις επιχειρήσεις του Ισραηλινού στρατού στη λωρίδα της Γάζας. Το επικοινωνιακό αυτό τρικ, που στόχο είχε τόσο την κοινή γνώμη στη χώρα του αλλά και κυρίως την Αραβική κοινή γνώμη, σηματοδότησε τη βούληση της Τουρκικής εξωτερικής πολιτικής να αναλάβει ηγετικό ρόλο στον Αραβικό και Ισλαμικό

κόσμο. Τον Μάιο του 2010, με την υπόθεση του Στολίσκου και την επιχείρηση του Τουρκικού πλοίου «Μαβί Μαρμαρά» να σπάσει τον Ισραηλινό αποκλεισμό της Γάζας, σφραγίστηκε η δραματική επιδείνωση των σχέσεων της Άγκυρας με την Ιερουσαλήμ. Η Τουρκία, διαπιστώνοντας την προσέγγιση Κύπρου Ισραήλ, κλιμακώνει την κρίση και παγώνει όλες τις διακρατικές συμφωνίες με το εβραϊκό κράτος, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών.

Από την άλλη πλευρά, το Ιράν έχει καταστεί πλέον η μεγαλύτερη απειλή για την ύπαρξη του κράτους του Ισραήλ. Ο Μαχμούντ Αχμαντινετζάντ δεν χάνει ευκαιρία να επαναλαμβάνει ότι το «Σιωνιστικό μόρφωμα» πρέπει να εξαφανιστεί από τον παγκόσμιο χάρτη και ενισχύει το καθεστώς Άσσαντ στη Συρία, την Χεζμπολά στον Λίβανο και την Χαμάς στη Γάζα. Το Ισραήλ, λοιπόν, έχει ζωτική ανάγκη στρατηγικού βάθους που θα επιτρέψει στις ένοπλες δυνάμεις του, και κυρίως στο Ναυτικό και την Αεροπορία, να διεξάγουν ασκήσεις που καθιστούν ικανές τις δυνάμεις αυτές να αντιμετωπίσουν την Ιρανική απειλή είτε προληπτικά είτε αμυντικά. Η συνεργασία με την Ελλάδα διασφαλίζει αυτό το στρατηγικό βάθος και δεν είναι πλέον μυστικό ότι η συνεργασία αυτή εδραιώνεται τόσο με την επίσκεψη του πρώην υπουργού Άμυνας κ. Μπεγλίτη στο Ισραήλ, όσο και με την επικείμενη άφιξη του Ισραηλινού ομολόγου του Εχούντ Μπαράκ στην Ελλάδα.

Σε κάθε περίπτωση θα είναι λάθος να αποδώσουμε την επιλογή του Ισραήλ να συνεργασθεί με την Ελλάδα στην επιδείνωση των σχέσεων του με την Τουρκία. Είναι βέβαιο ότι για τη σταθερότητα της περιοχής απαιτείται η συνεννόηση και με την Τουρκία. Συνεννόηση την οποία επιδιώκει το Ισραήλ, ιδιαίτερα αν λάβει κανείς υπόψη του τόσο το μέγεθος της Τουρκικής αγοράς όσο και τον κομβικό ρόλο που παίζει η Τουρκία στις εξελίξεις στη Συρία.

3. Αραβική Άνοιξη – Ευρωπαϊκή κρίση – Αφρικανικός προσαρμοτισμός

Η Συρία φλέγεται, η Αίγυπτος σείεται, η Ιορδανία τρέμει, ο Λίβανος κινδυνεύει, η Λιβύη αγωνιά, η Τυνησία προσπαθεί, η Σαουδική Αραβία και τα Εμιράτα διατηρούν τον έλεγχο. Είναι, λοιπόν, απολύτως λογικό η Ισραηλινή διπλωματία να επιχειρεί τη σύναψη συμφωνιών με χώρες που μπορούν να συμβάλουν στη σταθερότητα της περιοχής σε μια περίοδο κοινωνικών αναταραχών, των οποίων κανείς δεν μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη. Ταυτόχρονα, το Ισραήλ αυξάνει την επιρροή του στην Ανατολική Αφρική, κυρίως με τη Νιγηρία, την Γκάνα, τη Σενεγάλη και πρόσφατα με το Νότιο Σουδάν.

Παράλληλα, το Ισραήλ επιδιώκει τη διεύρυνση των διμερών συμφωνιών με τις χώρες της Ευρώπης, αφού και το τοπίο στη γηραιά ήπειρο δεν είναι ειδυλλιακό σε ότι αφορά τη συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άλλη μια καλή αιτία για τη σύσφιξη των σχέσεων με την Ελλάδα και την προοπτική ανάπτυξής τους.

Πέραν των διπλωματικών και αμιγώς πολιτικών σχέσεων, υπάρχει πλήθος τομέων στον οποίο δραστηριοποιείται –με εξαιρετική επιτυχία– το Ισραήλ και προτείνει ως περαιτέρω πεδίο συνεργασίας με την Ελλάδα.

4. Οικονομική συνεργασία – Υδάτινοι πόροι – Γεωργία – Έρευνα και Τεχνολογία.

Στην πρόσφατη επίσκεψή του στην Ελλάδα, ο Υφυπουργός Εξωτερικών του Ισραήλ Ντάνυ Αγιαλόν, προσδιόρισε τα προβλήματα που υφίστανται τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, και μίλησε για τις λύσεις που επεξεργάζονται οι Ισραηλινοί επιστήμονες.

Το διατροφικό ζήτημα. Ο παγκόσμιος πληθυσμός αυξάνεται ενώ η ποσότητα των παραγομένων τροφίμων μειώνεται. Πρόκειται για το λεγόμενο διατροφικό πρόβλημα. Έτσι, λοιπόν, στο Ισραήλ ερευνούν πως θα καλλιεργούν μήλα στον Βόρειο Πόλο. Η ανάλυση είναι απλή. Η πείνα δημιουργεί δυστυχία. Η δυστυχία προκαλεί μετακινήσεις πληθυσμών και αυτές προκαλούν συγκρούσεις. Για τον λόγο αυτόν, είπε ο Ντάνυ Αγιαλόν, εμείς στο Ισραήλ επενδύουμε στην έρευνα και σε αυτόν τον τομέα ζητούμε τη συνεργασία και των Ελλήνων, γιατί τα οφέλη θα είναι αμοιβαία.

Το ζήτημα του νερού. Καμιά καλλιέργεια δεν μπορεί να είναι αποδοτική χωρίς νερό. Και όσο το κλίμα θερμαίνεται τόσο οι υδάτινοι πόροι μειώνονται. Οι Ισραηλινοί εξειδικεύονται στην αφαλάτωση και στην επεξεργασία λυμάτων και στη μετατροπή τους σε νερό ποτίσματος. Είναι σαφές ότι η Ελλάδα με τα νησιά της είναι -ή μάλλον θα μπορούσε να είναι, εφόσον η Ελληνική γραφειοκρατία πάψει να ταλαιπωρεί αντί να ευνοεί επενδύσεις- ελκυστικός τόπος επένδυσης Ισραηλινών επιχειρηματιών και αμοιβαίου οικονομικού οφέλους, και για το Ελληνικό Δημόσιο.

Τουρισμός – Παιδεία και Πολιτισμός

Το 2009, 30.000 Ισραηλινοί τουρίστες επισκέφτηκαν την Ελλάδα, το 2010 ο αριθμός πολλαπλασιάστηκε κι έφτασε τους 260.000, ενώ το 2011 οι Ισραηλινοί τουρίστες που ταξίδεψαν στην Ελλάδα ήταν πάνω από 400.000.

Οι προσπάθειες των υπουργών Τουρισμού των δύο χωρών, η καταλυτική απόφαση του Δημάρχου Θεσσαλονίκης να αναδείξει την εβραϊκή ιστορία της πόλης, αλλά και η αποφασιστικότητα της ελληνικής κυβέρνησης να μην επιτραπεί ο απόπλους πλοίων από Ελληνικά

λιμάνια με στόχο το σπάσιμο του Ισραηλινού αποκλεισμού της Γάζας, έπεισαν τους Ισραηλινούς ότι η νέα σελίδα στις σχέσεις με την Ελλάδα είναι στρατηγική και όχι ευκαιριακή επιλογή.

Σημαντικό, όμως, ρόλο παίζουν στη σφυρηλάτηση των σχέσεων αυτών, η παιδεία και ο πολιτισμός. Οι Ισραηλινοί θαυμάζουν τον Ελληνικό πολιτισμό και την Ελληνική μουσική. Έλληνες και Ισραηλινοί λογοτέχνες ανταλλάσσουν επισκέψεις, ενώ ακαδημαϊκοί ερευνητές ξεκίνησαν τη συνεργασία σε κοινά projects και ήδη επιστήμονες από το Πανεπιστήμιο του Τελ-Αβίβ συνεργάζονται με Έλληνες συναδέλφους τους από το Πανεπιστήμιο της Κρήτης.

Όλα αυτά δεν επιτεύχθηκαν με μαγικό τρόπο. Διπλωμάτες και αναλυτές διαπίστωσαν και στις δύο χώρες ότι η συνεργασία υπηρετεί τα στρατηγικά συμφέροντα και των δύο λαών. Ο καθηγητής Αμικάμ Ναχμάνι σε συνέντευξή του, στις 26/01/2011, διερωτήθηκε γιατί η κάθε χώρα να αναγκάζεται να διατηρεί τα δικά της πυροσβεστικά αεροσκάφη και να μην έχουμε μια κοινή αεροπορική πυροσβεστική δύναμη (ανδρών και αεροσκαφών) σε αυτό το μικρό μέρος της Ανατολικής Μεσογείου. Με ένα τέτοιο σύστημα συνεργασίας στην Ανατολική Μεσόγειο θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τις υπάρχουσες υποδομές και εγκαταστάσεις και να τις μοιραστούνε από κοινού.

Για να επικρατήσουν οι προοπτικές αυτές, όμως, πρέπει στην Ελλάδα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης να παραμείνουν στο περιθώριο οι κραυγές που επικαλούνται τα παραδοσιακά αντισημιτικά στερεότυπα, που αποδίδουν στους Εβραίους την ευθύνη για την οικονομική κρίση, που αμφισβητούν το Ολοκαύτωμα και διαφημίζουν αντισημιτικά βιβλία. Δεν μπορεί, δηλαδή, να παριστάνεις τον υποστηρικτή της συνεργασίας με το Ισραήλ και ταυτόχρονα να χρησιμοποιείς αντισημιτικά στερεό-

τυπα. Αλλά διότι με τέτοιου είδους φωνές, το Ισραήλ είναι αδύνατον να συνεργαστεί. Η Ελληνική κοινωνία έδειξε ότι θωρακίζεται απέναντι σε τέτοιου είδους τάσεις, τις απομονώνει και προχωρεί μπροστά, και αυτό αποτυπώνεται όταν η ίδια η κοινωνία καταδικάσει, στο πρόσφατο παρελθόν, τις απόπειρες εμπρησμού συναγωγών στα Χανιά και στην Κέρκυρα.

Η συνεργασία αυτή, αγαπητοί φίλοι, οδηγεί και άλλους παράγοντες της δημόσιας ζωής σε ιστορικά γεγονότα που ανατρέπουν κακόβουλες προκαταλήψεις. Μόλις στις 8 Δεκεμβρίου, σε μια κοινή διακήρυξη τους, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος και ο Αρχιεπίσκοπος του Ισραήλ Μέτσκερ απονομιμοποιούν το δόγμα περί της συλλογικής ευθύνης που φέρουν οι Εβραίοι για τη σταύρωση του Χριστού. Ένα δόγμα που ήταν η πηγή του θρησκευτικού αντισημιτισμού στην Ευρώπη. Οι δύο θρησκευτικοί ηγέτες καταδικάζουν από κοινού όλες τις πράξεις βίας και τρομοκρατίας εναντίον αθώων πολιτών και ιδιαιτέρως εκείνες που εμπλέκουν το όνομα του Θεού και της θρησκείας.

Και, τέλος, επιτρέψτε μου να κλείσω με τα λόγια του Προέδρου του Παγκοσμίου Εβραϊκού Συνεδρίου Ρόναλντ Λάουντερ, που όταν γίνουν πραγματικότητα Ελλάδα και Ισραήλ θα απολαμβάνουν τα αγαθά και τους καρπούς μιας στρατηγικής και μακροπρόθεσμης συνεργασίας:

«Μπορεί άραγε κάποιος να ονειρευτεί;

Σε δέκα χρόνια από σήμερα, το Ισραήλ θα ζει με τους γείτονες του με ειρήνη και ασφάλεια. Το Νέγκεβ και οι έρημοι της περιοχής θα ανθίσουν – και θα αποτελέσουν πρότυπο ανάπτυξης για κάθε προηγμένο έθνος.

Σε είκοσι χρόνια από σήμερα, ένας αυτοκινητόδρομος και μία σιδηροδρομική γραμμή θα συνδέουν το Κάιρο με την Ιερουσαλήμ και τη Δαμασκό. Γιγάντια έργα αφαλάτωσης θα τροφοδοτούν με φρέσκο νερό όλους τους λαούς της περιοχής.

Σε τριάντα χρόνια από σήμερα το Ισραήλ θα είναι δεκτό στην παγκόσμια οικογένεια χωρίς να απομονώνεται από τη Διεθνή Κοινότητα.

Σε σαράντα χρόνια από σήμερα, τα σύνορα μεταξύ των κρατών της Μέσης Ανατολής θα είναι ανοικτά για τις μετακινήσεις, το εμπόριο, την παιδεία και τον πολιτισμό. Μια κοινή αγορά, που θα βασίζεται στο Ευρωπαϊκό μοντέλο, θα αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής και όλη η περιοχή θα καταστεί ένα μεγάλο κέντρο υψηλής τεχνολογίας.

Σε πενήντα χρόνια από σήμερα, τα κράτη της Μέσης Ανατολής θα φιλοξενήσουν από κοινού τους Ολυμπιακούς αγώνες, και η γυναικεία ομάδα ποδοσφαίρου του Ιράν θα κερδίσει τον τελικό.

Σε εξήντα χρόνια από σήμερα, οι φοιτητές της ιστορίας θα αναρωτιούνται γιατί όλα αυτά άργησαν τόσο πολύ να γίνουν!».

Η συνεργασία αυτή οδηγεί και άλλους παράγοντες της δημόσιας ζωής σε ιστορικά γεγονότα που ανατρέπουν κακόβουλες προκαταλήψεις.

– ΒΙΚΤΩΡ ΕΛΙΕΖΕΡ

1992

> 18.5.1992

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΕΛΛΗΝΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

> **Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ**

*Στην πρώτη επίσημη
επίσκεψη Έλληνα
Πρωθυπουργού στο
Ισραήλ, ο Κωνσταντίνος
Μητσοτάκης συνοδεύεται
από τον Πρόεδρο του ΚΙΣΕ
Νισήμ Μαΐς.*

> **18.5.1992**

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

*Επάνω: Ο Κων. Μητσοτάκης με τον Πρόεδρο του Ισραήλ Χαΐμ Χέρτζογκ.
Δεξιά επάνω: Ξενάγηση στο Γιαντ Βασέμ.
Κάτω: Συνάντηση με τον Σιμόν Πέρες.*

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

➤ **1992:** Αδελφοποίηση Δήμων Λευκάδας – Nahariya.

➤ **1994:** Αδελφοποίηση Tel Aviv-Yafo – Θεσσαλονίκης.

➤ **1999:** Επίσκεψη του Δημάρχου Αθηναίων Δημήτρη Αβραμόπουλου στην Ιερουσαλήμ – Συνάντηση με τον Δήμαρχο της Ιερουσαλήμ Εχούντ Ολμερτ.
(Φωτογραφίες επάνω)

➤ **2016:** Αδελφοποίηση Ζακύνθου - Kiryat Bialik
Επίσκεψη της Πρέσβευς του Ισραήλ Ιρίτ Μπεν-Αμπα στη Ζάκυνθο – Συνάντηση με τον Δήμαρχο Ζακύνθου Παύλο Κολοκοτσά.

(Φωτογραφία κάτω)

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

➤ **2016 - 2018:** Συνεργασία Δήμων Θεσσαλονίκης-Τελ Αβιβ. Ανταλλαγές επισκέψεων του Δημάρχου του Τελ Αβιβ Ρον Χιουλντάϊ στη Θεσσαλονίκη και του Δημάρχου Θεσσαλονίκης Γιάννη Μπουτάρη στο Τελ Αβιβ.

(Φωτογραφίες επάνω)

➤ **2018:** Αδελφοποίηση Ιωαννίνων - Kiryat Ono. Επίσκεψη αντιπροσωπείας του Κιριάτ Ονο, με επικεφαλής τον Δήμαρχο Ισραέλ Γκαλ, στα Ιωάννινα. Συνάντηση με τον Δήμαρχο Ιωαννίνων Θωμά Μπέγκα, το Δημοτικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρο της Ι.Κ. Ιωαννίνων Δρα Μωϋσή Ελισάφ.

1998

> 6.4.1998

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΑ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

Επάνω: Επίσημοι στην εκδήλωση του ΚΙΣΕ στην Παλαιά Βουλή.
Από αριστερά οι: Ραν Κουριέλ, Κων. Μητσοτάκης, Μ. Κωνσταντίνης, Θ. Πάγκαλος,
Απ. Κακλαμάνης, Κων. Καραμανλής, Ευ. Βενιζέλος.
Κεντρικός ομιλητής, ο Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών Ιωάννης Πεσμαζόγλου (δεξιά επάνω).

Τελετή έναρξης του Ιωβηλαιού του Ισραήλ, στην Αθήνα, στην Παλαιά Βουλή, με τη συμμετοχή σύσσωμης της πολιτικής ηγεσίας, του πνευματικού και καλλιτεχνικού κόσμου. Ακολούθησε ένας χρόνος πολυποίκιλων εκδηλώσεων Πολιτισμού και Τέχνης που έφεραν κοντύτερα τις δύο χώρες και τους δύο λαούς.

> 11.9.1998 ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΣΙΜΟΝ ΠΕΡΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΣΙΜΟΝ ΠΕΡΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Συνάντηση με αντιπροσωπεία
του Ελληνικού Εβραϊσμού

Το Σεπτέμβριο επισκέφθηκε την Αθήνα ο βραβευμένος με το Νόμπελ Ειρήνης, τέως πρωθυπουργός του Ισραήλ κ. Σίμον Πέρες. Ο κ. Πέρες ήταν προσκεκλημένος του Παντείου Πανεπιστημίου και συμμετείχε στη Διάσκεψη Κορυφής των Αθηνών, με θέμα "Ειρήνη και Ανάπτυξη", που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο υπό την αιγίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η επίσημη έναρξη της διεθνούς αυτής Διάσκεψης έγινε στις 11.9.98 στην Πνύκα, με τη συμμετοχή επιφανών προσωπικοτήτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Τη Διάσκεψη χαιρέτησαν ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ.κ. Χριστόδουλος, οι υπουργοί Α. Τσαχατζόπουλος, Εθνικής Αμυνας και Τ. Μαντέλης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, ο τ. Πρόεδρος της Ν. Αφρικής Φεντερίκ ντε Κλερκ, ο Αμερικανός πρέσβης στην Ελλάδα κ. Ν. Μπερνε κ.ά. Κύριος ομιλητής ήταν ο κ. Σ. Πέρες, ενώ μεταξύ των εισηγητών, αναφέρουμε τον αναπλ. υπουργό Εξωτερικών κ. Γεω. Παπανδρέου, τον κ. Γ. Βασιλείου τ. πρόεδρο της Κύπρου, τον κ. Μ. Ροκάτ τ. πρωθυπουργό της Γαλλίας, την κα Ντανιέλ Μπεράν, κ.ά.

Κατά την παραμονή του στην Αθήνα ο τ. Ισραηλινός πρωθυπουργός, ο οποίος είναι επίσης ιδρυτής και πρόεδρος του "Κέντρου Σίμον Πέρες για

την Ειρήνη", είχε συνάντησις με τον πρωθυπουργό κ. Κώστα Σιμίτη και τον υπουργό Εθνικής Αμυνας κ. Ακη Τσαχατζόπουλο. Επίσης, ο κ. Σ. Πέρες, συνοδευόμενος από τον πρέσβη του Ισραήλ στην Ελλάδα κ. Ρ. Κούριελ, είχε ιδιαίτερη συνάντηση με αντιπροσωπεία του Ελληνικού Εβραϊσμού. Εκ μέρους του Δ.Σ. του Κ.Ι.Σ. παραβρέθηκαν οι κ.κ. Άρης Φόρνης και Τζάλντα Αντζελ. Η αντιπροσωπεία, στην οποία μετείχαν επίσης εκπρόσωποι των Ισραηλινικών Κοινοτήτων Ελλάδος, συζήτησε με τον κ. Πέρες θέματα που αφορούν τους Εβραίους της Ελλάδος και ενημερώθηκε για την ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή. Στον χαιρετισμό του ο κ. Α. Φόρνης αναφέρθηκε σε στοιχεία της μακραίωνης ιστορικής παρουσίας των Εβραίων στην Ελλάδα, αλλά και στη σημασία της συνάντησης αυτής, ενώ τέλος ευχήθηκε στον κ. Πέρες καλή συνέχιση των προσπαθειών του για την ειρήνη. Στον Ισραηλινό επίσημο προσφέρθηκε συμβολικό δώρο, σε ανάμνηση της επίσκεψής του στην Ελλάδα.

Από την πλευρά του ο κ. Πέρες μίλησε για τις προσπάθειες του Ισραήλ για την ειρήνη και για τη σημασία της ανάπτυξης των σχέσεων συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και Ισραήλ.

Συνάντηση του Σ. Πέρες με αντιπροσωπεία του Ελληνικού Εβραϊσμού

ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ, ενημερωτικό δελτίο του ΚΙΣΕ, τ. 305, Οκτώβριος 1998

Τον Σεπτέμβριο επισκέφθηκε την Αθήνα ο βραβευμένος με το Νόμπελ Ειρήνης, τέως Πρωθυπουργός του Ισραήλ κ. Σιμόν Πέρες. Ο κ. Πέρες ήταν προσκεκλημένος του Παντείου Πανεπιστημίου και συμμετείχε στη Διάσκεψη Κορυφής των Αθηνών, με θέμα «Ειρήνη και Ανάπτυξη», που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο υπό την αιγίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η επίσημη έναρξη της διεθνούς αυτής Διάσκεψης έγινε στις 11.9.98, στην Πνύκα, με τη συμμετοχή επιφανών προσωπικοτήτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Τη Διάσκεψη χαιρέτησαν ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ.κ. Χριστόδουλος, οι υπουργοί Α. Τσοχατζόπουλος, Εθνικής Άμυνας και Τ. Μαντέλης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, ο τ. Πρόεδρος της Ν. Αφρικής Φεντερίκ ντε Κλερκ, ο Αμερικανός Πρέσβης στην Ελλάδα κ. Ν. Μπερνς κ.ά. Κύριος ομιλητής ήταν ο κ. Σ. Πέρες, ενώ μεταξύ των εισηγητών, αναφέρουμε τον αναπλ. Υπουργό Εξωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου, τον κ. Γ. Βασιλείου τ. Πρόεδρο της Κύπρου, τον κ. Μ. Ροκάρ τ. Πρωθυπουργό της Γαλλίας, την κα Ντανιέλ Μιτεράν, κ.ά.

Κατά την παραμονή του στην Αθήνα ο τ. Ισραηλινός Πρωθυπουργός, ο οποίος είναι επίσης ιδρυτής και Πρόεδρος του «Κέντρου Σιμόν Πέρες για την Ειρήνη», είχε συναντήσεις με τον Πρωθυπουργό κ. Κώστα Σιμήτη και τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Άκη Τσοχατζόπουλο. Επίσης, ο κ. Σ. Πέρες, συνοδευόμενος από τον Πρέσβη του Ισραήλ στην Ελλάδα κ. Ρ. Κούριελ, είχε ιδιαίτερη συνάντηση με αντιπροσωπεία του Ελληνικού Εβραϊσμού. Εκ μέρους

του Δ.Σ. του Κ.Ι.Σ. παραβρέθηκαν οι κ.κ. Άρης Φόρνης και Τζίλντα Αντζελ. Η αντιπροσωπεία, στην οποία μετείχαν επίσης εκπρόσωποι των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων Ελλάδος, συζήτησε με τον κ. Πέρες θέματα που αφορούν τους Εβραίους της Ελλάδος και ενημερώθηκε για την ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή. Στον χαιρετισμό του ο κ. Α. Φόρνης αναφέρθηκε σε στοιχεία της μακραινής ιστορικής παρουσίας των Εβραίων στην Ελλάδα, αλλά και στη σημασία της συνάντησης αυτής, ενώ τέλος ευχήθηκε στον κ. Πέρες καλή συνέχιση των προσπαθειών του για την ειρήνη. Στον Ισραηλινό επίσημο προσφέρθηκε συμβολικό δώρο, σε ανάμνηση της επίσκεψής του στην Ελλάδα.

Από την πλευρά του ο κ. Πέρες μίλησε για τις προσπάθειες του Ισραήλ για την ειρήνη και για τη σημασία της ανάπτυξης των σχέσεων συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και Ισραήλ.

Σιμόν Πέρες, ο ειρηνοποιός

ΤΟ ΒΗΜΑ, 20.9.1998,

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΙΜΟΝ ΠΕΡΕΣ ΣΤΟΝ ΘΑΝΑΣΗ ΛΑΛΑ

Είναι ένας από τους σημαντικότερους πολιτικούς της εποχής μας. Έχει συνδέσει το όνομά του με μια από τις μεγαλύτερες και πιο γενναίες κινήσεις υπέρ της ειρήνης τα τελευταία 30 χρόνια. Μαζί με τον κ. Αραφάτ συμμετείχε στις διαπραγματεύσεις για την ειρήνη μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων. Διαδέχθηκε στην Πρωθυπουργία τον Γτζάκ Ράμπιν μετά τη δολοφονία του τελευταίου. Ηττήθηκε από τον νυν Πρωθυπουργό του Ισραήλ τον κ. Βενιαμίν Νετανιάχου με ελάχιστη διαφορά ψήφων, αλλά δεν έπαψε να αγω-

νίζεται για την ειρήνη και για το καλό της χώρας του. Θεωρείται από όλους τους πολιτικούς αναλυτές ένας διανοούμενος της πολιτικής με πλούσια δράση πνευματική ως προς τα σύγχρονα προβλήματα που απασχολούν τις σημερινές κοινωνίες μετά την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Είναι πρόκληση για έναν άνθρωπο σαν εμένα να του δίνεται η ευκαιρία να συναντήσει έναν μύθο της παγκόσμιας πολιτικής που έχει βραβευθεί με το Νομπέλ Ειρήνης, έχει ανταλλάξει χειραψία και σκέψεις με τους σημαντικότερους ανθρώπους που καθόρισαν και καθορίζουν με τις αποφάσεις τους τη σύγχρονη ιστορία του πλανήτη. Τον συνάντησα σε μια σουίτα του ξενοδοχείου Athens Plaza στην Αθήνα. Πάνω στο τραπέζι, δυο-τρία αντίτυπα του τελευταίου του βιβλίου και τα χειρόγραφα από την ομιλία που επρόκειτο να εκφωνήσει στη «Συνάντηση των Αθηνών», όπου ήταν ένας από τους ομιλητές και επιφανείς καλεσμένους. Η ώρα που είχα στη διάθεσή μου ήταν 30 λεπτά... Στα 27 λεπτά, ένας κύριος από τους συνεργάτες του που τον ακολουθούν και φροντίζουν για την ακριβή πραγματοποίηση του προγράμματός του, άνοιξε την πόρτα και μου υπενθύμισε ότι μόλις τρία λεπτά είχα ακόμη στη διάθεσή μου... Και τότε, ω του θαύματος, ο κ. Πέρες γύρισε προς τον συνεργάτη του και του είπε: «Με τον κ. Λάλα θα μείνω μία ώρα, γιατί έχει ενδιαφέρον η συζήτηση μαζί του». Έτσι η συνομιλία μας τελικώς διήρκεσε 70 λεπτά και δεν περιορίστηκε στα τυπικά. Μιλήσαμε για ποίηση, για τον σύγχρονο πολιτικό, για το μέλλον και το παρελθόν, για τη δημοκρατία και τη δύναμη των μειονοτήτων στη σύλληψη του «καινούργιου». Για μένα, ο Σιμόν Πέρες είναι ένα από τα πιο ενδιαφέροντα μυαλά που έχω συναντήσει ως σήμερα κάνοντας αυτή τη δουλειά. Θα μπορούσα να μιλώ μαζί του δύο και τρεις ώρες ακόμη. Είχαμε μια απολαυστική συνομιλία, που ελπίζω να απολαύσετε κι εσείς στη συνέχεια.

Χαίρομαι που σας συναντώ από κοντά.

Κι εγώ... Το ζήτημα είναι όμως γιατί χαιρέται κάποιος. (γέλια)

Εγώ χαιρόμαι που συναντώ από κοντά έναν από τους ελάχιστους διανοούμενους πολιτικούς πια ανά τον κόσμο... Αυτό και μόνο αποτελεί προοπτική για μια ενδιαφέρουσα κουβέντα...

Θα συμφωνήσω μαζί σας ότι δεν υπάρχουν ενδιαφέροντα και μη ενδιαφέροντα ζητήματα προς συζήτηση... Υπάρχουν μόνο ενδιαφέροντες συζητητές... Δεν υπάρχουν πληκτικά θέματα αλλά πληκτικές σκέψεις, νεκρά μυαλά.

«Το Βήμα», η εφημερίδα που θα φιλοξενήσει αυτή την κουβέντα μας, έχει και το αποκλειστικό δικαίωμα δημοσίευσης των συνεντεύξεων που κάνετε εσείς τους τελευταίους μήνες με διάφορες προσωπικότητες ανά τον κόσμο με θέμα την παγκοσμιοποίηση και, γενικότερα, το μέλλον...

Ναι, το γνωρίζω ότι έχετε αγοράσει τα δικαιώματα αυτών των συνομιλιών... Έχετε δημοσιεύσει ως τώρα κάποια από αυτές τις συνομιλίες;

Αν δεν κάνω λάθος, οι δύο πρώτες που έχουν δημοσιευθεί είναι αυτές με τους κκ. Σόρος και Αραφάτ...

Νομίζω ότι οι επόμενες θα έχουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Δεν σας ικανοποίησαν ως συνομιλητές ο κ. Σόρος και ο κ. Αραφάτ;

Το ζήτημα είναι ότι το αποτέλεσμα δεν με ικανοποίησε απολύτως... Είμαι πεπεισμένος πια ότι η συνέντευξη είναι υψηλή τέχνη... Ίσως πιο δύσκολη από το να καθίσει κάποιος και να γράψει ένα άρθρο με βάση τον όποιο προβληματισμό του... Η συνέντευξη είναι ένας τρόπος να βουτήξεις στα βαθιά της σκέψης του συνομιλητή σου

και να κατανοήσεις τι θέλει πιθανόν να πει και για διάφορους λόγους αποφεύγει να το πει. Η καλή συνέντευξη, τις περισσότερες φορές, έχει να κάνει με αυτό που κρύβεται κάτω από τις γραμμένες φράσεις... Ο συνεντευξιαστής μπορεί και πρέπει να υποδεικνύει ένα νόημα που δεν φαίνεται ότι υπάρχει στις γραμμένες φράσεις... Εγώ φαίνεται ότι δεν κατάφερα να υποδείξω ως συνεντευξιαστής το δεύτερο επίπεδο των λόγων τού εκάστοτε ως τώρα συνεντευξιαζομένου.

Παρ' όλα αυτά, έχει μεγάλη σημασία, ως ντοκουμέντο, μια συνομιλία σας με έναν οικονομικό παράγοντα του μεγέθους του κ. Σόρος ή μια συνομιλία σας με τον κ. Αραφάτ... Αλήθεια, προσωπικώς τι σας έκανε να αποφασίσετε αυτές τις συναντήσεις- συνεντεύξεις;

Μα νομίζω ότι πρέπει να ξεκινήσει ένας παγκόσμιος διάλογος πάνω στις επερχόμενες αλλαγές που θα καθορίσουν εκ νέου αξίες και αρχές του παρελθόντος. Οι αλλαγές θα είναι ριζικές και πρέπει να τις συζητήσουμε. Πρέπει να προετοιμαστούμε μέσα από έναν παγκόσμιο διάλογο και προβληματισμό για ένα μέλλον ριζικά διαφορετικό από το παρελθόν.

Μπορείτε να μου αναφέρετε μερικές από τις επερχόμενες βασικές αλλαγές;

Πρώτα απ' όλα, η ίδια η οικονομία είναι αυτή που έχει αλλάξει, και μάλιστα δεν μιλάμε για απλές αλλαγές, μιλάμε για αλλαγές οι οποίες ήδη σημάδεψαν την πορεία της σύγχρονης ιστορίας.

Θα ήθελα να γίνετε, αν δεν σας ενοχλεί, λίγο πιο σαφής...

Σε όλες τις εποχές, ως σήμερα, η οικονομία είχε άμεση σχέση με τη γη ενός κράτους και βασιζόταν σε φυσικές πηγές παραγωγής πλούτου. Ως σήμερα η κάθε χώρα είχε τις δικές της εκτάσεις, τα δικά της σύνορα, τον δικό της στρατό, μερικές φορές και τα δικά της τείχη.

Σήμερα η οικονομία δεν βασίζεται πλέον στη γη, αλλά στην επιστήμη, στην τεχνολογία και στην πληροφόρηση.

Και στην επιστήμη και στην τεχνολογία, όπως είναι αυτονόητο, δεν υπάρχουν σύνορα...

Ακριβώς... Κανένας στρατός δεν μπορεί να τις κατακτήσει και σε ό,τι τις αφορά κανένας πόλεμος δεν θα μπορούσε να βοηθήσει στο παραμικρό. Η παγκοσμιοποίηση, λοιπόν, είναι το αποτέλεσμα όλων αυτών των αλλαγών και η πορεία προς την εξέλιξη θα έλεγε κάποιος ότι είναι μονόδρομος που δεν έχει γυρισμό. Η επιστήμη δεν είναι κάτι που χρειάζεται να περάσει από τελωνείο. Και η τεχνολογία περνάει συνήθως τα σύνορα χωρίς διαβατήριο. Όσο για την ελεύθερη διοχέτευση πληροφοριών, αυτήν κανένας στρατός δεν μπορεί να τη σταματήσει. Άρα, κάτω από αυτές τις συνθήκες, μπορούμε να μιλάμε για «παγκόσμια οικονομία», από τη μία, και για «εθνική φτώχεια», από την άλλη.

Και ποια είναι η «εθνική φτώχεια» που επικαλείστε;

Η εθνική φτώχεια είναι ό,τι έχει απομείνει από παλαιότερες εποχές. Αντίθετα, η «παγκόσμια οικονομία» είναι ένα από τα σημάδια των καιρών.

Υπάρχει, δηλαδή, η προοπτική με την παγκοσμιοποίηση να ζήσουμε το τέλος των πολέμων; Η παγκοσμιοποίηση για σας είναι προάγγελος ειρήνης;

Αυτό είναι σχεδόν σίγουρο, εφόσον δεν θα υπάρχει πλέον λόγος να γίνονται πόλεμοι. Πιστεύω ότι θα έρθει μια εποχή που τα παιδιά θα διαβάζουν ιστορία και θα γελάνε. Το να προσπαθεί κάποιος να τους διδάξει την ιστορία ως γραφή συγκεκριμένων γεγονότων θα είναι απλώς χάσιμο χρόνου. Αντίθετα, στην ιστορία του πολιτι-

σμού οι άνθρωποι θα μπορούν πάντοτε να ανακαλύπτουν κάποιες αξίες. Από τη στιγμή που σήμερα υπάρχουν πύραυλοι και ελικόπτερα, τι σημασία έχει αν την εποχή του Αννίβα οι άνθρωποι μετακινούνταν με ελέφαντες; Τι αξία μπορεί να έχει την εποχή της πλαστικής χειρουργικής το τι καλλυντικά χρησιμοποιούσε στην εποχή της η Κλεοπάτρα;

Και με ποιον τρόπο θα γίνεται η επιβολή της δύναμης στο μέλλον;

Στο μέλλον μια χώρα δεν θα χρειάζεται να επιβάλει τη δύναμή της, αλλά την ταυτότητά της, την πνευματική και πολιτιστική της ταυτότητα. Ένα από τα προβλήματα που φέρει μαζί της η παγκοσμιοποίηση, όπως σας προείπα, είναι η κρίση εθνικής ταυτότητας των χωρών... Εκ των πραγμάτων όμως, για να επιβάλει κάποιος την εθνική του ταυτότητα, πνευματική και πολιτιστική, δεν χρειάζεται ούτε να σκοτώνει ούτε να ασκεί βία. Η ιστορία ως σήμερα έχει γραφτεί με κόκκινα γράμματα. Ο Τολστόι, ξέρετε, είχε πει κάποτε για τον Ναπολέοντα: «Έγινε διάσημος επειδή σκότωσε πολλούς ανθρώπους. Αν είχε σκοτώσει περισσότερους, θα τον ήξερε ακόμη περισσότερος κόσμος». Από ένα σημείο και μετά, τα εγκλήματατά του θα μπορούσαν να είναι αρκετά, για να μην τον ξεχάσει ποτέ κανένας. Σήμερα ποιος ο λόγος να σκοτώσεις τόσους ανθρώπους; Καλύτερα να στείλεις κάποιον στο σχολείο παρά στο στρατό. Με αυτόν τον τρόπο και το έθνος σου βοηθάς και η οικονομία σου πάει προς το καλύτερο.

Και τι θα γίνουν οι στρατιωτικές βιομηχανίες και όλο αυτό το εμπόριο που έχει αναπτυχθεί γύρω μας;

Θα μπορούσαμε να τα αντικαταστήσουμε με ένα είδος εμπορίου που να έχει σχέση με την εκπαίδευση.

(γελάω) Με συγχωρείτε που γελάω, αλλά δεν μπορώ να κρατηθώ, σκεφτόμενος τι θα λείει διαβάζοντας αυτά τα λόγια ο πιθανός αναγνώστης που είναι έμπορος όπλων...

Φανταστείτε ταυτοχρόνως τον έμπορο εκπαίδευσης και θα δείτε την επερχόμενη ισορροπία. Οι άνθρωποι που η δουλειά τους είναι να ζουν από το εμπόριο έχουν εξαιρετική προσαρμοστικότητα... Μην ανησυχείτε γι' αυτούς. Μόλις καταλάβουν ότι πηγή πλούτου γι' αυτούς είναι η εκπαίδευση, θα στραφούν σε αυτήν, εγκαταλείποντας την πολεμική βιομηχανία σε χρόνο dt... Σήμερα οι άνθρωποι δεν μορφώνονται αρκετά, άρα υπάρχουν πάρα πολλά περιθώρια εκμετάλλευσης σε αυτόν τον χώρο.

Όταν λέτε ότι οι άνθρωποι δεν μορφώνονται αρκετά, τι εννοείτε;

Σήμερα δεν θεωρώ πια αρκετό το να φθάσει κάποιος ως το πανεπιστήμιο. Πρέπει να αρχίσουμε να μορφώνουμε τα παιδιά μας από τη στιγμή που βρίσκονται ακόμη στην κοιλιά της μητέρας τους· η μόρφωση για έναν άνθρωπο να μη σταματάει παρά μόνο την ημέρα που θα φεύγει από αυτή τη ζωή. Γιατί ο κόσμος αλλάζει συνεχώς. Εδώ μπορούμε σήμερα να θεραπεύουμε αρρώστιες προτού ακόμη γεννηθεί ένας άνθρωπος, έτσι ώστε να έρθει υγιής στη ζωή. Έτσι και το πανεπιστήμιο δεν είναι παρά το μίνιμουμ που μπορείς να προσφέρεις στον σύγχρονο άνθρωπο, από πλευράς εκπαίδευσης. Από 'κει και πέρα, πρέπει κάποιος να συνεχίσει να διαβάζει και να μαθαίνει ασταμάτητα, γιατί αυτό που μαθαίνεις σήμερα, αύριο είναι κιόλας ξεπερασμένο και δεν μπορεί πια να βρει εφαρμογή.

Η επιβίωση του μέλλοντος θα εξαρτάται δηλαδή από το επίπεδο εκπαίδευσης... Αυτό μου λέτε;

Ακριβώς... κι αυτό θέλει μια συγκεκριμένη αγωγή. Όλοι ξέρου-

με ότι για να παραμείνουμε ζωντανοί πρέπει να τρώμε τρεις φορές την ημέρα. Φαίνεται ότι πολύ λίγοι είναι αυτοί που καταλαβαίνουν ότι για να είναι ένας άνθρωπος διαρκώς ενημερωμένος πρέπει και να διαβάζει τρεις φορές την ημέρα. Όταν τρως πολύ, μπορεί να γίνεις χοντρός. Όταν διαβάζεις πολύ, το πιο πιθανό είναι να γίνεις σοφός. Οπότε δεν είναι καλύτερα να είναι κάποιος σοφός αντί για χοντρός; (γέλια)

Θα συμφωνήσω αυτή την περίοδο μαζί σας, γιατί κάνω μεγάλη προσπάθεια για να αδυνατίσω... (γέλια) Αλήθεια, η γνώση σκοτώνει τον φανατισμό;

Τον φανατισμό δεν τον σκοτώνει κάποιος με όπλα και τανκς, αλλά με μόρφωση και με καλύτερη οικονομία.

Πώς καταλήγει ένας διανοούμενος σαν εσάς να ασχοληθεί με την πολιτική;

Για μένα η πολιτική ήταν μια πόρτα γνώσης που αν δεν την ανοίξεις ίσως μείνεις έξω από τον προβληματισμό της εποχής σου. Δεν μπορείς να σκέφτεσαι τα σύγχρονα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά προβλήματα μένοντας έξω από τον χώρο που όλα αυτά είναι η πρώτη ύλη για να δημιουργηθεί ένα έργο. Δεν μπορεί ένας άνθρωπος που θέλει να γίνει ζωγράφος να γυρίζει την πλάτη στις ποιότητες των χρωμάτων, στις ποιότητες των μουσαμάδων... Ο πολιτικός σήμερα πρέπει να είναι ο επιστήμονας της κοινωνίας, της οικονομίας, της πολιτικής, που κάνει πρακτική όλων όσων θεωρητικά διδάχθηκε. Ο πολιτικός είναι αυτός που επαληθεύει ή καταργεί τη θεωρία... Ένας πολιτικός οφείλει να έχει τα μάτια του ανοιχτά και να μην εθελουφλεί. Από τη στιγμή που βλέπει τον κόσμο γύρω του να αλλάζει, οφείλει να αλλάζει και αυτός τον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται.

Μπορείτε να μου πείτε κάτι που μάθατε και δεν θα το μαθαίνατε αν δεν ασχολιόσασταν με την πολιτική;

Αυτό που έμαθα εγώ μέσα από την πολιτική είναι ότι το μέλλον έχει πάντοτε να κάνει με τις μειοψηφίες, τις μειονότητες, ενώ το παρελθόν ανήκει πάντα στις πλειοψηφίες. Παρόλα αυτά, όλοι επιλέγουν να πορευτούν προς το μέλλον και ας μη συμπαθούν όλοι τις μειοψηφίες. Γιατί το μέλλον ανήκει στο μέλλον, δηλαδή στις μειοψηφίες.

Αυτό όμως που λέτε θέτει ένα βασικό πρόβλημα δημοκρατίας... Αν η δημοκρατία είναι ένα πλειοψηφικό (πολιτικό) σύστημα, επιλέγοντάς την είναι σαν να νομιμοποιούμε ουσιαστικά το παρελθόν, το οποίο, όπως είπατε, ανήκει στις πλειοψηφίες...

Κοιτάξτε, όλα αυτά τα πράγματα θέλουν χρόνο για να μπορέσουν να αλλάξουν. Γενικότερα η αλλαγή είναι κάτι που θέλει χρόνο. Το καθήκον ενός ηγέτη είναι να οδηγήσει την πλειοψηφία σε μια καινούργια εποχή και όχι να την αφήσει να πέσει θύμα μιας εποχής, που ήδη έχει παρέλθει. Ο σημερινός ηγέτης έχει καθήκον να πείσει τις πλειοψηφίες που τον αναδεικνύουν σε ηγέτη τους ότι οι μειοψηφίες είναι ο άρτος που τρέφει το μέλλον... Γιατί οι μειοψηφίες διαφορούν για το κόστος που περιέχει το «καινούργιο»... Μόνο οι μειοψηφίες παθιάζονται με το «καινούργιο», παρότι η εποχή μας το έχει μεγάλη ανάγκη... Έτσι καταλήγουμε οι πλειοψηφίες να έχουν ανάγκη τις μειοψηφίες για να πορευθούν στο μέλλον... Το κακό σήμερα είναι ότι οι περισσότεροι πολιτικοί, από το να είναι πρωτοπόροι, συνεχίζουν να προτιμούν συνήθως να είναι δημοφιλείς. Η δημοτικότητα, όμως, είναι σαν το άρωμα: είναι ωραίο να το μυρίζεις, αλλά επικίνδυνο να το πεις.

Δεν πιστεύετε ότι ζούμε σε μια εποχή που η πολιτική εξουσία δεν ασκείται πια από τους πολιτικούς αλλά από τους ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες;

Απολύτως. Νομίζω ότι, αντί να προσπαθούμε να πολιτικοποιήσουμε την οικονομία, εμείς σήμερα κάνουμε το αντίθετο: οικονομικοποιούμε την πολιτική. Μόνο που η πολιτική είναι κάτι το οποίο αφορά τους ηγέτες, ενώ η οικονομία είναι κάτι που αφορά τον λαό. Πάρτε για παράδειγμα την Ευρωπαϊκή Ένωση· με το που μετατράπηκε από πολιτική σε οικονομική ένωση, τα κράτη που την αποτελούν μεταπήδησαν από τον πόλεμο στην ειρήνη. Τα τελευταία 52 χρόνια στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έγινε ούτε ένας πόλεμος, δεν υπήρξε ούτε ένας δικτάτορας τύπου Στάλιν, Χίτλερ ή Μουσολίνι. Πιθανόν σήμερα οι ηγέτες, οι πολιτικοί, να βαριούνται λιγάκι προσπαθώντας να δουν πώς θα γίνει «να μη λιώσει το βούτυρο». Καλύτερα, όμως, να προλάβεις το «βούτυρο να μη λιώσει», να το εμποδίσεις να λιώσει, δηλαδή, από πριν, παρά να αφήσεις να συμβούν πράγματα που μπορεί να οδηγήσουν σε αιματοχυσίες.

Κατά τη γνώμη σας, ποιο είναι το προφίλ του σύγχρονου πολιτικού;

Αντί να παίζει τον ρόλο του ηγέτη, για μένα ο σύγχρονος πολιτικός πρέπει να απλοποιεί τα πράγματα και να προσπαθεί να τα κάνει πιο εύκολα. Ό,τι βρίσκεται εν δυνάμει και μπορεί να παίξει έναν ρόλο, πρέπει να το ενθαρρύνει και να βοηθάει να βρει την πλήρη έκφρασή του. Από το να διδάσκουμε στα νέα παιδιά απλώς ένα επάγγελμα, νομίζω ότι θα ήταν πολύ πιο αποδοτικό αν αλλάζαμε τον τρόπο με τον οποίο παρέχεται αφενός η εκπαίδευση και αφετέρου ασκείται η εξουσία. Γιατί αυτό που τους μαθαίνουμε σήμερα ως απασχόληση ή ως επάγγελμα, αύριο δεν θα έχει πλέον καμία χρησιμότητα. Καλύτερα να διδάξουμε στους νέους ανθρώπους τον τρόπο με τον οποίο θα μπορέσουν να βγάλουν από μέσα τους όσο το δυνατόν περισσότερα πράγ-

ματα, γιατί είναι σίγουρο ότι ο καθένας από εμάς διαθέτει πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες απ' όσες φαντάζεται. Αυτό που χρειάζεται από τον σύγχρονο πολιτικό ο νέος άνθρωπος σήμερα είναι να του δείξει όχι με ποιον τρόπο θα γίνει καλύτερος επαγγελματίας, αλλά με τι τρόπο θα μπορέσει να γίνει δάσκαλος του ίδιου του εαυτού. Καθήκον ενός ηγέτη είναι να βοηθήσει όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους να βγάλουν ό,τι καλύτερο κρύβουν μέσα τους. Σήμερα η δημοκρατία δεν αποτελεί πια μόνο ελεύθερη έκφραση.

Τι άλλο αποτελεί;

Στην εποχή μας δημοκρατία σημαίνει δυνατότητα προσωπικής έκφρασης. Περισσότερα δίνεις σε έναν άνθρωπο προσφέροντάς του τη δυνατότητα να βγάλει από μέσα του πράγματα παρά όταν του δίνεις ένα μικρόφωνο από το οποίο ενδεχομένως να μην έχει και τίποτε να πει.

Με ποιον τρόπο μπορεί σήμερα ένας πολιτικός ηγέτης να αντιμετωπίσει φαινόμενα τύπου Μπερεζόφσκι; Πριν από λίγο καιρό είχα βρεθεί στη Ρωσία και σε μια συνομιλία που είχα μαζί του μιλούσε σαν να ήταν και ο ίδιος πολιτικός... Υπήρχαν στιγμές που πίστευα ότι είχα μπροστά μου τον Πρόεδρο Γέλτσιν και όχι αυτόν τον πολύ ισχυρό παράγοντα της Ρωσίας...

Μα, ο κ. Μπερεζόφσκι είναι πολιτικός (γέλια). Ένας πολιτικός ο οποίος εκτός των άλλων διαθέτει και πολύ χρήμα προσωπικό. Άρα συνδυάζει την ιδιότητα του πολιτικού με αυτήν του μεγιστάνα του πλούτου. Είναι από τα πράγματα που μπορούν εύκολα να συμβούν κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου όπως αυτή που ζει η σημερινή Ρωσία. Ο Μπερεζόφσκι είναι ένας άνθρωπος ιδιαίτερα ευνοημένος από τις συγκυρίες γιατί και ικανός είναι ο ίδιος και έτυχε να ζει σε μια μεταβατική εποχή.

Σε τέτοιες περιπτώσεις δεν είναι εύκολο να οδηγηθούμε σε μια οικονομικού τύπου δικτατορία; Δηλαδή, ένας πολιτικός ηγέτης που να αποφασίζει να ασκεί πολιτική με βάση τα προσωπικά του οικονομικά συμφέροντα και όχι τα εθνικά ή του λαού του...

Όχι, όχι... δεν νομίζω ότι υπάρχει τέτοιος φόβος. Δείτε, για παράδειγμα, πώς έπεσε ο υπαρκτός σοσιαλισμός. Ένα από τα πράγματα που τον έριξαν μεταξύ άλλων ήταν και η τηλεόραση. Αυτή η «ασημένια κουρτίνα», που είναι η μικρή οθόνη της τηλεόρασης, κατάφερε να ρίξει τη «σιδερένια κουρτίνα», που λεγόταν «υπαρκτός σοσιαλισμός». Από τη στιγμή που δεν έχεις τρόπο να κρατάς τυφλό έναν λαό, δεν μπορείς να έχεις δικτατορία. Ο Τσαουσέσκου, π.χ., διέθετε ένα από τα μεγαλύτερα δίκτυα μυστικών υπηρεσιών, από την άλλη όμως οι Ρουμάνοι φοιτητές, οι οποίοι παρακολουθούσαν ουγκρική τηλεόραση, κατάφεραν να τον ρίξουν όχι με τις σφαίρες αλλά ουσιαστικά ξεφωνίζοντάς τον. Προηγήθηκαν, δηλαδή, της πτώσης του η απομυθοποίηση και ο δημόσιος εξευτελισμός. Ξαφνικά, ο τρομερός δικτάτορας άρχισε να φαντάζει στα μάτια του κόσμου ηλίθιος. Επομένως, η τηλεόραση έχει και τις καλές πλευρές της. Αν μη τι άλλο, καθιστά αδύνατη την ύπαρξη μιας δικτατορίας.

Από τη στιγμή που και η τηλεόραση είναι στην κατοχή των μεγάλων οικονομικών παραγόντων μιας χώρας, η δύναμη που περιγράφετε τίθεται στην υπηρεσία αυτού που περιέγραψα πριν ως νέα κατάσταση...

Αυτή η διαπλοκή οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων που θέλετε να προβάλετε ως το νέο επικίνδυνο σχήμα εξουσίας δεν μπορεί να σταθεί, γιατί σε μια χώρα ο πολιτικός ηγέτης είναι ως συνήθως ένας, αλλά τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα έχουν πολλούς εκπροσώπους που δεν αφήνει ποτέ ο ένας να κυριαρχήσει ο άλλος απολύτως. Αν ο ένας ισχυρός παράγοντας μέσα από την τηλεόραση

ή την εφημερίδα επιρροής προσπαθεί να επιβάλει την πραγματικότητα που τον ευνοεί, τότε ο άλλος, επίσης ισχυρός, παράγοντας που θίγεται από αυτή την πραγματικότητα και έχει τα δικά του ηλεκτρονικά μέσα αποκαλύπτει τις προθέσεις του αντιπάλου του και έτσι επέρχεται ισορροπία, γιατί όλα γίνονται θεατά από τον κόσμο.

Σας ακούω να μιλάτε και αναρωτιέμαι: Ένας άνθρωπος σαν εσάς, με χάρισμα οραματιστή ηγέτη, πώς έχασε τις εκλογές στη χώρα του; Αλήθεια, το σκέφτεστε αυτό; Τι απάντηση δίνετε εσείς στο ερώτημα «γιατί έχασα τις εκλογές»;»;

Σίγουρα είναι κάτι το οποίο με απασχολεί, παρ'όλο που έχασα με πολύ μικρή διαφορά. Για μένα υπάρχουν αρκετοί λόγοι, αλλά ο πιο σημαντικός από όλους είναι οι τρομοκρατικές ενέργειες της Χαμάς. Οι βόμβες και τα θύματα που υπήρξαν έκαναν την υποστήριξη που μου είχε δοθεί ως τότε να καταρρεύσει.

Για σας, ποιο είναι το κέρδος της ήττας και ποιο το κόστος μιας νίκης;

Εξαρτάται από τον ορισμό που δίνει κανείς σε αυτές τις δύο έννοιες. Μπορεί να κερδίσει κάποιος τις εκλογές, αλλά να χάσει τη συνείδησή του. Ή να συμβεί το αντίστροφο: να χάσει μεν τις εκλογές, αλλά να έχει κερδίσει τη συνείδησή του. Τι σημαίνει, λοιπόν, κερδίζω και τι χάνω; Προσωπικά μου συνέβη το δεύτερο· μπορεί να έχασα τις εκλογές, διατήρησα όμως την επαφή με τη συνείδησή μου, η οποία μου επιβάλλει να συνεχίσω να αγωνίζομαι και να μην εγκαταλείψω τη μάχη.

Άρα παραμένετε μάχιμος... Θα συνεχίσετε να διεκδικείτε την εξουσία...

Και βέβαια... Η ήττα δεν αποτελεί το τέλος του ονείρου ενός πολιτικού που πιστεύει βαθιά σε κάποιες αρχές που έχουν να κάνουν με το εθνικό και λαϊκό συμφέρον.

Ποιο είναι το ζητούμενο στη ζωή;

Το να έχει η ζωή μας ένα νόημα. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι να βαρεθούμε κάποια στιγμή να ψάχνουμε το ζητούμενο της ζωής. Πιστεύω ότι κάθε άνθρωπος θέλει να έχει η ζωή του ένα ενδιαφέρον. Αυτή άλλωστε είναι και η μεγαλύτερη ικανοποίηση που μπορούμε να νιώσουμε ως άνθρωποι.

Τον θάνατο τον φοβάστε;

Καθόλου.

Πιστεύετε ότι το τέλος είναι αυτό που δίνει νόημα στη ζωή;

Ακούστε, αν μπορέσω να σώσω τη ζωή ενός παιδιού, το αίσθημα που θα νιώσω θα είναι ικανοποίηση, μεγάλη ικανοποίηση. Αν μπορέσω να βελτιώσω τη ζωή δέκα παιδιών, το αίσθημα τότε γίνεται ευτυχία. Αν, όμως, έχω την αίσθηση ότι υπηρετώ κάτι πολύ μεγαλύτερο από μένα, τότε μία λέξη μόνο θα μπορούσε να περιγράψει το συναίσθημά μου: Μεγαλείο!.

Πιστεύετε ότι στο μέλλον θα υπάρχουν ακόμη επαναστάσεις και επαναστάτες;

Το σίγουρο είναι ότι στο μέλλον θα αντιμετωπίσουμε τρομερά προβλήματα τα οποία θα έχουν άμεση σχέση με την εξέλιξη του ανθρώπου σε βιολογικό επίπεδο. Και όσο περισσότερα μυστικά ανακαλύπτουμε σε σχέση με τη (βιολογική) ύπαρξή μας τόσο περισσότερα θα είναι τα φιλοσοφικά προβλήματα που θα ανακύπτουν. Για παράδειγμα, δεν είμαι σε θέση να ξέρω ακριβώς πότε, αλλά πιστεύω ότι κάποια στιγμή ο μέσος όρος ζωής του ανθρώπου θα φτάσει τα 200 χρόνια, τη στιγμή που πριν από 100 χρόνια ήταν περίπου 35-40 και σήμερα έχει σχεδόν διπλασιαστεί, έχει αγγίξει δηλαδή τα 78. Παρ' όλα αυτά, σε κάθε ηλικία της ζωής του ο άνθρωπος εξακολουθεί να

έχει προβλήματα. Σήμερα ένα παιδί 12 ετών μπορεί να είναι ψηλότερο και πιο δυνατό απ' ό,τι ήταν οι γονείς του στην ηλικία του, μπορεί να έχει μεγαλύτερη μόρφωση και να μπορεί να κάνει περισσότερα πράγματα, αλλά δεν είναι σε θέση να βρει έναν ρόλο μέσα στην κοινωνία. Οι προηγούμενες γενιές συνήθως ήξεραν τι ήθελαν να κάνουν, αλλά δεν ήξεραν με ποιον τρόπο μπορούσαν να το πετύχουν. Τα παιδιά σήμερα, ενώ έχουν τα μέσα, δεν ξέρουν στην υπηρεσία τίνος οράματος να τα θέσουν. Με άλλα λόγια, έχουν τον τρόπο αλλά δεν ξέρουν πλέον τι θέλουν. Ένα τέτοιο πρόβλημα, κύριε Λάλα, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί απλό. Πόσο μάλλον όταν αφορά τη νέα γενιά, όπου άλλους τους κάνει να στρέφονται στο ποδόσφαιρο, άλλους τους οδηγεί στα ναρκωτικά και πάει λέγοντας. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν άνθρωποι, γυναίκες και άνδρες, που ενώ στα εξήντα τους νιώθουν ακόμη δυνατοί και υγιείς, η κοινωνία βγάζοντάς τους στη σύνταξη τους καταδικάζει σε ένα είδος αργού θανάτου.

Πιστεύετε ότι η συνταξιοδότηση ενός υγιούς και δυνατού ανθρώπου είναι ένα είδος αργού θανάτου; Πολλοί εργαζόμενοι θεωρούν ότι αυτή είναι μια ευκαιρία να ζήσουν τη ζωή τους...

Όχι, όχι... Είναι ένα είδος αργού θανάτου... Πώς αλλιώς να βιώσουν τη στάση μιας κοινωνίας που είναι σαν να τους λέει «δεν έχω καμία σχέση μαζί σας»; Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι βρισκόμαστε ήδη αντιμέτωποι με πολύ σημαντικά φιλοσοφικά προβλήματα και αυτό επειδή πολλοί από τους θεσμούς, τις νόρμες και τις αντιλήψεις που υπάρχουν σήμερα φτιάχτηκαν για να υπηρετήσουν μια εποχή η οποία έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή. Άρα, λοιπόν, μπορεί να χρειαζόμαστε και σήμερα μια επανάσταση, η οποία δεν είναι απαραίτητο να γίνει με όπλα· μπορεί να είναι μια επανάσταση που θα γίνει σε φιλοσοφικό επίπεδο ή να έχει σχέση με αλλαγές στην ψυχολογία των ανθρώπων.

Πιστεύετε ότι στο μέλλον θα υπάρξει κατάργηση των συνόρων μεταξύ των γειτονικών χωρών ή μετατόπιση της έννοιας των συνόρων σε ένα άλλο επίπεδο;

Σίγουρα, πιο πιθανό θεωρώ το ενδεχόμενο της μετατόπισής τους σε ένα άλλο επίπεδο. Σήμερα τα σύνορα έχουν χάσει πια τη σημασία που είχαν άλλοτε. Αν το καλοσκεφθείτε, ποιος είναι ο ρόλος τους; Να αποτελέσουν ένα είδος οικονομικού φραγμού μέσω των τελωνείων και όλων αυτών. Από τη στιγμή που η οικονομία σήμερα έχει αρχίσει να παγκοσμιοποιείται, τι να τα κάνουμε πλέον τα σύνορα με αυτή τη μορφή; Ας πούμε ότι είναι ένας τρόπος να προστατεύεται μια χώρα από εξωτερικές επιθέσεις. Πιστεύετε ότι οι υπερσύγχρονοι πύραυλοι καταλαβαίνουν ή «συγκινούνται» από σύνορα; Ξέρουν τι θα πει οχύρωση; Είναι ικανοί να σταματήσουν μπροστά στο φυσικό εμπόδιο ενός βουνού, μιας λίμνης, μιας ερήμου; Οι πύραυλοι, κύριε Λάλα, δεν γνωρίζουν από αποστάσεις. Πολύ εύκολα ένας από αυτούς μπορεί να βρεθεί από την Αμερική στη Ρωσία μέσα σε έξι μόνο λεπτά. Εδώ λοιπόν δεν μπορεί να τους σταματήσει ο χρόνος και η απόσταση, θα τους σταματήσει ένα «συνοράκι» που χαράζουν οι άνθρωποι με όλη τους την αφέλεια; Δεν είναι όμως μόνο οι πύραυλοι. Γιατί, η πληροφορία καταλαβαίνει από σύνορα; Η τηλεόραση ή το Internet ξεχωρίζουν νέους και γέρους, λευκούς ή μαύρους, Βόρειους ή Νότιους; Τους αγγίζουν, δηλαδή, τα σύνορα της ηλικίας ή του χρώματος; Τους αγγίζει αν είναι καλοκαίρι ή χειμώνας; Άρα, λοιπόν, σε τι χρησιμεύουν πλέον τα σύνορα;

Επομένως μπορούν να καταργηθούν...

Το λέτε λίγο ειρωνικά, νομίζω... Έτσι καταλαβαίνω τουλάχιστον από το ύφος σας... Σας καταλαβαίνω... Με ακούτε να λέω όλα αυτά και ίσως σκέφτεστε: «Τι αφελής, Θεέ μου!»! Εγώ όμως δεν λέω ότι πρέπει να καταργηθούν τα σύνορα. Λέω απλώς ότι εκεί όπου άλλο-

τε υψώναμε τείχη ή βάζαμε συρματοπλέγματα ή δημιουργούσαμε ναρκοπέδια, θα μπορούσαμε σήμερα να δημιουργήσουμε βιομηχανικά πάρκα, κήπους, ξενοδοχεία και να αποτελέσουν αυτά μια καινούργια μορφή συνόρων, που αντί να χωρίζουν, θα ενώσουν τους ανθρώπους. Την πρώτη φορά που πήγα στη Βενετία ήμουν ακόμη πολύ νέος. Ξέρετε τι ήταν αυτό που μου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση; Το γεγονός ότι στις δύο άκρες κάθε γέφυρας που περνούσε πάνω από ένα κανάλι είχε στηθεί μια ολόκληρη αγορά από εργαστήρια και μικρά μαγαζιά. Τώρα που φέρνω στο μυαλό μου αυτή την εικόνα, σκέφτομαι ότι τέτοια σύνορα θα μπορούσε να δημιουργήσει σήμερα πλέον η ανθρωπότητα: σύνορα-γέφυρες εμπορικών και διαφόρων άλλων οικονομικών συμφερόντων, που να ενώνουν αντί να χωρίζουν.

Όταν ήσασταν νέος, ονειρευόσασταν να γίνετε αυτό που τελικά γίνετε μεγαλώνοντας;

Όχι. Όταν ήμουν νέος, ονειρευόμουν να γίνω ή ποιητής ή αρχιτέκτονας. Δυστυχώς, δεν κατάφερα να γίνω ούτε το ένα ούτε το άλλο.

Πιστεύετε ότι οι ποιητές και η ποίηση σήμερα είναι εξορία;

Όχι. Κάποτε είχαν ρωτήσει τον Πολ Βαλερύ: «Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην ποίηση και στην πρόζα;» κι εκείνος απάντησε: «Είναι σαν να περπατάς από τη μία και να χορεύεις από την άλλη». Η πρόζα είναι σαν το περπάτημα. Ξεκινάς από κάπου και προσπαθείς να φθάσεις σε κάποιο σημείο. Χορεύοντας, το σώμα σου βρίσκεται σε διαρκή κίνηση, είναι σαν να αναπτύσσει δική του γλώσσα αυτό που τόσο συχνά λέμε «γλώσσα του σώματος». Όσο, λοιπόν, βλέπω γύρω μου ανθρώπους οι οποίοι δεν το βάζουν κάτω και εξακολουθούν να χορεύουν, τόσο θα συνεχίζω να πιστεύω ότι οι άνθρωποι δεν έχουν

εγκαταλείπει ακόμη την ποίηση, δεν την έχουν στείλει εξορία, όπως λένε κι εσείς.

Εσείς διαβάζετε ποίηση;

Ναι· μερικές φορές, μάλιστα, γράφω κιόλας.

Πιστεύετε ότι αυτό που κάνουμε στη ζωή μας είναι συνήθως αυτό για το οποίο έχουμε γεννηθεί; Πιστεύετε σε αυτό που οι άνθρωποι λένε «μοίρα»;

Πιστεύω ως ένα σημείο. Από 'κεί και πέρα, θεωρώ ότι έχει και ο χρόνος και ο τόπος μερίδιο ευθύνης σε αυτό το οποίο καταλήγει να γίνει ένας άνθρωπος. Αν, για παράδειγμα, έχεις γεννηθεί σε μια πολιτεία, η οποία επίσης μόλις τώρα γεννιέται, εννοώ αν ανήκεις σε μια ομάδα η οποία τώρα συγκροτείται σε πολιτεία, είναι μοιραίο να συμμετέχεις και εσύ στο χτίσιμο αυτής της πολιτείας. Αν έχεις γεννηθεί μέσα στον πόλεμο, είναι φυσικό -με τον έναν ή τον άλλον τρόπο- να πάρεις μέρος κι εσύ. Θέλω να πω ότι η εποχή και ο τόπος όπου έχει γεννηθεί ένας άνθρωπος παίζουν συνήθως τεράστιο ρόλο στον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος αυτός εξελίσσεται.

Ο χρόνος και ο τόπος παίζουν τεράστιο ρόλο και σε μια συνομιλία... Εγώ, για παράδειγμα, σας πετυχαίνω στο μπαλκόνι της εξουσίας κι αυτό βοηθάει να ακούσω από τα χείλη σας μερικές αλήθειες... Αλήθεια, αν τώρα ήσασταν στο δωμάτιο της εξουσίας, πόσο θα άλλαζαν αυτά που μου λέτε;

Κύριε Λάλα, οποιοσδήποτε πάει να παρακολουθήσει μια ταυρομαχία, νομίζω ότι είναι καλύτερα να τη δει από κάποιο μπαλκόνι παρά μέσα από την αρένα.... (γέλια)

Επιστρέφοντας σε αυτό που λέγατε προηγουμένως για την κατάργηση των συνόρων, θα ήθελα να σας ρωτήσω το εξής: Πιστεύετε ότι αν ποτέ συνέβαινε κάτι

τέτοιο, θα έπαυε να υπάρχει η διαμάχη μεταξύ Ελλάδας-Τουρκίας, για παράδειγμα, ή η διαμάχη ανάμεσα σ' εσάς και τους Παλαιστινίους;

Θα σας επαναλάβω και πάλι ότι τα σύνορα δεν παίζουν κανέναν απολύτως ρόλο. Καλύτερα σε αυτή την περίπτωση να βελτιώσεις τις σχέσεις σου με τη γείτονα χώρα παρά να συνεχίσεις να δίνεις έμφαση στη σπουδαιότητα των συνόρων. Νομίζω ότι μια τέτοια αντιμετώπιση δεν θα έλυσε κανένα πρόβλημα. Άλλωστε τα σύνορα είναι κάτι που οποιοσδήποτε θελήσει μπορεί να τα περάσει. Επειδή αναφερθήκατε στην Ελλάδα και στην Τουρκία, και οι δύο χώρες έχουν έναν πανάρχαιο πολιτισμό. Οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι δίδαξαν σε ολόκληρο τον κόσμο πώς οργανώνεται μια πολιτεία. Θυμάστε να μίλησαν για σύνορα; Όχι. Εκείνο που δίδαξαν είναι ότι μια πολιτεία διοικείται καλύτερα όταν διοικείται από ανθρώπους ικανούς να φιλοσοφούν.

Αν είχατε τη δυνατότητα να θέσετε ένα ερώτημα σε έναν από τους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους, τι θα τον ρωτούσατε;

Θα διάλεγα έναν από αυτούς και θα τον ρωτούσα ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στον πόλεμο και στην ειρήνη.

Ποια λέτε να ήταν η απάντηση;

Ότι στην ειρήνη τα παιδιά είναι εκείνα που θάβουν τους πατεράδες τους, ενώ στον πόλεμο συμβαίνει το αντίθετο.

Νιώθετε περίεργα που ενώ είχατε στήσει τις προϋποθέσεις με τον κύριο Αραφάτ μιας σχέσης ειρήνης με τους Παλαιστινίους, η νέα πολιτική ηγεσία της χώρας σας έδωσε στα πράγματα άλλη τροπή;

Συνήθως, για να πετύχεις μια μεγάλη αλλαγή, πρέπει να έρθεις αντιμέτωπος με σοβαρά και μεγάλα προβλήματα. Προσωπικά τα προβλήματα δεν με πτοούν.

Επίσης, δεν θεωρώ εύκολο από τη στιγμή που θα καταφέρεις να βάλεις μια κατάσταση σε καλό δρόμο να ξαναγουρίσουν τα πράγματα προς τα πίσω, αλλά η περίπτωση των Παλαιστινίων είναι λίγο ιδιόμορφη. Όταν εμείς κάναμε ειρήνη με την Αίγυπτο, η Αίγυπτος ήδη προϋπήρχε ως χώρα. Όταν υπογράψαμε ειρήνη με την Ιορδανία, η Ιορδανία επίσης είχε υπόσταση, οντότητα ως κράτος. Με τους Παλαιστινίους ουσιαστικά ήταν σαν να ήμασταν μόνοι μας, σαν να μην είχαμε δηλαδή απέναντί μας συνομιλητή για να λύσουμε ένα πρόβλημα, το οποίο αντίθετα με τον συνομιλητή ήταν υπαρκτό και κανένας δεν μπορούσε να το αμφισβητήσει. Μπορείς να κάνεις ειρήνη με κάποιον ο οποίος ουσιαστικά είναι σαν να μην υπάρχει; Γι' αυτό προσωπικά χάρηκα πάρα πολύ τη στιγμή που οι Παλαιστίνιοι απέκτησαν τη δική τους οντότητα και μπορούσαν πλέον να καθήσουν απέναντί μας για να συζητήσουμε ό,τι προβλήματα υπήρχαν. Το αποτέλεσμα ήταν η PLO από τρομοκρατική οργάνωση να αναγνωριστεί ως πολιτικό κίνημα και ο παλαιστινιακός λαός να ξεφύγει πλέον από την κυριαρχία μας. Από τη δική τους πλευρά αυτό ήταν κάτι που μπορούσε να θεωρηθεί επίτευγμα. Για μας δεν ήταν τίποτε περισσότερο από μια ηθική επιλογή, η οποία υποχρέωνε το κόμμα Λικούντ να αναθεωρήσει την ιδεολογία του, η οποία ως τότε εστιαζόταν στην απόφαση να μην παραχωρήσουν στους Παλαιστινίους ούτε ένα τετραγωνικό χιλιοστό από τη Λωρίδα της Γάζας. Αυτή τη στιγμή, ετοιμάζονται να παραχωρήσουν ένα 40-50% αυτών των εδαφών· επομένως δεν ήταν θέμα ιδεολογίας, ήταν απλά μαθηματικά. Παρά την κρίση, κανένας δεν θέλησε να μπει τότε στη διαδικασία ενός πολέμου. Προηγουμένως, που μιλούσαμε για τα σύνορα, σας είπα ορισμένα πράγματα που μπορεί για κάποιον να ακούγονται σαν ένα μακρινό όραμα. Και όμως, θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα, το οποίο αποδεικνύει ότι αυτό το όραμα εμείς το έχουμε ήδη κάνει πραγματικό-

τητα. Στα σύνορα μεταξύ Ισραήλ-Ιορδανίας, που εκτείνονται από το Ρέτσι ως το Τέτσι, δεν υπάρχει κανένας φράκτης που να τα οροθετεί, κανένα ναρκοπέδιο και αντί για δύο αεροδρόμια, το ένα κοντά στην Άκαμπα και το άλλο κοντά στο Εϊλάτ, έχουμε φτιάξει ένα κοινό αεροδρόμιο 100 μέτρα από τα σύνορα, ένας σταθμός του οποίου εξυπηρετεί τα δρομολόγια από και προς το Ισραήλ και ο άλλος τα δρομολόγια από και προς την Ιορδανία. Μπορεί να το χαρακτήριζε κάποιος παράλογο, αλλά προσωπικά πιστεύω ότι με τέτοιου είδους σύνορα μπορούμε να αισθανόμαστε πολύ πιο ασφαλείς από ό,τι αν είχαμε στηθεί ανάμεσά μας συρματοπλέγματα ή ναρκοπέδια. Μακάρι τα ίδια σύνορα να μπορέσουμε να χαράξουμε και με τους Παλαιστινίους. Εμείς τουλάχιστον είναι κάτι που θα το θέλαμε.

Μπορούν σήμερα οι Παλαιστίνιοι να κατηγορήσουν τον κύριο Νετανιάχου, τον Πρωθυπουργό του Ισραήλ, γι' αυτό που τους κατηγορούσατε κάποτε εσείς; Ότι δεν έχουν, δηλαδή, απέναντί τους ένα συνομιλητή με διάθεση να λύσει το πρόβλημα;

Προσωπικά η άποψή μου επ' αυτού δεν έχει αλλάξει καθόλου, γι' αυτό και δεν ψήφισα υπέρ του κυρίου Νετανιάχου.

Αν σας ζητήσω να φανταστείτε για λίγο το μέλλον, πώς θα θέλατε να είναι η ιδανική κοινωνία;

Για να σας απαντήσω, θα σας πω το εξής: Πάρτε για παράδειγμα την τηλεόραση· δεν νομίζω ότι είναι εύκολο να βρεθεί κάποιος που θα της ασκήσει λογοκρισία. Γενικά είναι δύσκολο πλέον να λειτουργήσει η λογοκρισία ως θεσμός. Αυτό που θα έπρεπε και που μπορούμε να κάνουμε είναι να διδάξουμε στα παιδιά μας να βλέπουν τηλεόραση με κριτική ματιά. Αντί δηλαδή να προσπαθήσουμε να ελέγξουμε το μέσον, να δώσουμε έμφαση στον τρόπο με τον οποίο θα γαλου-

χηθούν αυτοί που θα το χρησιμοποιήσουν. Αν δείτε το «Ντάλας», τη φημισμένη σειρά που παρακολούθησαν εκατοντάδες χιλιάδες θεατές σε ολόκληρο τον κόσμο, δεν θα δείτε ούτε έναν εκεί μέσα που να διαβάζει ένα βιβλίο, δεν θα δείτε ποτέ άνθρωπο να σκουπίζει το πάτωμα ή να κάνει μια τέτοια δουλειά, δεν θα δείτε τίποτε άλλο παρά ίντριγκες και σεξ. Τα πράγματα όμως στη ζωή δεν είναι έτσι· στην αληθινή ζωή οι άνθρωποι δουλεύουν, ανησυχούν, αγαπούν, ελπίζουν, διαβάζουν... Άρα, λοιπόν, αυτό είναι που πρέπει να εξηγήσουμε στα παιδιά μας· ότι τηλεόραση, κατά κάποιον τρόπο, σημαίνει ψυχαγωγία και όχι αυτό που προσπαθεί ο κάθε Λάρι Κινγκ να μας πείσει ότι είναι. Σου πετάνε και ένα «ζωντανή σύνδεση» και νομίζεις και εσύ ότι αυτό που δείχνουν είναι η αληθινή ζωή, ενώ μόνο αληθινή ζωή δεν είναι.

Ένα λεπτό... Θεωρείτε ότι ο κύριος Λάρι Κινγκ προσπαθεί να παραποιήσει την αλήθεια και όχι να την αποκαλύψει;

Αμφιβάλλετε; Γ' αυτό και όλοι θέλουν να εμφανιστούν στο σόου του... Είναι βέβαιοι από την αρχή τι πρόκειται να ειπωθεί, ποια εικόνα της αλήθειας στο τέλος θα δοθεί.

Αν δεν κάνω λάθος, έχετε εμφανιστεί και εσείς στο συγκεκριμένο σόου...

Γ' αυτό και δικαιούμαι να έχω άποψη.

Πιστεύετε ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ πραγματικότητας και αλήθειας;

Δεν βρίσκω να υπάρχει διαφορά· η αλήθεια είναι μία, τα ψέματα είναι συνήθως πολλά... Η πραγματικότητα αποτελείται και από τα δύο: από αλήθειες και ψέματα.

Αλήθεια, ποια είναι η άποψή σας για τον τρόπο που χειρίστηκαν τα ΜΜΕ την υπόθεση Λιουίνσκι-Κλίντον;

Ένα πράγμα θα σας πω μόνο, κύριε Λάλα: τραγικός χειρισμός, για να μην πω εγκληματικός... Όλα αυτά που γίνονται είναι τραγικά. Κανένας πολιτισμός δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς περιφρούρηση της προσωπικής ζωής.

Συμφωνώ μαζί σας, αλλά υπάρχει και η άποψη που συνοψίζεται στο εξής: «Τα δημόσια πρόσωπα κρίνονται για όλα... ακόμη και για την προσωπική τους ζωή...». Άλλοι μάλιστα λένε: «Αυτό είναι το τίμημα της φήμης»...

Εγώ το μόνο που ξέρω είναι ότι τα πράγματα αρχίζουν να μπερδεύονται πολύ όταν η τηλεόραση μπαίνει μέσα στις κρεβατοκάμαρες. Στην προσωπική μας ζωή μπορούμε τουλάχιστον να αποφασίσουμε εμείς πού θα βάλουμε την τηλεόραση. Στη δημόσια ζωή αυτή είναι μια απόφαση που την παίρνουν συνήθως οι άλλοι αντί για μας. (γέλια)

Κοιτάζοντας πίσω στο παρελθόν, τι θα λέγατε ότι έπαιξε τον σημαντικότερο ρόλο στη ζωή σας: οι επιρροές ή οι επιλογές σας;

Ούτε το ένα ούτε το άλλο. Για μένα το πιο σημαντικό από όλα είναι το να θέτουμε τον εαυτό μας στην υπηρεσία υψηλών στόχων και το να βοηθάμε τους άλλους. Αντίθετα, πιστεύω ότι δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα από το να προσεγγίζει κάποιος τη ζωή με εγωισμό.

Και αυτό που λέτε όμως είναι μια επιλογή... Επομένως για σας οι επιλογές είναι κυρίαρχες στη ζωή σας...

Αν το αντιμετωπίζετε από αυτή την άποψη, δεν θα διαφωνήσω μαζί σας... Πρόσφατα έτυχε να διαβάσω ένα βιβλίο του Οκτάβιο Παζ, στο οποίο μεταξύ άλλων έκανε τη σύγκριση ανάμεσα στη δυτική και στην ινδική φιλοσοφία. Στο πλαίσιο της δυτικής φιλοσοφίας λέει: 'ελευθερία σημαίνει να είναι κάποιος ελεύθερος μέσα στη χώρα του

και μέσα στην κοινωνία. Για την ινδική φιλοσοφία 'ελευθερία σημαίνει να είσαι ελεύθερος από τον ίδιο σου τον εαυτό.

Πρώτη φορά μιλάω με ένα μεγάλο πολιτικό και μου φέρνει παραδείγματα δεικνύμενα λόγια και σκέψεις ποιητών και φιλοσόφων... (γέλια) Τον είχατε γνωρίσει από κοντά τον Οκτάβιο Παζ;

Ναι, είχε έρθει κάποτε στο Ισραήλ και έτυχε να τον γνωρίσω και να κάνουμε μια μεγάλη κουβέντα οι δυο μας. Πάντως, αυτό το βιβλίο για την Ινδία κυκλοφόρησε μετά τον θάνατό του και, όταν το διάβασα, κυριολεκτικά με συνεπήρε.

Εσείς ήσασταν Υπουργός όταν υπεγράφη η περίφημη συμφωνία στρατιωτικής συνεργασίας με την Τουρκία... Γιατί προτίμησε η κυβέρνηση Ράμπιν να υπογράψει μια τέτοια συμφωνία με την Τουρκία και όχι με την Ελλάδα;

(γέλια) Έτυχε... Άλλωστε, τότε η χώρα σας είχε επιλέξει να συμμαχήσει με άλλα κράτη.

Σας έχει ενοχλήσει που όλες σχεδόν οι πολιτικές ηγεσίες της Ελλάδας πήραν στο παρελθόν το μέρος των Αράβων;

Όλα τα έθνη έχουν δικαίωμα στο λάθος. (γέλια) Το μόνο που μπορώ να σας πω είναι ότι όταν αργότερα γνώρισα από κοντά τον Ανδρέα Παπανδρέου, μου έδωσε την εντύπωση ότι το είχε μετανιώσει.

Πιστεύετε ότι η συμμαχία των ελληνικών κυβερνήσεων με τους Άραβες είχε να κάνει με την προσπάθειά τους, στον ΟΗΕ, να αποσπάσουν όλο και περισσότερες ψήφους υποστήριξης στο πρόβλημα της Κύπρου;

Η αλήθεια, κύριε Λάλα, είναι ότι έχω βαρεθεί να ασχολούμαι με το παρελθόν και δεν με ενδιαφέρει πλέον καθόλου. Ο λόγος που δεν βρίσκω σε αυτό κανένα ενδιαφέρον είναι επειδή πολύ απλά το παρελθόν δεν μπορεί να αλλάξει. Οπότε ποιος ο λόγος να το σκαλίζουμε;

Από όλους αυτούς τους πολιτικούς ηγέτες που συναντάμε στην περιοχή σας υπάρχουν κάποιοι με τους οποίους σάς συνδέει ένα κοινό όραμα;

Πολλούς από αυτούς θα τους χαρακτήριζα καλύτερους από εμένα.

Όπως για παράδειγμα;

Δεν θα ήθελα να αναφέρω ονόματα. Άλλωστε, μην ξεχνάτε ότι αύριο έχω να συναντηθώ μαζί τους. (γέλια)

Το όραμα είναι σημαία στην κοινωνία που ζούμε;

Προσωπικά δεν πιστεύω ότι έχω όραμα· απλώς βλέπω τα πράγματα όπως είναι. Συνήθως οι άνθρωποι δεν έχουν τη δυνατότητα να τα δουν, είναι τυφλοί απέναντι στην πραγματικότητα. Τώρα, αν εσείς αυτό το λέτε όραμα, εγώ το λέω προσπάθεια να βλέπω όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικά. Το πρόβλημα δεν είναι να δει κάποιος το μέλλον, αλλά να μη χάσει την επαφή του με το παρόν.

Σας ευχαριστώ πολύ. Ξέρω ότι έχω υπερβεί τα όρια του χρόνου σας και δεν θα ήθελα να κάνω κατάχρηση της ανοχής σας.

Κι εγώ σας ευχαριστώ.

> **22.11.1998**

Η ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ ΤΙΜΑ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

*Αργοστόλι, 22.11.1998.
Εκδήλωση και ανάρτηση
μαρμάρινης πλάκας προς
τιμήν του Ισραηλινού
Πολεμικού Ναυτικού για
τη βοήθεια που προσέφερε
στο νησί κατά τους
καταστροφικούς σεισμούς
του 1953.*

> **ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΣΛΟΜΟ ΕΡΕΛ:**

*«Μόνον ένας λαός
που έχει πονέσει
πολύ μπορεί να
καταλάβει τον
πόνο του άλλου»*

Η συγκλονιστική μαρτυρία του ιστορικού της Κεφαλονιάς Αγγελο-Διονύση Δεμπόνου

ΧΡΟΝΙΚΑ, ιστορικό περιοδικό του ΚΙΣΕ, τ. 187, 2003

1953: Οι σεισμοί στα Ιόνια Νησιά και η βοήθεια του Ισραηλινού Ναυτικού

Με τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων (1953) από τον καταστρεπτικό σεισμό που έπληξε τα Ιόνια Νησιά, ο Δήμος Αργοστολίου, στις 17 Αυγούστου 2003, διοργάνωσε ειδική εκδήλωση μνήμης και ευγνωμοσύνης για τις ναυτικές δυνάμεις των ξένων χωρών που έσπευσαν να προσφέρουν βοήθεια στους κατοίκους. Το ναυτικό του νεοσύστατου τότε Κράτους του Ισραήλ ήταν το πρώτο από τις ξένες ναυτικές δυνάμεις που έφτασαν στο Αργοστόλι την ημέρα του σεισμού. (Ακολούθησαν πλοία του Ελληνικού Ναυτικού, του Ναυτικού των ΗΠΑ, της Ιταλίας, Γαλλίας, Σουηδίας κ.ά). Στη φετινή τελετή στο Αργοστόλι παρέστησαν ο Μητροπολίτης Κεφαλονιάς, υπουργοί, Πρόεδροι των αντιστοίχων χωρών, βουλευτές, αντιπροσωπείες του Ελληνικού, του Ισραηλινού και του Ναυτικού των ΗΠΑ (πλοία των οποίων κατέπλευσαν στο λιμάνι), οι τότε αρχηγοί της Ισραηλινής και της Ελληνικής ναυτικής αποστολής, κ.κ. Σλόμο Ερέλ και Νίκος Σταθάκης, ο Πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος και πλήθος κόσμος. Επίσημος ομιλητής ήταν ο πρ. Υπουργός κ. Γερ. Αποστολάτος. Για τη βοήθεια του Ισραηλινού Ναυτικού είχαν γραφτεί δεκάδες δημοσιευμάτων στον ελληνικό Τύπο της εποχής. Σε ανάμνηση δημοσιεύουμε ανέκδοτο κείμενο του ιστορικού της Κεφαλονιάς κ. Αγγελο-Διονύση Δεμπόνου.

Σεισμοί 1953

Ισραηλινοί: Οι σωτήρες από το... πουθενά

Το χέρι του παγιδευμένου Τιτάνα, υπεράνθρωπο, απάνθρωπο, μισάνθρωπο και καταλυτικό, ταρακούνησε τη γη την κεφαλονίτικη και μαζί της όλα της τα σήμαντρα που σήμαναν τον αργόσυρτο, το στερνό ήχο της καμπάνας του θανάτου! Το σήμα της πένθιμης ακολουθίας που αναγγέλλει της θλίψης την έλευση.

Και μετά... Άβυσσος, Χάος, Έρεβος.

Τετάρτη 12 Αυγούστου, έντεκα και εικοσιεπτά, 5714 από κτήσεως κόσμου κατά το εβραϊκό ημερολόγιο, μέρα μεσημέρι. Έτος 1953, από γεννήσεως Χριστού.

Η γη κονιορτοποιημένη τινάχτηκε στα επουράνια να σκεπάσει του ήλιου τη θωριά, να μη βλέπει της Πλάσης το μαρτύριο και η αποτρόπαιη βοή από τα τάρταρα υψώθηκε απειλητική σαν πόνος, θυμός, καταδίκη!

Μετά σιωπή και οσμή θανάτου μέσα στο σκοτάδι της σκόνης και της απελπισίας.

Όπως τις κρίσιμες ώρες της δημιουργίας η Γη, «ην αόρατος και ακατασκεύαστος και σκότος επάνω της αβύσσου»... και όταν το φως ξανάδωσε μορφή στο τοπίο κανείς δεν φώναξε, «ότι το φως καλόν...», γιατί γύρω τα έργα των χειρών του ανθρώπου σωριασμένα σαν παραμορφωμένες καρικατούρες, συνέθεταν την απελπισία που μέσα της φώλιαζε ο πόνος, η πληγή, ο χωρισμός, το τραύμα, ο θάνατος.

Οι οικοδομές βρασμένες στο χωνευτήρι της δόνησης, ανισόροπες, ασύνδετες, ασύστατες, ασυνάρτητες, ασύμμετρες, ασυγκράτητες, ασύντακτες, ασχημάτιστες, με τις μακάβριες φιγούρες τους,

απειλή και τάφοι ταυτόχρονα, έδιωχναν μακριά τους ζωντανούς, ενώ κρατούσαν εφιαλτικά δεσμώτες τους παγιδευμένους δίπλα τους αδικοσκοτωμένους.

Εκκλησίες ερειπωμένες με τους σταυρωμένους ξανά στο μαρτύριο, τους άγιους λαβωμένους, τα ιερά λείψανα σκορπισμένα, όπως την εποχή της δοκιμασίας των μεγάλων διωγμών.

Καμπαναριά διαλυμένα, με σπασμένες τις καλόχες καμπάνες κάτω από τον όγκο των ερειπίων, πιο κοντά στους νεκρούς που δεν τις είχαν ανάγκη.

Σχολεία ξεχαρβαλωμένα, με τις ηρωικές απεικονίσεις ανήμπορες να ασκήσουν το θάρρος τους.

Μουσειά, παγίδες, με πληγωμένα τα θησαυρίσματα της ιστορίας του τόπου, ακρωτηριασμένα τα αγάλματα των θεών και των ημίθεων και συλημένους τους ταφικούς χώρους από χέρι υπεράνθρωπο.

Φτωχονοικοκυριά που έχασκαν για να προδώσουν τη λιτότητα μιας ζωής στερημένης και αρχοντικά με την οσμή της παρακμής, απρόσιτα, έκθετα τώρα στα μάτια του κάθε βέβηλου με τους θησαυρούς τους να έχουν μεταβληθεί από καύχημα σε βάρος αβάσταχτο του κατόχου τους.

Εκεί ψηλά έπασχε ένα ξαφουντωμένο πιάνο, αλλού ταλαντευόταν ένα βιολί στο ρυθμό των δονήσεων. Μια κιθάρα ξεχαρβαλωμένη πονούσε σα γυναίκα για το χαμό του αγαπημένου της και κάτω στη γη ένα μαντολίνο παγιδευμένο στις πέτρες, έδειχνε τον ανεπανόρθωτο ακρωτηριασμό του.

Και κάτω από τα ερείπια, μέσα σε κατώγια, στα μπουλεβάρια, τα γουλόστρωτα, τις ανηφόρες, τα βόρτα, τα καντούνια, που ο απόηχος της κιθάρας και της αριέτας δεν είχε σβύσει ακόμα, η ζωή σφάδαζε, λαβωμένοι βογγούσαν, απελπισμένοι άφηναν αβοήθητοι τη στερνή πνοή τους.

Και νεκροί... άταφοι σκοτωμένοι, πρόσμεναν την καθιερωμένη τυπική εναπόθεσή τους στη γη.

Νεκροί ανυπολόγιστοι, ανώνυμοι, απροσδιόριστοι, ακατάγραφοι, ανιερολόγητοι...

– Αλήθεια πόσους να σκότωσε ο μεγάλος εκείνος θυμός;

– Μόνο αν μετρήσουμε τους ζωντανούς θα το μάθουμε...

Όπως τότε στις μεγάλες στιγμές της ανθρωπότητας.

Στη διάβαση της Ερυθράς Θάλασσας, στην Κάθοδο των Μυρίων, στη Μάχη των Εθνών, που το προσκλητήριο προσδιόρισε τους επιζήσαντες.

Ραγισμένη η ανθρώπινη ψυχή με την αντοχή της σε δοκιμασία, από το βάρος του φόβου, του πόνου και της απελπισίας, προσπάθησε να χαράξει δρόμους διαφυγής. Να βρει τη διέξοδο που θα μεταφραζόταν σε σωτηρία, το μόνο στοιχείο για το οποίο υπήρχε ενδιαφέρον.

Το επίσημο σήμα της διοίκησης είχε εκπέμψει στα πέρατα του κόσμου το μακάβριο SOS: Βυθιζόμεθα όλοι. Αποστείλατε στόλον παραλάβει αλλόφρονες κατοίκους. Τα πάντα κατέρρευσαν.

Οι φλέβες του νερού που άνοιξαν και πλημμύρισαν τη γη, έδωσαν την αίσθηση του καταποντισμού! Χάσματα και σχίσματα απειλούσαν να μεταβληθούν σε τάφους. Παντού παγίδες θανάτου, υπόγειες, επίγειες, υπέργειες... Ψηλά τα ετοιμόρροπα κτίρια, δίπλα οι γερμένοι τοίχοι. Τα ρήγματα που απειλούσαν τα πόδια, οι στύλοι του φωτισμού που έγερναν απειλητικοί, οι όγκοι της πέτρας και του ξύλου αγκαλιαστά να φράζουν το διάβα.

Δέντρα, πωριά, σιδηροπλέγματα, ξυλοδεσιές, κεραμίδια, έπιπλα, σύρματα, σκευή νοικοκυριού, εικόνες, εκκλησιαστικά αντικείμενα, τέμπλα, νάρθηκες, κρεβάτια, ξέστρωτα από το σεισμό, όλα σε σατανική περίπτωση, φράγματα ανυπέβλητα παγίδευαν το βήμα, απειλούσαν την ισορροπία, βίαζαν την ευστάθεια, εμπόδιζαν κάθε διέ-

λευση οδηγώντας τον τολμηρό στο βέβαιο τραυματισμό που αυτές τις στιγμές προμήνυε θάνατο.

Σπόνδυλοι νεοκλασικών, σιδεριές βενετσιάνικων, κορνίζες από μπαρόκ διαζώματα, παραστάδες και ανώφλια χιλιοδουλεμένα, εμβλήματα, θυρεοί, δημόσιοι και ιδιωτικοί, οικόσημα, μπαλκονόπλακες, αετώματα, τρούλοι εκκλησιών και θόλοι καμπαναριών σε σωρούς άτακτους, ακατάστατους, ανυπολόγιστους, ύψωναν το οδικό κατάστρωμα στο επίπεδο των ετοιμόρροπων, έτσι που η πόλη ολόκληρη να μεταβληθεί σε ύπουλη παγίδα, θλιβερή και απρόβλεπτη. Κίνδυνος για τα πόδια, το κορμί, το κεφάλι αλλά και την ψυχή που σπαρταρούσε αβοήθητη.

Οι πολλοί ανηφόρισαν πανικόβλητοι στα ψηλώματα για να αποφύγουν το απειλούμενο σαρωτικό κύμα της θάλασσας και άλλοι πορεύτηκαν της απελπισίας και της φυγής το δρόμο προς τα παραθαλάσσια, για να σωθούν με κάποιο πλεούμενο από της ξηράς τον κίνδυνο.

Απειλή μεγαλύτερη από το τραυματισμένο περιβάλλον, εκείνη που φώλιαζε μέσα στον πληγωμένο άνθρωπο που έρμαιο του πανικού και της απελπισίας του, προσπάθησε να βρει την οδό της σωτηρίας μέσα από τους λαβύρινθους του σκοτεινιασμένου νου του.

Το σούρουπο έπεφτε απειλητικό και πνιγηρό σα λάσπη από κατράμι. Η πόλη λαμπαδιάζει πανηγυρίζοντας το χαμό της και τα χωριά απομονωμένα να εκπέμπουν με φωτάκια σήματα ολονυχτίς, μηνύματα απελπισίας για τη μεταφορά κάποιου λαβωμένου, την επείγουσα συνδρομή σε κάποια επίτοκη, τη σωτηρία κάποιου ανήμπορου.

Σαν έσπασε το σκοτάδι, τα μάτια συνηθισμένα στο απρόσμενο δεν πίστευαν αυτό που έβλεπαν. Κάτω στο λιμάνι, εκτός από τον «Αλφειό», συμβολισμός παρά βοήθεια, να τονίζει την απουσία της ελληνικής σημαίας, τέσσερα γκρίζα πολεμικά, που έμοιαζαν με τα

«θηρία» του τύπου Λέων σκάφη του ελληνικού στόλου, πλευρισμένα ξέχυναν από τις μπουκαπόρτες τους ανθρώπινες φιγούρες φορτωμένες σύνεργα.

Στο σύθαμπο έμοιαζαν με σκιές αλλόκοτες. Κάτι ανάμεσα σε μηχανές, ερπετά και ανθρώπινες υπάρξεις, που επείγονταν να βιάσουν το χρόνο σαν να στόχευαν στην αιωνιότητα.

Στον ιστό τους κυμάτιζε μια παράξενη σημαία, άγνωστη στους πολλούς... με έμβλημα ένα αστέρι εξάκτινο.

Όλοι το θυμήθηκαν εκείνο το περίεργο αστέρι με τα δύο αγκαλιαστά τρίγωνα. Λίγα χρόνια πριν, όσοι υποχρεωτικά το έφεραν στο στήθος, είχαν πάρει το βέβαιο διαβατήριο για τους χιτλερικούς θαλάμους. Θυσίες στον υπάνθρωπο μιας ιδεολογίας που προσδιορίστηκε ως σύμβολο πολιτισμού ολόκληρης γενιάς ενός έθνους. Οι καμινάδες των κρεματοριών θα μείνουν το έμβλημα του πολιτισμού του 20ού αιώνα, έγραψε μεγάλος ιστορικός και δεν είχε άδικο.

Τώρα όμως το άστρο αυτό δεν ήταν Αποσπερίτης. Ανέτειλε σαν Αυγερινός προμήνυμα της αυγής, προπομπός στο φως, προάγγελος ελπίδας για σωτηρία και ζωή.

«Χτες βράδυ γυρνούσαμε με τη μοίρα στη Χάιφα, ύστερα από γυμνάσια στην ανατολική περιοχή της Μεσογείου. Νότια από την Κρήτη, ακούσαμε στο ραδιόφωνο την εκπομπή του BBC που μιλούσε για τους καταστρεπτικούς σεισμούς στα Επτάνησα, που ισοπέδωσαν τρία νησιά, με επίκεντρο την Κεφαλονιά. Ανέστρεψα πορεία και έπλευσα ολοταχώς για εδώ. Σε τέτοιες καταστάσεις ο χρόνος έχει πρωταρχική σημασία. Έστειλα σήμα στη Χάιφα αναφέροντας σχετικά. Ακόμα δεν έχω πάρει έγκριση της κίνησής μου, αλλά δεν ανησυχώ. Θα έλθει. Είναι μέσα στη φιλοσοφία του λαού μας η βοήθεια στους άλλους».

Είναι τα πρώτα λόγια του πλοιάρχου Σλόμο Ερέλ, κυβερνήτη των τεσσάρων κορβετών του Κράτους του Ισραήλ, του νεοσύστα-

του Κράτους του περιούσιου λαού, που δοκιμασμένος στην περιπλάνηση επί αιώνες διεκδικούσε μία πατρίδα.

Αν είχαμε μια χούφτα γης που να λέγεται πατρίδα, μου εξομολογήθηκε φίλος Θεσσαλονικιός που σώθηκε από τα κρεματόρια, κανείς και ποτέ δεν θα τολμούσε να υποβιβάσει τον ανθρωπισμό μας, συσταίνοντας θαλάμους και καμινάδες με σκοπό να μας αφανίσει από τη γη.

Αλήθεια, αυτό το Ισραήλ που διαφεντεύει τις τέσσαρες κορβέτες και το υπηρετεί πιστά ο πλοίαρχος Σλόμο Ερέλ, πού να βρίσκεται; Δίπλα μας ή απόμακρα ήξερε το δρόμο με τόση σπουδή να φτάσει στην ελληνική Κεφαλονιά!!! Πόσοι άραγε το γνωρίζουν ως Κράτος και πόσοι ακόμα ξέρουν πως έχει εδραιωθεί εκεί στην άλλοτε Γη Χαναάν, τη γη της Επαγγελίας κατά τη Διαθήκη του Θεού με τον άνθρωπό του;

Και όμως, αυτό το Κράτος απουσιάζει από τους καταλόγους του ελληνικού υπουργείου των Εξωτερικών, γιατί η κυβέρνηση της Ελλάδας δεν το αναγνωρίζει τοποθετώντας το στο «πουθενά».

Ήδη άρχισε να κερδίζει τις καρδιές μας και να εδραιώνεται μέσα τους... Θα αποκτήσει και ένα δρόμο στην πληγωμένη -και αργότερα στην αναγεννημένη- πόλη που δεν θα το ξεχάσει ποτέ. Το Αργοστόλι ανταπέδωσε το φόρο τιμής με το πιο αξιόλογο αντίδωρο.

Άσε τις περιπλοκές και τους ελιγμούς του υπουργείου των Εξωτερικών. Το Ισραήλ ακόμα και υπό αμφισβήτηση εδώ στην Κεφαλονιά θα αποκτήσει το δικό του, το μοναδικό στον ελληνικό χώρο, τοπωνύμιο.

Πολύς θόρυβος γεννήθηκε για το σε ποιον ανήκει η τιμή της πρώτης παρουσίας στο νησί της συμφοράς. Αναμφίβολα το αγγλικό καταδρομικό «Daring» έφθασε πρώτο από τη Μάλτα, με διαφορά ελάχιστου χρόνου, που τον αφιέρωσε σε κατατόπιση και συντονισμό της σχεδιαζόμενης περιθάλψης.

Οι εβραίοι όμως, με τις τέσσαρες κορβέτες του Ισραηλινού Κράτους είναι που έδωσαν το πρώτο χέρι βοήθειας και τούτο ποτέ δεν ξεχνιέται.

Με συντονισμό και μεθοδικότητα που καταπλήσσει, αλλά και θάρρος παραδειγματικό έδειξαν την πίστη τους στο έργο που επιτελούσαν.

«Μόνο ένας λαός που έχει πονέσει πολύ μπορεί να καταλάβει τον πόνο του άλλου». Ήταν η σεμνή αντιφώνηση του ισραηλινού πλοίαρχου, όταν κατά την αποχώρηση δέχθηκε ευχαριστίες για την υπέροχη συμβολή στο έργο της διάσωσης.

Ομάδες από τρεις ή πέντε, ντυμένοι με κλειστές γκριζες φόρμες, χοντρά άρβυλα, το άσπρο περιβραχιόνιο με το «Μαγκέν Νταβίντ», το έμβλημα που από σήμα θανάτου έγινε θυρεός τιμής, κατέβαιναν από τα πλοία και ξεχύνονταν στην ερειπωμένη και παντέρνημη πόλη. Διαθέτανε πείσμα, πείρα, γνώση και προβλεπτικότητα. Πάλευαν με τον κίνδυνο και τον αψηφούσαν. Αδιαφορούσαν για αλλεπάλληλες δονήσεις που σώριαζαν δίπλα τους ολόκληρα ντουβάρια και τοίχους ραγισμένους. Έδειξαν γενναιότητα και ηρωϊσμό. Πάλεψαν με τον κάματο και τον νίκησαν. Δεν επέτρεψαν στην κούραση να χαλαρώσει τη δράση τους, να μειώσει την απόδοσή τους, να χαμηλώσει την ορμή τους.

Δεν αδράνησαν ούτε λεπτό, δεν καθυστέρησαν στιγμή, δεν στάθηκαν ούτε για αναπνοή. Δεν προβληματίστηκαν αναποφάσιστοι. Δεν λύγισαν από τον όγκο της δουλειάς, δεν υποχώρησαν μπρος στην ευθύνη της πρωτοβουλίας.

Κατέβαιναν από τα πολεμικά τους οπλισμένοι σαν αστακοί με μοχλούς, τσεκούρια, λοστούς, φτυάρια, σκαπάνες. Βάδιζαν γρήγορα με έξαψη μάχης. Σκαρφάλωναν στα χαλάσματα. Άνοιγαν τρύπες και στοές. Τους έχανες μέσα στο χάσμα και καρδιοχτυπούσες μέχρι να ξαναβγούν στο φως.

Και εκεί που η καρδιά κόντευε να σπάσει από αγωνία, ξανάβλεπες αυτά τα ψυχωμένα και γεροδεμένα παιδιά με τον ήλιο στα μάτια τους και το χαμόγελο στα χείλη. Πότε ένα παιδί στην αγκαλιά, άλλοτε μια μάνα στα χέρια ή ένας ανήμπορος που αιμορραγούσε στους ώμους.

Με μία πόρτα πάνω στο κεφάλι, για ασπίδα προστασίας, έμπαιναν ομαδικά στα απρόσιτα, παραβίαζαν τα απροσπέλαστα, εξουδετέρωναν τα επικίνδυνα. Διέλυσαν το φόβο, κατέλυσαν το χρόνο, διέγραψαν το άγχος, δεν συμβιβάστηκαν παρά με το αίσιο αποτέλεσμα.

Έσβυναν φωτιές που έκαιγαν ανεξέλεγκτες, αναζωπύρωσαν ελπίδες, αποδυνάμωσαν το φόβο, αναπτέρωσαν το ηθικό, νίκησαν και τον πόνο και το θάνατο. Προσπάθεια που κράτησε ασταμάτητα τέσσαρες ολόκληρες μέρες, τις κρίσιμες μέρες που η σωτηρία ζυγιαζόταν με τα δευτερόλεπτα.

Ο κάματος δεν τους ανάγκασε να φύγουν, μα η εξάντληση των εφοδίων.

Η μία από τις κορβέτες, η «Κ 28», έγινε ταχυδρόμος από και προς Πάτρα. Αναχωρούσε γεμάτη σοβαρά τραυματισμένους που είχαν δεχτεί την πρώτη στοργή πάνω στις άλλες τρεις και επέστρεφε με υγειονομικό υλικό και εφόδια πρώτης ανάγκης, όσα μπορούσε να συγκεντρώσει η αργοκίνητη και ασυντόνιστη ακόμα ελληνική περιθαλψη.

Και εκείνο το πρωινό που σαλπάρανε για το «πουθενά» της ελληνικής διπλωματίας, ο κόσμος δάκρυσε αποχαιρετώντας φίλους που τους έκλεισε στην καρδιά του.

Γιατί η απόμακρή μας πατρίδα, που συστηματικά πληγώνει, απουσίαζε από τον παγκόσμιο αυτό συναγεμώ αλληλεγγύης. Δείχνοντας λιγότερο αισθηματίας από τους πολλούς και εκείνους με την αναγνωρισμένη πατρίδα και τους άλλους με την αμφισβητούμενη. Και τούτο ο κόσμος ο πονεμένος, ο άστεγος, που η πείνα και η δίψα του θέ-

ριζε τα σωθικά και το πένθος του μαύριζε την καρδιά, δεν μπορούσε να το συγχωρήσει!

Ήταν η μέρα που δύο τηλεγραφήματα έκαμαν το γύρω του κόσμου. Το πρώτο των ξένων ανταποκριτών. Στο λιμάνι του Αργοστολίου βρίσκονται πολεμικά όλων των κρατών. Κανένα ελληνικό.

Το άλλο του ελληνικού Πρακτορείου Ειδήσεων ότι πληροφορούσε την οικουμένη ότι γέμισαν τα λιμάνια σημαίες. Καμιά ελληνική.

Οι εβραίοι, από την άλλη μεριά, τις μέρες που έμειναν έγραψαν σελίδες ηρωισμού, που η μνήμη θα 'ταν άδικη να τις ξεχάσει. Έβγαλαν μέσα από τα ερείπια τραυματίες που βρίσκονταν αποκλεισμένοι δύο και τρεις μέρες. Πολλοί με μικροτραύματα έδεναν επιπόλαια έναν πρόχειρο επίδεσμο στο τραύμα τους και ακολουθούσαν το πρώτο παιδί που με νοήματα ζητούσε τη βοήθειά τους. Οι πρώτοι φίλοι των σεισμόπληκτων παιδιών υπήρξαν οι Ισραηλινοί, που όχι μόνο έσωσαν τους γονείς και τα αδέρφια τους, αλλά αποκατέστησαν και την ψυχική τους ισορροπία στην πιο κρίσιμη για την ηλικία και τη ζωή τους καμπή.

Με την πιο δαιμονική ορμή έπεφταν συνέχεια σε άλλα ερείπια, τα σκόρπιζαν, τα έδιωχναν, τα διέλυσαν. Μετακινούσαν ογκόλιθους, στέγες, θεμέλια, ντουβάρια, με μία αντοχή υπεράνθρωπη και μια θέληση ακαταμάχητη και στο τέλος έδιδαν το παιδί στο γονιό και τη μάνα στο απροσπάτετο, που παρακολουθούσε το έπος αυτών των γόνων της στρατιάς των προγεγραμμένων, με τα δάκρυα της ευγνωμοσύνης στα μάτια.

Στα πλοία είχε οργανωθεί πιο συστηματικά η περιθαλψη. Τα κατάγματα μπαίνουν σε αυτοσχέδιους νάρθηκες, τα τραύματα επιδέονται και προσπαθούν να προσεγγίσουν τον πληγωμένο για να αποκαταστήσουν την ψυχική του ισορροπία. Σε κάθε βαριά τραυματισμένο ή άρρωστο γράφουν στα αγγλικά καρτέλα, την οποία περνούν στο

λαιμό, με το είδος του τραύματός του και το γενικότερο ιατρικό του ιστορικό, σε όσους μπόρεσαν να πληροφορηθούν από το περιβάλλον τους. Έτσι τα νοσοκομεία που τους υποδέχτηκαν, χωρίς καθυστέρηση, χάρη σ' αυτή την πρόβλεψη μπόρεσαν να σώσουν ζωές, πολλές ανθρώπινες ζωές και να αποτρέψουν αναπηρίες.

Εκεί όμως που θαυματούργησαν ήταν το πνεύμα της διοργάνωσης. Πέτυχαν το ακατόρθωτο. Να συστήσουν επιτροπές από τους ίδιους τους σεισμόπληκτους για να διανείμουν υπεύθυνα στους καταυλισμούς τα τρόφιμα και εφόδια που πρόσφεραν, αδειάζοντας κυριολεκτικά τα πλοία τους. Αυτή η σύντομη και φορτισμένη προσέγγιση δίνει το δικαίωμα της επίκλησης του ιερότερου, μετά τον πατρογονικό, δεσμού. Του ακατάλυτου δεσμού της φιλίας.

Οι διπλωματικές κινήσεις, έξω από το συναίσθημα, είναι κινήσεις κατευθυνόμενες από συμφέροντα, συνδυασμούς, προοπτικές, βλέψεις, προβλέψεις και συγκυρίες που δεν έχουν την καρδιά ως έδρα τους, αλλά τους πολιτικούς σχεδιασμούς.

Τέτοιοι συσχετισμοί και σχεδιασμοί άλλαξαν το διπλωματικό τοπίο και σήμερα, για την ελληνική διπλωματία, το Ισραήλ δεν είναι το Κράτος του «πουθενά», αλλά κράτος φιλικό, που έχει τη θετική του παρουσία στο διπλωματικό σώμα της ελληνικής πρωτεύουσας.

Όσο για την ομιλία αυτή, συνειδητά προσπάθησε να αποφύγει τις πολιτικές διαστάσεις που ο ομιλητής δεν τις υποφέρει. Ίσως για τούτο να υπερφορτίστηκε από το συναίσθημα και αν τούτο υπήρξε το μειονέκτημά της ας έχει την επιείκεια του ακροατηρίου αφού η μορφή της σε τύπο Χρονικού δεν μπορούσε να το αποτρέψει. Ο μεγάλος σεισμός του 1953, για μεν την κοινωνία και την πολιτεία αποτέλεσε ανοιχτό θέμα πολιτικής. Για τους απλούς όμως ανθρώπους, το γεωλογικό φαινόμενο, ελευθερώνοντας το συναισθηματισμό τους, τους έδωσε την ευκαιρία να δουν το περιβάλλον τους το κοινωνικό,

κάτω από κάποια άλλη, πρωτόγνωρη οπτική γωνία. Και τούτο αποτέλεσε το κέρδος της μεγάλης εκείνης συμφοράς που δεν ξεχνιέται, δεν ξεθωριάζει, δεν παρακάμπεται.

Αυτές τις έντονες αναμνήσεις προσπάθησα να αναμεταδώσω, αναπαράγοντας ενάντια στο χρόνο που το αποτρέπει, εκείνες τις στιγμές, της γνώσης, της εμπειρίας, μα κυρίως των δεσμών και των αποχωρισμών.

Ο δεσμός ανάμεσα σε ήδη καθιερωμένους φίλους, αντίδωρο αισθηματισμού, ως μήνυμα αγάπης προδίδεται από την ανταπόκριση σωτήρων και διασωθέντων.

Όσο για τον αποχωρισμό, αναπότρεπτος και αυτή τη φορά, δεν θα προλάβει να εμποδίσει να εκφράσουμε στους φίλους με το Αστέρι του Δαβίδ στο πηλήκιο, τη σημαία στο στήθος, το περιβραχιόνιο ή τη μετώπη της Συναγωγής, τις δύο λέξεις που δεν προλάβαμε τότε...

Σας ευχαριστούμε θερμά.

Ισραηλινοί διασώστες στη σεισμόπληκτη Κεφαλονιά. Δεύτερος από αριστερά ο Ελιάχου Σαράνγκα. Τη φωτογραφία παραχώρησε στην Πρεσβεία του Ισραήλ ο γιος του διασώστη, ο Ισραηλινός διπλωμάτης Νταβίντ Σαράνγκα, ο οποίος συμμετείχε στις εκδηλώσεις που διοργάνωσε η Κεφαλονιά, το 2013, για τα 60 χρόνια από τους σεισμούς, τιμώντας τη βοήθεια του Ισραηλινού Ναυτικού. Κατά την εκδήλωση απονεμήθηκε τιμητική πλακέτα στον Πρέσβη του Ισραήλ στην Ελλάδα Αριε Μέκελ.

1999

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ & ΑΝΘΡΩΠΙΑ

ד"ר אלונה וייסמן. תושבת חיפה. משתתפת בפעולות החילוץ ביוון

רעש האדמה ביוון
"מאז שהישראלים הגיעו - המורל שלנו עלה"
 מניין ההרוגים הגיע אתמול ל-116 ■ המשלחת הישראלית צפויה לשוב ארצה מחר

מאת ויקטור אליעזר
 סופר **עצב** באתונה,
 עדה כהן ויואב לימור

מניין הרוגי רעש האדמה ביוון עמד אתמול על 116 בני אדם. יהיו זה החילוץ וההצלה של פיקוד העורף, המונה 75 חברים, המשיכה גם לתמוך לעמיל ללא הסקה, בשיתוף פעולה עם צוותים יוונים, שוייצרים, סורקים וצרפתיים, בין הריסות המפעל "רינומוסקי". אתמול איתרה היחידה גופה בין הריסות המפעל, שקרס כ-20 ק"מ נפון לאתונה, אך אנשיה, הצפויים לשוב לארץ מחר, מקווים עדיין "ציל עוד חיים מקרב הנעדרים במקום. "בטורקה", אמר למעייב "י"מ אודי בן-אורי, מפקד יחידת החילוץ הארצית של פיקוד העורף, וצאנו אנשים חיים אחר 150 שעות". בערב ראש השנה השתתפו חבי המשלחת בתפילת חג בבית הכנסת המרכזי של אתונה.

היום ייפגשו מפקדי היחידה הישראלית עם נשיא יוון ועם ראש ממשלתה. גם ראש עיריית אתונה, דימיטריס אברמופולוס, כבר ביקש מהיחידה קוריאלי לפגוש את חברי המשלחת הישראלית, ויש בודעתו להעניין להם מדליות. נוכחותה של היחידה הישראלית באתונה יצרה יחסי נור מצויינים עבור ישראל ביוון, שרעת הקהל שלה נוטה בדרך כלל לישראל. בפעם הראשונה מאז 1948 התקשרו אזרחים משוטים אל בירות ישראל כדי להביע את תודתם על הסייע. רשתות הטלוויזיה ורשתות האינטרנט שוכחות לדרושה, כי הישראלים עזבו את בתיהם ובני פחותיהם בראש השנה היהודי, מציינות את היחידה הישראלית לשי"ח. אחר ממפקדי כוח החילוץ היווני אמר למעייב: "מאז שהישראלים הגיעו - המורל שלנו עלה".

► 18.9.1999, MAARIV:

*Ισραηλινή Αποστολή
 Διάσωσης για τους
 Σεισμούς στην Αθήνα.*

*Ανταπόκριση
 του Β.Ι. Ελιέζερ*

2000

> 14-17.5.2000

Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΕΛΛΗΝΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Ο ΠτΔ Κ. Στεφανόπουλος συστήνει στον Ισραηλινό ομόλογό του Εζερ Βάισμαν την Ελληνική αντιπροσωπεία.

> ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

«Ένα κοινό ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο ενώνει τους δυο λαούς μας»

Ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Μωϋσής Κωνσταντίνης συνόδευσε τον ΠτΔ Κωστή Στεφανόπουλο στην πρώτη επίσημη επίσκεψη Έλληνα Προέδρου της Δημοκρατίας στο Ισραήλ.

2000

Ο ΠΤΔ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

1990
2000
2010
2020

*Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωστής Στεφανόπουλος στην Κνέσετ (αριστερά).
Με τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό Ε. Μπαράκ (δεξιά).*

> **15.5.2000**

ΔΕΙΠΝΟ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΑΪΣΜΑΝ ΣΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

«Οι χώρες μας μοιράζονται το ίδιο όραμα και καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να καταστήσουν τη Μεσόγειο περιοχή ειρήνης και συνεργασίας»

EZER WEIZMAN:

“Both our nations are ancient, each being proud of its venerable tradition and its contribution to history and western culture”

Επίσκεψη Κωστή Στεφανόπουλου στο Ισραήλ - Ορόσημο στις άριστες σχέσεις Ελλάδος Ισραήλ

ΙΣΡΑΗΛΙΝΑ ΝΕΑ, τ. Μάιος – Ιούνιος 2000,
διμηνιαία έκδοση του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΙΛΙΑΣ ΕΛΛΑΣ – ΙΣΡΑΗΛ

Επίσημη επίσκεψη στο Ισραήλ πραγματοποίησε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωστής Στεφανόπουλος, από τις 15 έως τις 17 Μαΐου 2000, έπειτα από επίσημη πρόσκληση του

Ισραηλινού ομολόγου του κ. Έζερ Βάισμαν. Πρόκειται για μία εξαιρετικά σημαντική στιγμή για τις σχέσεις ανάμεσα στις δύο χώρες, αφού είναι η πρώτη επίσημη επίσκεψη Έλληνα αρχηγού κράτους στο Ισραήλ και είναι ενδεικτική της άνθησης που γνωρίζουν οι διμερείς σχέσεις τα τελευταία χρόνια. Τον Πρόεδρο συνόδευσαν στο ταξίδι του η Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κα Ελισάβετ Παπαζώη, ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Ι. Ζαφειρόπουλος, καθώς και 50 Έλληνες επιχειρηματίες και εκπρόσωποι του ακαδημαϊκού κόσμου.

Κατά συνέπεια, οι επαφές του κ. Στεφανόπουλου και της συνοδείας του κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα των Ελληνο-Ισραηλινών σχέσεων και ήταν εξίσου σημαντικές σε πολιτικό, οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο.

Οι συναντήσεις του Προέδρου

Από πολιτικής πλευράς, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο Ισραήλ, ο κ. Στεφανόπουλος συναντήθηκε με τον Ισραηλινό Πρόεδρο κ. Ε. Βάισμαν, τον Πρωθυπουργό και Υπουργό Άμυνας κ. Εχούντ Μπαράκ, τον Πρόεδρο της Ισραηλινής Βουλής (Κνέσετ) κ. Αβραάμ Μπούργκ, και τον Δήμαρχο της Ιερουσαλήμ κ. Εχούντ Όλμερτ.

Επιπλέον, ο Έλληνας Πρόεδρος μίλησε σε εκδήλωση του Ισραηλινού Διεθνούς Συνδέσμου, μιας σημαντικής, δηλαδή, οργάνωσης στρατηγικών μελετών στο Ισραήλ, η οποία αποτελείται από πρώην διπλωμάτες, Πρέσβεις και καθηγητές διεθνών σχέσεων.

Σε όλες τις συναντήσεις του κ. Στεφανόπουλου με Ισραηλινούς αξιωματούχους επιβεβαιώθηκε από αμφότερες τις πλευρές η αλματώδης βελτίωση στις σχέσεις των δύο χωρών, ενώ τονίσθηκε η κοινή πεποίθηση ότι υπάρχουν σημαντικές προοπτικές για την περαιτέρω σύσφιξη τους σε όλα τα επίπεδα.

Σε αυτό το πολύ θετικό κλίμα, εντάσσονται και οι επίσημες ομιλίες του Προέδρου Στεφανόπουλου, οι οποίες έγιναν εκτός κειμένου, προκαλώντας μεγάλη εντύπωση στους υψηλά ιστάμενους Ισραηλινούς ακροατές του, και στις οποίες ο Έλληνας Πρόεδρος εξέφρασε επανειλημμένως τη βούληση της Ελληνικής Κυβέρνησης να ενισχύσει τις σχέσεις της με το Ισραήλ.

Ένδειξη του θερμού κλίματος που επικράτησε στις επαφές του Προέδρου, ήταν η δήλωση του Προέδρου της Ισραηλινής Βουλής

(Κνέσσετ), κ. Μπούργκ, ο οποίος είπε ότι η επίσκεψη του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας αποτελεί «στρατηγική προσέγγιση με το Ισραήλ». Στο επίσημο δείπνο που παρέθεσε προς τιμήν του Έλληνα Προέδρου ο Ισραηλινός ομόλογός του κ. Βάιμαν, ο κ. Στεφανόπουλος αναφέρθηκε στο κοινό ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο που ενώνει τους δύο λαούς, αλλά και στην ανάγκη να καλλιεργηθεί η συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών, με ιδιαίτερη έμφαση στον οικονομικό τομέα.

Στεφανόπουλος - Μπαράκ

Στις συνομιλίες του Προέδρου της Δημοκρατίας με τον Πρωθυπουργό του Ισραήλ, κ. Εχούντ Μπαράκ, εκτός των διμερών σχέσεων, κυρίαρχο θέμα ήταν οι εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, ενώ έγινε αναφορά στον ρόλο που δύναται να διαδραματίσει η Ελλάδα στην προώθηση της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Μέση Ανατολή. Οι κ.κ. Στεφανόπουλος και Μπαράκ τόνισαν, επίσης, τις δυνατότητες συνεργασίας σε όλους τους τομείς της υψηλής τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της άμυνας.

Διπλωματικές Επαφές

Σε επίπεδο Υπουργείων Εξωτερικών, στο περιθώριο των πολιτικών επαφών του Προέδρου της Δημοκρατίας, η Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κα Ελισάβετ Παπαζώη συναντήθηκε με τον Ισραηλινό ομόλογό της κ. Ναουάφ Μασάλχα. Κατά τη διάρκεια της συνάντησής τους, η κα Παπαζώη δήλωσε ότι η Ελλάδα βλέπει το Ισραήλ σαν στρατηγικό εταίρο στην περιοχή.

Η Ελληνίδα Υπουργός προχώρησε μάλιστα σε μια πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση για συνεργασία Ελλάδας-Ισραήλ σε μορφωτικό

επίπεδο, και συγκεκριμένα για τη δημιουργία ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για φοιτητές και μαθητές από το Ισραήλ, την Ελλάδα, αλλά και την Παλαιστινιακή Αρχή και την Ιορδανία. Η πρόταση αυτή αντιμετωπίστηκε πολύ θετικά από την ισραηλινή πλευρά.

Οι επισκέψεις της Προέδρου

Οι επισκέψεις του Έλληνα Προέδρου κ. Κωστή Στεφανόπουλου σε σημαντικά μνημεία, τα οποία συνδέονται με την ιστορική μνήμη και την ίδια την υπόσταση του Ισραηλινού Κράτους, ήταν εξίσου σημαντικές με τις πολιτικές του συναντήσεις. Συγκεκριμένα, ο κ. Στεφανόπουλος, κατά την παράδοση που ακολουθούν όλοι οι επίσημοι που επισκέπτονται το Ισραήλ, επισκέφθηκε το Μουσείο Μνήμης του Ολοκαυτώματος Γιαντ Βασέμ, στην Ιερουσαλήμ, αποτίοντας φόρο τιμής στα θύματα των στρατοπέδων συγκέντρωσης. Μια από τις πιο συγκινητικές στιγμές της επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Ισραήλ, ήταν όταν κατά την ξενάγησή του στο Γιαντ Βασέμ έγινε ιδιαίτερη αναφορά στους Έλληνες Εβραίους που έπεσαν θύματα της ναζιστικής θηριωδίας.

Σε μία άλλη συμβολική κίνηση που εκτιμήθηκε ιδιαίτερα στο Ισραήλ, ο κ. Στεφανόπουλος κατέθεσε στεφάνι στον τάφο του αδικοχαμένου Πρωθυπουργού του Ισραήλ, Ιτσαχάκ Ράμπιν, ο οποίος είναι γνωστός σαν ένας από τους πρωτεργάτες της ειρηνευτικής προσέγγισης με τον Αραβικό Κόσμο.

Οι Οικονομικές επαφές

Εξαιρετικής σημασίας για τις διμερείς οικονομικές σχέσεις ήταν οι επαφές της αντιπροσωπείας των Ελλήνων επιχειρηματιών που συνόδευσαν τον Πρόεδρο Στεφανόπουλο στο Ισραήλ.

Συγκεκριμένα, στο Τελ Αβίβ διοργανώθηκε ειδικό Ελληνο-Ισραηλινό Οικονομικό Φόρουμ για την προώθηση της εμπορικής συνεργασίας. Το Φόρουμ έγινε υπό την αιγίδα του Ελληνικού Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, με τιμώμενο πρόσωπο τον κ. Στεφανόπουλο και με τη συμμετοχή του βραβευμένου με Νόμπελ Ειρήνης Υπουργού Περιφερειακής Συνεργασίας του Ισραήλ, κ. Σιμόν Πέρες, και του Έλληνα Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας, κ. Ι. Ζαφειρόπουλου.

Κατά την έναρξη των εργασιών, ο Έλληνας Πρόεδρος κάλεσε τους επιχειρηματίες των δύο χωρών να προχωρήσουν σε κοινές επενδύσεις, ιδιαίτερα σε τομείς υψηλής τεχνολογίας, στη Μέση Ανατολή, τα Βαλκάνια, καθώς και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «τίποτε δεν εμποδίζει τις σχέσεις Ελλάδος-Ισραήλ».

Οι εργασίες του Φόρουμ, που έγιναν με τη συμμετοχή 50 Ελληνικών και 115 Ισραηλινών εταιρειών, στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία, αφού πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 300 συναντήσεις. Από τα θετικότερα συμπεράσματα της Ελληνο-Ισραηλινής αυτής επιχειρηματικής συνάντησης, ήταν η επιβεβαίωση του ενδιαφέροντος που υπάρχει και στις δύο πλευρές για συνεργασίες στους τομείς της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών, καθώς και στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Πολλοί Ισραηλινοί επιχειρηματίες έχουν δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους Ολυμπιακούς Αγώνες που θα πραγματοποιηθούν στην Αθήνα, σε τομείς όπως ο σχεδιασμός έργων, οι υπηρεσίες ασφαλείας και το κέτερινγκ. Μάλιστα, δύο σεμινάρια έχουν λάβει χώρα πρόσφατα για το σκοπό αυτό, στην Ελλάδα και το Ισραήλ αντίστοιχα, με τη συμμετοχή γνωστών εταιρειών από τις δύο χώρες.

Ακαδημαϊκές επαφές

Μία άλλη παράμετρος των Ελληνο-Ισραηλινών επαφών, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Ισραήλ, ήταν η σύσφιξη των ακαδημαϊκών και μορφωτικών σχέσεων. Σε μία σεμνή τελετή, παρουσία των σημαντικότερων μελών της ισραηλινής ακαδημαϊκής κοινότητας, ο κ. Στεφανόπουλος ανακηρύχθηκε επίτιμος διδάκτωρ του Εβραϊκού Πανεπιστημίου της Ιερουσαλήμ. Οι Πρύτανες του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Δημόπουλος και του Πανεπιστημίου Κρήτης, κ. Νικολάου, οι οποίοι συνόδευσαν τον Έλληνα Πρόεδρο στο ταξίδι του, είχαν επαφές με τους Ισραηλινούς ομολόγους τους και άλλα εξέχοντα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, κατά τις οποίες συζήτησαν τις προοπτικές ενίσχυσης της διακρατικής συνεργασίας στον τομέα της ανώτατης παιδείας.

Συμπεράσματα

Η τριήμερη επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωστή Στεφανόπουλου στο Ισραήλ, η πρώτη επίσκεψη Έλληνα Προέδρου από ιδρύσεως του Κράτους του Ισραήλ, ήταν η κορύφωση μίας σειράς επαφών υψηλού επιπέδου μεταξύ των δύο χωρών. Αποτελεί δε, την ισχυρότερη ένδειξη για το άριστο κλίμα και την αλματώδη πρόοδο που έχει συντελεσθεί στις διμερείς σχέσεις κατά τα τελευταία χρόνια. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Προέδρου Στεφανόπουλου στο Ισραήλ, διαπιστώθηκαν όχι μόνον οι ισχυροί γεωγραφικοί και ιστορικοί δεσμοί ανάμεσα στον Ισραηλινό και τον Ελληνικό λαό, αλλά και η κοινή επιθυμία για τη σύσφιξη των σχέσεων με συνεργασία σε πολλά επίπεδα, στον κοινό χώρο της Μεσογείου, ένα χώρο στον οποίο και οι δύο χώρες καλούνται και δύνανται να παίξουν σημαίνοντα ρόλο.

2006

> 14-18.2.2006

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΜΟΣΕ ΚΑΤΣΑΒ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

2000

Επάνω αριστερά: Από την εκδήλωση στην Αθήνα προς τιμήν του Ισραηλινού Προέδρου Κατσάβ. Ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Μ. Κωνσταντίνης επιδίδει αναμνηστικό στον Μ. Κατσάβ. Επάνω δεξιά: Ο ΠτΔ Κάρολος Παπούλιας με τον Ισραηλινό Πρόεδρο. Δεξιά: Θεσσαλονίκη. Από την επίσκεψη Παπούλια & Κατσάβ στο Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης. Τους δύο Προέδρους υποδέχεται ο Πρόεδρος της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης Δαυίδ Σαλιτέλ.

> ΜΟΣΕ ΚΑΤΣΑΒ:

«Η συνεργασία Ελλάδας και Ισραήλ δεν υπάρχει περίπτωση να πληγεί από κανέναν τρίτο παράγοντα διότι πάνω από όλα εξυπηρετεί τις δύο χώρες»

> Μάιος 2006

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

*Ο Κωνσταντίνος
Μητσοτάκης με τον
Πρέσβη του Ισραήλ
στην Ελλάδα Ραμ
Αβιράμ στη δεξίωση
της Πρεσβείας του
Ισραήλ για το Γιουμ
Αατομαούτ, την
Ημέρα Ανεξαρτησίας
του Κράτους του
Ισραήλ.*

> **24.8.2006**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΝΤΟΡΑΣ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

*Η Ελληνίδα Υπουργός
Εξωτερικών Ντόρα
Μπακογιάννη επισκέφθηκε
το Ισραήλ την περίοδο
της εκεχειρίας μεταξύ
Ισραήλ – Χεζμπολάχ
και συναντήθηκε με την
Ισραηλινή ομόλογό της
Τζίπι Λίβνι (φωτογραφία),
τον Αντιπρόεδρο της
Κυβέρνησης Σιμόν Πέρες
και τον Υπουργό Εθνικής
Αμυνας Αμίρ Πέρετς.*

2007

> Αύγουστος 2007

ΟΜΑΔΑ ΙΣΡΑΗΛΙΝΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αριστερά: Αθήνα, 30.8.2007. Από την εκδήλωση του ΚΙΣΕ προς τιμήν των Ισραηλινών πυροσβεστών. Ανάμεσά τους: ο Υφυπουργός Εξωτερικών Θεόδωρος Κασσίμης, ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Μ. Κωνσταντίνης και ο Πρέσβης του Ισραήλ Αλί Γιάχια.

Δεξιά: «Ισραηλινοί πυροσβέστες στο ελληνικό μέτωπο της φωτιάς», Μααριν 28.8.2007. Ανταπόκριση του Β.Ι. Ελιέζερ.

2010

> 21-22.7.2010

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Από τη συνάντηση του Πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου με τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό Βενιαμίν Νετανιάχου.

Ο Γ. Παπανδρέου καταθέτει στεφάνι στο Γιαντ Βασέμ.

*Ξεκινά μια
νέα εποχή
πολυεπίπεδης
συνεργασίας
διμερών
στρατηγικών
σχέσεων
Ελλάδας - Ισραήλ.*

Ο Γιώργος Παπανδρέου σε ιστορική επίσκεψη στο Ισραήλ

ΑΠΕ-ΜΠΕ, 21.7.2010

Ιστορική επίσκεψη στο Ισραήλ, σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για τη Μέση Ανατολή, πραγματοποιεί από το μεσημέρι της Τετάρτης ο Πρωθυπουργός προερχόμενος από την Κύπρο. Ο Γ. Παπανδρέου συναντάται με την ισραηλινή πολιτειακή και πολιτική ηγεσία και την Πέμπτη κατευθύνεται στα Παλαιστινιακά Εδάφη για συνομιλίες με τον Μαχμούντ Αμπάς.

Η επίσκεψη είναι η πρώτη που πραγματοποιεί Πρωθυπουργός της Ελλάδας από την αναγνώριση του Ισραήλ μέχρι και σήμερα και ο τυπικός Τύπος προσδίδει σε αυτήν ιδιαίτερη βαρύτητα.

Στα θέματα τα οποία θα συζητηθούν περιλαμβάνονται η κατάσταση στη Γάζα και η εξεύρεση μιας οριστικής και βιώσιμης λύσης στο ανθρωπιστικό πρόβλημα, το Παλαιστινιακό, οι προοπτικές που δημιουργούν οι έμμεσες διαπραγματεύσεις και η πιθανότητα για απευθείας διάλογο μεταξύ των δύο πλευρών, η κατάσταση στο Λίβανο και το γενικότερο κλίμα στη Μέση Ανατολή.

Οι επαφές του κ. Παπανδρέου αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, λόγω και της πρόσφατης διπλωματικής σύγκρουσης Αγκυρας-Τελ Αβίβ, εξαιτίας της αιματηρής ισραηλινής επέμβασης στη διεθνή νηοπομπή που μετέφερε ανθρωπιστική βοήθεια στη Λωρίδα της Γάζας.

Σε ό,τι αφορά τα διμερή, Ισραηλινοί και Παλαιστίνιοι αναλυτές εκτιμούν ότι η Αθήνα επιχειρεί σαφώς να αναβαθμίσει τον ρόλο της στην περιοχή.

Η αναβάθμιση των σχέσεων με το Τελ Αβίβ και ένας πιο ενεργός ρόλος από ελληνικής πλευράς σε επίπεδο ανάληψης πρωτοβουλιών για το Παλαιστινιακό, με συνδυασμένες προσπάθειες και μέσα από διεθνή φόρα, είναι κάτι στο οποίο αναμένεται να δοθεί βαρύτητα από τον Γιώργο Παπανδρέου.

Ο αναπληρωτής υπουργός των Εξωτερικών Δημήτρης Δρούτσας και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Γιώργος Πεταλωτής συμμετέχουν στην αποστολή, η οποία θα γίνει δεκτή το απόγευμα από τον Πρόεδρο του Ισραήλ Σιμόν Πέρες στο Προεδρικό Μέγαρο.

Αμέσως μετά ο Πρωθυπουργός θα επισκεφθεί το ναό της Αναστάσεως, στην Παλαιά Πόλη της Ιερουσαλήμ, και στη συνέχεια θα γίνει δεκτός από τον προκαθήμενο της Σιωνίτιδας Εκκλησίας, Πατριάρχη Θεόφιλο III.

Το πρόγραμμα της ημέρας θα ολοκληρωθεί με τη συνάντηση με ελληνικής καταγωγής Ισραηλινούς πολίτες, επιζήσαντες του Ολοκαυτώματος.

Την Πέμπτη ο Γ. Παπανδρέου θα επισκεφθεί το Μουσείο του Ολοκαυτώματος, θα γίνει δεκτός από τον Πρωθυπουργό του Ισραήλ Βενιαμίν Νετανιάχου, ο οποίος και θα παραθέσει επίσημο γεύμα προς τιμήν του Έλληνα ομολόγου του, ενώ θα κλείσει τον κύκλο των επαφών του στο Ισραήλ, συναντώντας τον υπουργό των Εξωτερικών Αβιγκντόρ Λίμπερμαν, καθώς και την αρχηγό του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης Τζίπι Λίβνι.

Στα Παλαιστινιακά Εδάφη και συγκεκριμένα στη Ραμάλα, το πρόγραμμα περιλαμβάνει απόδοση τιμών στο Μαυσωλείο του Γιάσερ Αραφάτ και συνάντηση με τον Παλαιστίνιο Πρωθυπουργό Σαλάμ Φαγιάντ. Αμέσως μετά θα παρατεθεί στον Πρωθυπουργό επίσημο δείπνο από τον Παλαιστίνιο Πρόεδρο Μαχμούντ Αμπάς στο κτίριο της Μουκάταα.

> **16-17.8.2010**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Αθήνα ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός Β. Νετανιάχου. Συνάντηση με τον Πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου.

Ο Β. Νετανιάχου με τη σύζυγό του επισκέπτονται το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος, τους υποδέχονται ο Πρόεδρος του ΕΜΕ Σαμουήλ – Μάκης Μάτσας και ο Πρόεδρος του ΚΙ-ΣΕ Δαυίδ Σαλιτέλ, παρουσία των Προέδρων των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων Ελλάδος. Τους ξεναγεί στη συλλογή του Μουσείου η διευθύντρια του ΕΜΕ Ζανέτ Μπαττίνου.

➤ **ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ:**

«Το Ισραήλ είναι μια χώρα πολύ μπροστά στην τεχνολογία, κάτι που χρειαζόμαστε και εμείς σε πολλούς τομείς, όπως και σε αυτόν της ασφάλειας»

➤ **ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ:**

«Οι δυο λαοί μας είναι έτοιμοι να συνεργαστούν και οι δύο χώρες να έρθουν πιο κοντά σε θέματα τεχνολογίας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υδάτινων πόρων και επενδύσεων»

Γ. Παπανδρέου - Β. Νετανιάχου. Αποφάσισαν συνεργασία σε άμυνα και ασφάλεια

ΤΟ ΒΗΜΑ, 16.8.2010

«Συστήνουμε μεικτή επιτροπή Ελλάδας- Ισραήλ για να αναπτύξουμε τη συνεργασία μας σε τομείς μεταξύ των οποίων και η Ασφάλεια», είπε ο Έλληνας Πρωθυπουργός σε δηλώσεις του, αμέσως μετά τη συνάντησή του με τον Ισραηλινό ομόλογό του. «Οι δυο λαοί μας είναι έτοιμοι να συνεργαστούν»

Στο Μέγαρο Μαξίμου μετέβη στις 17:30 ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ κ. Βενιαμίν Νετανιάχου, τον οποίο υποδέχτηκε ο Πρωθυπουργός και αυτήν την ώρα συνομιλούν για σειρά θεμάτων που απασχολούν τις δύο χώρες αλλά και θέματα της διεθνούς πολιτικής.

Ο κ. Παπανδρέου, μετά τη συνάντησή του με τον Ισραηλινό ομόλογό του, προέβη στην ακόλουθη δήλωση:

«Είμαι ικανοποιημένος που ο ισραηλινός Πρωθυπουργός αποδέχτη-

κε την πρότασή μου για επίσκεψη στη χώρα μας και μάλιστα τόσο σύντομα από τη δική μου στο Ισραήλ, η επίσκεψη αυτή θα μας βοηθήσει να αναπτύξουμε τη διμερή συνεργασία σε τομείς όπως επενδύσεις τουρισμό, τηλεπικοινωνίες, πληροφορική, τεχνολογίες υδάτων.

Το Ισραήλ είναι μια χώρα πολύ μπροστά στην τεχνολογία, κάτι που χρειαζόμαστε και εμείς σε πολλούς τομείς, όπως και σε αυτόν της ασφάλειας.

Συστήνουμε μεικτή επιτροπή Ελλάδας- Ισραήλ για να αναπτύξουμε τη συνεργασία μας σε τομείς όπως η Άμυνα και η Ασφάλεια.

Τέλος, θέλω να τονίσω ότι η Ελλάδα παρακολουθεί τις ειρηνευτικές διαδικασίες που διεξάγονται αυτήν τη στιγμή. Είναι απαραίτητες οι άμεσες διαπραγματεύσεις μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων προκειμένου να διασφαλιστεί και η ειρήνη στο Ισραήλ και τη Μέση Ανατολή».

Ο Βενιαμίν Νετανιάχου δήλωσε μεταξύ άλλων αμέσως μετά την συνάντησή του με τον κ. Γ. Παπανδρέου: *«Οι δυο λαοί μας είναι έτοιμοι να συνεργαστούν σε σειρά από τομείς μεταξύ των οποίων ο τουρισμός και άλλες επενδύσεις. Μιλήσαμε για συνεργασία σε επίπεδα άμυνας και ασφάλειας γιατί πάνω από όλα θέλουμε μια ειρηνική Μέση Ανατολή. Ενημέρωσα τον κ. Παπανδρέου για τα βήματα που κάνουμε για απευθείας συνομιλίες με τους Παλαιστινίους. Ελπίζω αυτή η συνάντηση να είναι η πρώτη πολλών άλλων μεταξύ των δύο αρχαίων λαών».*

Πάνω από όλα θέλουμε
μια ειρηνική Μέση Ανατολή.

– BENJAMIN NETANIAHOY

Στιγμιότυπο από την ξενάγηση του Ισραηλινού Πρωθυπουργού Βενιαμίν Νετανιάχου και της συζύγου του Σάρας στο Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος.

Ο Βενιαμίν Νετανιάχου στην Ελλάδα – Επίσκεψη στο ΕΜΕ

ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ, ενημερωτικό δελτίο ΚΙΣΕ, αρ. 436, Σεπτέμβριος 2010

Στις 16 και 17 Αυγούστου 2010, ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ κ. Βενιαμίν Νετανιάχου πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη, την πρώτη Ισραηλινού Πρωθυπουργού στην Ελλάδα, ανταποδίδοντας την επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού πριν από περίπου ένα μήνα στο Ισραήλ. Ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός συναντήθηκε με τον Πρωθυπουργό κ. Γεώργιο Παπανδρέου, με τον Πρόεδρο της Ν.Δ. κ. Αντώνη Σαμαρά καθώς και με τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Ευάγγελο Βενιζέλο. Ο κ. Νετανιάχου, συνοδευόμενος από τη σύζυγό του Σάρα, είχε συνάντηση με εκπροσώπους της ηγεσίας του Ελληνικού Εβραϊσμού, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος. Ο Πρωθυπουργός και η σύζυγός του αρχικά ξεναγήθηκαν στους χώρους της έκθεσης του ΕΜΕ, έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για την ιστορία και τον πολιτισμό των Ελλήνων Εβραίων και υπέγραψαν στο βιβλίο επισκεπτών του Μουσείου. Ακολούθησε ιδιαίτερη συζήτηση με τους εκπροσώπους του Ελληνικού Εβραϊσμού κατά την οποία ο κ. Νετανιάχου ενημερώθηκε για τη σύγχρονη δράση των ελληνο-εβραϊκών φορέων και έλαβε αναμνηστικά δώρα. Από την πλευρά του ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στις στενές σχέσεις Ελλάδας - Ισραήλ αλλά και στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη διαρκούς ειρήνης στη Μ. Ανατολή.

2011

> 12-14.1.2011

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΒΙΓΚΝΤΟΡ ΛΙΜΠΕΡΜΑΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

2010

Αριστερά: Ο Ισραηλινός Υπ.Εξ. Α. Λίμπερμαν με τον Πρόεδρο του ΚΙΣΕ Δ. Σαλιέλ και τον Πρόεδρο της Ι.Κ. Αθηνών Β. Αλμπάλα κατά τη συνάντηση γνωριμίας με την ηγεσία του Ελληνικού Εβραϊσμού. Κέντρο: Από την επίσκεψη του Α. Λίμπερμαν στη Συναγωγή Αθηνών. Δεξιά: Α. Λίμπερμαν και Ευ. Βενιζέλος.

*Αναβαθμισμένες σχέσεις στρατιωτικής συνεργασίας
στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας.*

2012

> 10-11.1.2012

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΜΥΝΑΣ ΕΧΟΥΝΤ ΜΠΑΡΑΚ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

*Αριστερά: Ο Ισραηλινός Υπουργός Άμυνας με τον Έλληνα ομόλογό του Δημήτρη Αβραμόπουλο, τον Πρωθυπουργό Λουκά Παπαδήμο και τον ΥΦΥΠΕΞ Δημήτρη Δόλλη.
Δεξιά: Συνάντηση γνωριμίας με την ηγεσία του Ελληνικού Εβραϊσμού. Στη φωτογραφία ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Δ. Σαλιέλ και ο Πρόεδρος της Ι.Κ. Αθηνών Βεν. Αλμπάλας.*

> 9-11.1.2012

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΝΝΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

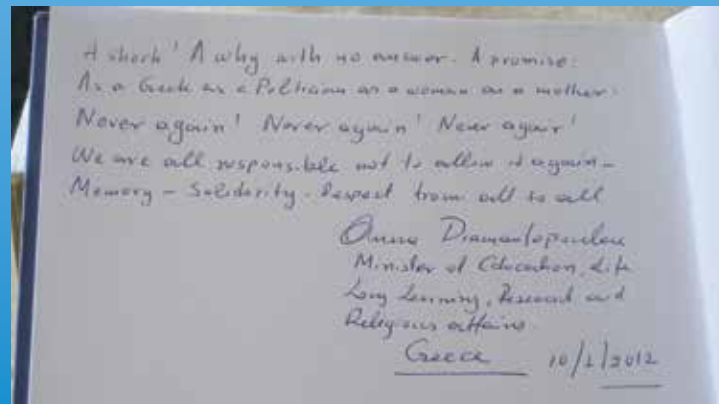

Από τη συνάντηση της Άννας Διαμαντοπούλου με τον Άμοσ Οζ παρουσία της συζύγου του Νίλη και του Β.Ι. Ελιέζερ, ο οποίος συνόδευσε την Υπουργό Παιδείας στην επίσκεψη στο Ισραήλ ως εκπρόσωπος του ΚΙΣΕ.

Η Α. Διαμαντοπούλου στο Γιαντ Βασέμ.

Κάτω: Η αφιέρωσή της στο βιβλίο επισκεπτών.

A shock! A why with no answer. A promise:
As a Greek as a Palestinian as a woman as a mother:
Never again! Never again! Never again!
We are all responsible not to allow it again -
Memory - Solidarity - Respect from all to all

Anna Diamantopoulou
Minister of Education, Lif
Long Learning, Research and
Religious affairs

Greece 10/1/2012

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΝΝΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟ ΟΜΟΛΟΟ ΤΗΣ GIDEON SAAR

- *Ενεργοποίηση της συμφωνίας σε θέματα Έρευνας και Καινοτομίας.*
- *Υπογραφή του πρώτου πρωτοκόλλου για κοινά προγράμματα που εμπλέκουν ερευνητικά κέντρα και ιδιωτικές επιχειρήσεις.*
- *Συνεργασία στο θέμα των μηχανισμών προώθησης της αξιολόγησης των Πανεπιστημίων, στη δημιουργία των κέντρων αριστείας και των ομμανιστικών σχολών.*

➤ ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:

«Η συνεργασία των τριών χωρών είναι τεράστιας σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνο για τις τρεις χώρες»

Από τη συνέντευξή της στον Β.Ι. Ελιέζερ για το περιοδικό «Άλεφ», τ. 70, 2018

Η Άννα Διαμαντοπούλου συζητά με τον Βίκτωρα Ισαάκ Ελιέζερ για τα 70 χρόνια από την ίδρυση του Κράτους του Ισραήλ

Περιοδικό ΑΛΕΦ, τ. 70, 2018

Γιατί ειδικά με την Άννα;

Αυτό θα ήταν ίσως το πρώτο ερώτημα που θα έθετε ο αναγνώστης του «Αλεφ» πριν καν διαβάσει τις γραμμές στις οποίες αποτυπώνεται μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα συζήτηση μαζί της. Η απάντηση είναι απλή, αλλά λίγοι τη γνωρίζουν: Η Άννα Διαμαντοπούλου ήταν εκείνη που ως Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων, Έρευνας και Τεχνολογίας, το 2011, άνοιξε τις πύλες συνεργασίας της Ελλάδας με το Ισραήλ στους τομείς της αρμοδιότητάς της.

Τι είναι αυτό αλήθεια που σας προκάλεσε το ενδιαφέρον να επισκεφθείτε το Ισραήλ το 2011 και να ξεκινήσει η συνεργασία κυρίως στο επίπεδο της Έρευνας και της Τεχνολογίας;

Για τον Υπουργό Παιδείας – Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδος υπήρχαν τρία σημαντικά ζητήματα: Το πρώτο τα εξαιρετικά επιτεύγματα των ερευνητικών κέντρων στο Ισραήλ, το δεύτερο οι οκτώ σχολές του Ισραήλ με κλασικές σπουδές και την αρχαία ελληνική πραγματεία και φυσικά η ύπαρξη του πατριαρχείου Ιεροσολύμων και η Πατριαρχική Σχολή, θεσμοί μεγάλης σημασίας για τον ελληνισμό και την ιστορία του. Έτσι οργανώσαμε επαφές με το Ινστιτούτο Weizmann και τον Οργανισμό Αγροτικής Έρευνας (ARO) και το Πανεπιστήμιο του Τελ Αβιβ και υπεγράφη το πρώτο πρωτόκολλο μεταξύ των δύο χωρών που αφορούσε κοινά προγράμματα που εμπλέκουν ερευνητικά κέντρα και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Είναι επίσης σημαντικό ότι και με την

συνεργασία του τότε Έλληνα Πρέσβη κου Λουκάκη, αλλά και του εκπροσώπου του ΚΙΣ Βίκτωρα Ελιέζερ, προσκαλέσαμε όλες τις κλασικές σχολές να συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την Ακαδημία Πλάτωνος που είχε τότε το Υπουργείο Παιδείας αλλά και να συναντησω στο σπίτι του τον Άμος Οζ τον οποίο θαυμάζω.

Γιατί υπήρξε αυτή η καθυστέρηση στην ανάπτυξη των σχέσεων των δύο χωρών;

Η Ελλάδα και το Ισραήλ βρίσκονται σε μια περιοχή που είναι ίσως το πιο εύφλεκτο κομμάτι του πλανήτη. Το δισεπίλυτο πρόβλημα του παλαιστινιακού, με τις διενέξεις μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων, η εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ, που ενέπλεξε όλο τον δυτικό κόσμο, το δισεπίλυτο κυπριακό και κουρδικό ζήτημα, οι ελληνοτουρκικές διαφορές και οι ισραηλινοτουρκικές εναλλασσόμενες διμερείς σχέσεις, είναι μερικά από τα στοιχεία της σύγχρονης ιστορίας που περιπλέκουν το κουβάρι των εθνικών συμφερόντων, των ιστορικών προκαταλήψεων και εμποδίζουν αποφάσεις που αφορούν την ειρήνη και την ανάπτυξη στην περιοχή.

Η έναρξη της συμμαχίας μεταξύ των δύο χωρών, με την ιστορική ανταλλαγή επισκέψεων των Πρωθυπουργών Γιώργου Παπανδρέου και Βενιαμίν Νετανιάχου άνοιξε μια νέα εποχή. Αυτή η συνεργασία έχει στόχο την προώθηση της ανάπτυξης και της σταθερότητας στην Ανατολική Μεσόγειο χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς να στρέφεται εναντίον οποιουδήποτε τρίτου. Οικονομία – εκπαίδευση – ενέργεια – πολιτισμός - τουρισμός είναι πεδία στα οποία οι δύο χώρες μας μπορούν να κερδίσουν πολλά από την συνεργασία τους.

Σήμερα ως Πρόεδρος του «Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και στην Ευρώπη» πρωταγωνιστείτε στην προσπάθεια που έχετε χαρακτηρίσει ως «Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση». Έχετε

αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «...Οι μεγάλες αλλαγές στις νέες τεχνολογίες, η αυτοματοποίηση και η ρομποτική, μετασηματίζουν δύο μεγάλα κρατικά μονοπώλια, το χρήμα και την εξουσία. Τα μεγάλα δεδομένα (big data) συγκεντρώνονται στα χέρια ελάχιστων μεγάλων εταιρειών και θα μπορούσαν να συγκριθούν με τη σημασία της γης στην εποχή της αγροτικής περιόδου και των εργοστασίων στην εποχή της βιομηχανικής περιόδου... θα πρέπει να δοθούν απαντήσεις για τις νέες μορφές κοινωνικής οργάνωσης και για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων εντός των κοινωνιών αλλά και μεταξύ των χωρών» και αναφέρατε επίσης ότι «Μετά από την εθνική καταστροφή που προκάλεσε η κρίση, ο επόμενος ιστορικός θρίαμβος θα ήταν η χώρα να πρωταγωνιστήσει στην 4η βιομηχανική επανάσταση». Ποιός είναι ή μάλλον ποιός θα μπορούσε να είναι ο ρόλος του Ισραήλ σε αυτή την προσπάθεια;

Το Ισραήλ ανήκει στις χώρες που έχουν προωθήσει εξαιρετικά την ψηφιακή στρατηγική και την καινοτομία σε όλους τους τομείς. Πίστη μου είναι ότι για την Ελλάδα η πρωτοπορία στην ψηφιακή εποχή πρέπει να αποτελέσει εθνικό στόχο. Πολλά μπορούμε να κερδίσουμε από την συνεργασία. Το Δίκτυο πέρυσι έκανε μια έκδοση όπου συνέκρινε τα μοντέλα αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδος, του Ισραήλ και της Ολλανδίας όπου είναι εμφανή τα θετικά αποτελέσματα της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας στον αγροτικό τομέα. Επίσης διοργάνωσε στρογγυλό τραπέζι στα πλαίσια του Delphi Forum με κεντρικό ομιλητή τον καθηγητή αγροτικής παραγωγής του Πανεπιστημίου The Hebrew University and The Soren Institution Ayal Kimhi. Θα πρέπει να επισημάνω την πολύ σημαντική βοήθεια της Πρέσβευς του Ισραήλ στην Ελλάδα κυρίας Irit Ben-Abba.

Αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια μια στενή συνεργασία μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ, ειδικά στον τομέα της ενέργειας και

της συνεκμετάλλευσης ενεργειακών πηγών στη Νοτιο-ανατολική Μεσόγειο, ενώ ταυτόχρονα η Τουρκία προσπαθεί να παίξει ηγετικό ρόλο στην ίδια περιοχή ανοίγοντας και για το Ιράν διαύλους πρόσβασης στη Μεσόγειο. Ανάπτυξη ή Ανάφλεξη;

Ο Άμος Οζ έχει πει αν δεν επιλέξεις τον συμβιβασμό επιλέγεις τη σύγκρουση και τον θάνατο. Η ανάπτυξη απαιτεί όραμα, δουλειά, συνεργασίες επιστημόνων, πολιτικών, επιχειρηματιών, απαιτεί συμβιβασμούς. Η ανάφλεξη είναι το αποτέλεσμα μονομερών επιδιώξεων και καταστροφικών ηρωισμών που δεν λαμβάνουν υπόψη τον ΑΛΛΟΝ και φέρνουν καταστροφή και θάνατο. Ας επιλέξουμε σταθερά το πρώτο. Η συνεργασία των τριών χωρών είναι τεράστιας σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνο για τις τρεις χώρες.

Ισραήλ, 70 χρόνια, ποιό θεωρείτε το σημαντικότερο επίτευγμα αυτού του κράτους και το οποίο θα θέλατε να εφαρμόσετε και στην Ελλάδα;

Θεωρώ τεράστιο επίτευγμα το ότι ένας λαός σε μια στενή λωρίδα γης με έρημο και συνεχείς πολεμικές αναταράξεις κατάφερε να γίνει παγκόσμιος πρωταγωνιστής στην έρευνα και καινοτομία που έχουν σχέση κατ' εξοχήν με την ανάπτυξη και την ευημερία των ανθρώπων του.

Πείτε μου ένα όνομα που σας έρχεται πάντα στο μυαλό όταν αναφέρεσθε στο Ισραήλ, είτε από το χώρο της πολιτικής, της οικονομίας, της επιστήμης ή των Τεχνών;

Γκόλντα Μέιρ και Άμος Οζ

Τι εύχεσθε στο Ισραήλ, κυρία Διαμαντοπούλου;

Ειρήνη!!!

Ευχαριστώ πολύ για την εξαιρετική συζήτηση και εύχομαι καλή επιτυχία στους στόχους σας.

> **6-8.8.2012**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΣΙΜΟΝ ΠΕΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

*Το Χρυσό Μετάλλιο της Βουλής των Ελλήνων απένειμε στον Σιμόν Πέρες ο Πρόεδρος της Βουλής Ευάγγελος Μειμαράκης για τη συμβολή του στην παγκόσμια κοινότητα και την ειρήνη.
(Φωτογραφία αριστερά)*

Ο Σ. Πέρες με τον ΠτΔ Κ. Παπούλια (επάνω) και τον Πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά (κάτω).

Στην Αθήνα ο Πρόεδρος του Ισραήλ Σιμόν Πέρες

TA NEA, 6.8.2012

Με τον Πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά συναντήθηκε το μεσημέρι ο Πρόεδρος του Ισραήλ Σιμόν Πέρες, ο οποίος νωρίτερα είχε γίνει δεκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια στο Προεδρικό Μέγαρο. Ο Πέρες ξεκίνησε έτσι, την τριήμερη επίσκεψή του στην Αθήνα.

Μέσα σε ένα ιδιαίτερα εγκάρδιο κλίμα έγινε η συνάντηση του Προέδρου του Ισραήλ Σιμόν Πέρες με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια, στο προεδρικό μέγαρο, αμέσως μετά την επίσημη τελετή υποδοχής του Ισραηλινού ηγέτη, με όλες τις τιμές, στην οδό Ηρώδου του Αττικού.

«Η παρουσία σας εδώ υπογραμμίζει τις πολύ καλές σχέσεις Ελλάδας-Ισραήλ και τη θέληση των δύο λαών για συνεργασία σε πολλούς τομείς, όπως αρμόζει και στην ιστορία των δύο λαών μας», είπε ο κ. Παπούλιας, καλωσορίζοντας εγκάρδια τον κ. Πέρες.

Ευχαριστώντας «εκ βάθους καρδιάς», ο Πρόεδρος του Ισραήλ απάντησε: «Έχουμε κοινή ιστορία και αυτή τη στιγμή πρόκειται να βελτιώσουμε και το πολιτικό κομμάτι της ιστορίας αυτής, διότι υπήρχε ήδη φιλοσοφική και γεωγραφική προσέγγιση. Υπάρχει επίσης προσέγγιση όσον αφορά τη γεωγραφική διάσταση της Μέσης Ανατολής -που και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό- και αναφέρομαι στα σύνορα της Μέσης Ανατολής και -θα έλεγα- ότι ακολουθούμε και εμείς τη ζώνη του ελαιόλαδου, της ελιάς και των καρπών. Άρα, λοιπόν, θα έλεγα ότι βρισκόμαστε και εμείς στην ίδια ήπειρο των ελαίων και του ελαιόλαδου».

«Πιστεύω», πρόσθεσε ο κ. Πέρες, «ότι η σύσφιξη των σχέσεων των δύο κρατών αποτελεί έναν πολύ καλό οίονο για τις δύο χώρες και πέρα από τη γεωγραφία και τη φιλοσοφία, μπορούμε να εντάξουμε σε αυτή και την επιστημονική συνεργασία, η οποία αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη της νέας εποχής».

«Οι Έλληνες είναι υπέροχοι άνθρωποι με μία πάρα πολύ καλή νεολαία. Και αυτή η νέα γενιά είναι εκείνη που μπορεί να μεταλαμπαδεύσει και να φέρει ακόμα περισσότερο την ανάπτυξη που χρειάζεται η χώρα», τόνισε και πρόσθεσε: «Σήμερα πλέον δεν κρίνουμε τους λαούς ανάλογα με τα χιλιόμετρα μέσα στα οποία αυτοί επιβιώνουν, αλλά ανάλογα με τον αριθμό των επιστημόνων που έχουν. Έτσι λοιπόν, θεωρώ ότι στη συνεργασία ανάμεσα στην Ελλάδα και το Ισραήλ μπορούμε να προσθέσουμε όχι μόνο εγγύτητα αλλά και ανάπτυξη ανάμεσα στις δύο χώρες».

Ο Πρόεδρος του Ισραήλ είπε πως είναι «ιδιαίτερα ευτυχής για τις καλές σχέσεις που υπάρχουν τόσο ανάμεσα στις χώρες μας όσο και τις προσωπικές μεταξύ ημών και υμών και τόνισε: «Νομίζω ότι αυτό άλλωστε αναμένουν και οι λαοί μας και ελπίζω οι νεώτεροι από εμάς να δουν τους καρπούς αυτής της συνεργασίας. Εμείς θα κάνουμε το παν για να μπορέσουμε να βελτιώσουμε και να αναπτύξουμε τις σχέσεις ακόμα περισσότερο».

Μετά τη συνάντηση των δύο Προέδρων ακολούθησε η διευρυμένη συνάντηση των δύο αντιπροσωπειών, με επικεφαλής από ελληνικής πλευράς τους υπουργούς Εξωτερικών Δημήτρη Αβραμόπουλο και Αγροτικής Ανάπτυξης Αθανάσιο Τσαυτάρη και από ισραηλινής πλευράς την Υπουργό Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης Ορίτ Νοκέντ.

Το απόγευμα ο Πρόεδρος του Ισραήλ θα έχει συναντήσεις με τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης και Πρόεδρο της ΚΟ

του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξη Τσίπρα, καθώς και με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ Βαγγέλη Βενιζέλο, ενώ το βράδυ θα παρακαθήσει στο επίσημο δείπνο που θα παραθέσει προς τιμήν του ο κ. Παπούλιας.

Η δεύτερη μέρα της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου του Ισραήλ θα ξεκινήσει με κατάθεση στεφάνου στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη. Αργότερα ο κ. Πέρες θα μεταβεί στη Βουλή όπου -αφού συναντηθεί με τον Πρόεδρο Ευάγγελο Μεϊμαράκη- θα του απονεμηθεί το Χρυσό Μετάλλιο της Βουλής των Ελλήνων.

Στη συνέχεια το πρόγραμμά του περιλαμβάνει συνάντηση με μέλη της εβραϊκής κοινότητας της Αθήνας και επίσκεψη και γεύμα στο Μουσείο της Ακρόπολης, το οποίο θα παραθέσει ο Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος.

Την Τετάρτη, στις 10.00 το πρωί, οι δύο Πρόεδροι, συνοδευόμενοι από τις επίσημες αντιπροσωπείες τους, θα αναχωρήσουν για την Υδρα και θα επιστρέψουν το βράδυ στην Αθήνα.

Ο Σ. Πέρες, συνοδευόμενος από τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού Κων. Αρβανιτόπουλο, ξεναγείται στο Μουσείο της Ακρόπολης.

> 7.8.2012 ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΙΜΟΝ ΠΕΡΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΒΡΑΪΣΜΟΥ

- > **ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ:** *«Βλέπουμε την προσωπική σας σφραγίδα στην εξάλειψη εμποδίων, στην προώθηση της αλληλοκατανόησης και της ανάπτυξης»*
- > **ΣΙΜΟΝ ΠΕΡΕΣ:** *«Ο πλούτος της κάθε χώρας είναι οι επιστήμονές της: οπλιστείτε με γνώση και επενδύστε στην έρευνα»*

Από αριστερά: ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Δ. Σαλιέλ, ο Σιμόν Πέρες, ο Πρόεδρος της Ι.Κ. Αθηνών Βεν. Αλμπάλας.

> **5-6.9.2012**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΠΑΝΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Διεύρυνση
της αμυντικής
συνεργασίας
Ελλάδας
- Ισραήλ

Από τη συνάντηση
του Υπουργού Εθνικής Άμυνας
Πάνου Παναγιωτόπουλου
με τον Ισραηλινό ομόλογό του
Εχούντ Μπαράκ.

> **22.7.2012**

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΡΑΗΛΙΝΗ ΚΟΡΒΕΤΑ ΛΑΗΑΝ

Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας Πάνος Παναγιωτόπουλος, συνοδευόμενος από τον Πρέσβη του Ισραήλ Αριε Μέκελ, τον Αρχηγό ΓΕΕΘΑ Στρατηγό Μ. Κωσταράκο και τον Αρχηγό ΓΕΝ Αντιναύαρχο Κ. Χρηστίδη, στις 22.7.2012, επισκέφθηκε την κορβέτα «Lahan» του Πολεμικού Ναυτικού του Ισραήλ, η οποία είχε καταπλεύσει στον Ναύσταθμο Σαλαμίνας.

2013

> 8.10.2013

ΠΡΩΤΟ G 2 G

**Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ ΜΕ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΟ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ**

Στιγμιότυπο από την υποδοχή της ελληνικής κυβερνητικής αντιπροσωπείας στο Ισραήλ.

Ο Πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς και ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ Βενιαμίν Νετανιάχου.

2010

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ & ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ:

- *Πρωτόκολλο συνεργασίας για τη Ναυτική Εκπαίδευση μεταξύ Ελλάδας και Ισραήλ υπέγραψε ο αρμόδιος Υπουργός Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης.*
- *Συμφωνία Τουριστικής συνεργασίας, η Υπουργός Τουρισμού Όλγα Κεφαλογιάννη.*
- *Δύο συμφωνίες για αντιμετώπιση του εγκλήματος και την πολιτική προστασία ειδικά στην πυρόσβεση, ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη Νίκος Δένδιας.*
- *Κοινή διακήρυξη για συνεργασία στον τομέα της Ενέργειας, ο Υπουργός Ενέργειας Γιάννης Μανιάτης.*
- *Διακήρυξη για συνεργασία στον τομέα του Αθλητισμού, ο Υπουργός Πολιτισμού Πάνος Παναγιωτόπουλος.*
- *Διακήρυξη για συνεργασία στη Ναυτική Εκπαίδευση, ο Υπουργός Παιδείας Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος.*
- *Πρόγραμμα εκπαιδευτικής συνεργασίας, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης Ευάγγελος Βενιζέλος.*

Αντ. Σαμαράς - Β. Νετανιάχου: Δέσμευση για ενίσχυση των διμερών σχέσεων

ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 8.10.2013

Τη δέσμευση να εργαστούν για την ενίσχυση των διμερών σχέσεων υπογράμμισαν ο Πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς και ο Ισραηλινός ομόλογός του Βενιαμίν Νετανιάχου, μετά τη συνάντησή τους στο Ισραήλ.

Στις δηλώσεις του ο κ. Νετανιάχου συνεχάρη τον Έλληνα Πρωθυπουργό για τον χειρισμό της οικονομικής κρίσης αναφέροντας χαρακτηριστικά: «Ήθελε ηγεσία, κουράγιο και δύναμη, όμως οι αγορές καταλαβαίνουν πως κάτι καινούργιο συμβαίνει στην Ελλάδα, ενθαρρύνω τους Ισραηλινούς να επενδύσουν στην Ελλάδα. Ο έξυπνος μάντζερ πηγαίνει τώρα στην Ελλάδα, αύριο θα πηγαίνουν όλοι».

Σε ό,τι αφορά τις διμερείς σχέσεις, ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός ανέφερε ότι οι σχέσεις των δύο χωρών έχουν βελτιωθεί το τελευταίο διάστημα στους τομείς της ενέργειας, της τεχνολογίας, της ασφάλειας και του τουρισμού.

Ο κ. Νετανιάχου εξήρε επίσης την «κατηγορηματική αντίθεση της

ελληνικής κυβέρνησης στον νεοναζισμό, τον αντισημιτισμό και τον ρατσισμό». «Κάνετε σημαντικά βήματα που δείχνουν ξεκάθαρα πως η Ελλάδα είναι μια χώρα ανεκτική, μια χώρα ελευθερίας», είπε απευθυνόμενος στον Έλληνα Πρωθυπουργό.

Ο κ. Σαμαράς από την πλευρά του έκανε λόγο για ανάπτυξη στρατηγικής σχέσης μακράς πνοής μεταξύ της Ελλάδας και του Ισραήλ, ενώ σημείωσε πως οι δύο λαοί υπέφεραν από τον ναζισμό και επανέλαβε: «ποτέ ξανά» φασισμός.

Ο Πρωθυπουργός Α. Σαμαράς ομιλητής στο επιχειρηματικό φόρουμ Ισραήλ-Ελλάδας, που έγινε στο Τελ Αβίβ 8-9.10.2013.

Σημείωσε ακόμη ότι η Ελλάδα και η Κύπρος μπορούν να βοηθήσουν ώστε να αποτελέσουν κρίκο του Ισραήλ με την Ευρωπαϊκή Ένωση και επισήμανε ότι οι τρεις χώρες διαθέτουν ενεργειακά αποθέματα που μπορούν να αποτελέσουν τη βάση συνεργασίας.

Οι τρεις χώρες, συμπλήρωσε, μπορούν επίσης να δώσουν την εικόνα της ειρήνης, της ανάπτυξης, της δικαιοσύνης και της ασφάλειας για την περιοχή, ενώ έκλεισε λέγοντας ότι «υπάρχουν πολλά ακόμη να κάνουμε, είναι μόνον η αρχή».

Και ο κ. Νετανιάχου σημείωσε πως Ελλάδα και Ισραήλ μπορούν να εγγυηθούν την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην περιοχή.

Έκανε ακόμη εκτεταμένη αναφορά στο θέμα του Ιράν και στην ανάγκη να αντιμετωπιστεί το πυρηνικό του οπλοστάσιο, υποστηρίζοντας ότι οι κινήσεις που κάνει η χώρα αυτή είναι υπεκφυγές για να κερδίσει χρόνο.

ΔΙΚΑΙΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ: – ΓΕΦΥΡΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΣΡΑΗΛ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

> 26.11.2013

Ο Πρέσβης του Ισραήλ Αριέ Μέκελ και ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Βενιαμίν Αλμπάλας (δεξιά) απένειμαν τον Τίτλο και το Μετάλλιο του «Δικαίου των Εθνών» στην οικογένεια Θανάση Πίσπα για τη διάσωση της οικογένειας Ναχμία κατά την Κατοχή.

> 26.1.2016

Το Μνημείο των Ελλήνων Δικαίων των Εθνών ήταν μια ιδέα του Βεν. Αλμπάλα και υλοποιήθηκε από την Ι.Κ. Αθηνών, επί Προεδρείας Μίνου Μωυσή. Είναι τοποθετημένο στο προαύλιο της Συναγωγής Αθηνών ως σύμβολο ευγνωμοσύνης προς τους Χριστιανούς συμπατριώτες σωτήρες. Τα αποκαλυπτήριά του έκανε ο ΠτΔ Π. Παυλόπουλος, στις 26.1.2016. Στη φωτογραφία (δεξιά) στιγμιότυπο από την ομιλία του Προέδρου της Ι.Κ. Αθηνών Μ. Μωυσή.

> ΜΙΝΩΣ ΜΩΥΣΗΣ:

«Δεν μπορούμε να τους ξεχάσουμε
διότι τους οφείλουμε
την ίδια την ύπαρξή μας»

> ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΑΛΜΠΑΛΑΣ:

«Οι Εβραίοι διαθέτουν
μιαν αίσθηση παραπάνω,
αυτήν της Μνήμης»

Απονομή του τίτλου του «Δίκαιου των Εθνών» σε Έλληνες ήρωες

27.11.2013 – Δ. Τύπου Πρεσβείας του Ισραήλ στην Ελλάδα

Την Τρίτη 26.11.2013 σε εξαιρετικά συγκινητική τελετή που έλαβε χώρα στην οικία του, ο Πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα, κ. Άριε Μέκελ, μαζί με τον Πρόεδρο του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδας, κ. Βενιαμίν Αλμπάλα, απένειμαν το μετάλλιο και τίτλο του «Δικαίου των Εθνών» του Μουσείου του Ολοκαυτώματος Γιάντ Βασέμ στην οικογένεια των Ελλήνων ηρώων Θανάση και Ευαγγελίας Πίσπα, για τη διάσωση της Εβραϊκής οικογένειας Ναχμία, στο χωριό Κλείνοβο, κοντά στα Τρίκαλα, κατά την διάρκεια της Κατοχής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για την τελετή ταξίδεψαν ειδικά από το Ισραήλ, όπου ζουν σήμερα, 12 απόγονοι της οικογένειας Ναχμία καθώς και 10 συγγενείς της οικογένειας Πίσπα από τα Τρίκαλα. Επίσης παρέστησαν οι βουλευτές κ.κ. Κώστας Καραγκούνης, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Φιλίας Ελλάδας – Ισραήλ, Βασίλης Κικίλιας, επίσης μέλος της επιτροπής, Χρήστος Δήμας, Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών και Άμυνας του Κοινοβουλίου, η κα Φωτεινή Τομαή, Υπεύθυνη του Ιστορικού Αρχείου του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, ο Ραβίνος Αθηνών, Σοφολογιότατος κ. Ισαάκ Μιζάν και ο εκπρόσωπος της Εκκλησίας της Ελλάδας, Πατήρ Αλέξιος Μπουρλής.

Τα βραβεία παρέλαβαν, εκ μέρους της οικογένειας Πίσπα, ο Θανάσης Πίσπας εγγονός, ο οποίος έλαβε το μετάλλιο από τον Ισραηλινό Πρέσβη και η Δήμητρα Παπάντου, εγγονή, η οποία έλαβε το δίπλωμα του Γιάντ Βασέμ από τον Πρόεδρο του ΚΙΣΕ.

Ο τίτλος του «Δικαίου των Εθνών» δίδεται από το Γιάντ Βασέμ, το ίδρυμα και μουσείο που δημιουργήθηκε από το Κράτος του Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ για τη διαιώνιση της μνήμης των έξι εκατομμυρίων θυμάτων του Ολοκαυτώματος. Για να δοθεί η διάκριση απαιτείται διεξοδική έρευνα από το Γιάντ Βασέμ και έγκριση του Ανώτατου Δικαστηρίου του Ισραήλ. Θεωρείται μια από τις υψηλότερες τιμές που μπορεί να δοθεί από την χώρα.

Η οικογένεια Ναχμία ζούσε στην Φλώρινα η οποία τελούσε υπό Ιταλική κατοχή και διέφυγε προς τα Τρίκαλα τον Απρίλιο του 1943, όταν οι Γερμανοί ζήτησαν από τους Ιταλούς να στείλουν όλους τους ενήλικες Εβραίους της περιοχής στην Θεσσαλονίκη με σκοπό να τους στείλουν στο Αούσβιτς.

Η οικογένεια αποτελείτο από το ζευγάρι Αβισάρ και Ρεβέκκα Ναχμία, καθώς και από τον Ντάριο, αδερφό της Ρεβέκκας, την σύζυγό του Αλλέγρα και τον μικρό τους γιο, Ντάνο. Τα δύο ζευγάρια βρήκαν καταφύγιο στην οικία του Θανάση Πίσπα, κοινοτάρχη του χωριού Κλείνοβο κοντά στα Τρίκαλα. Η σύζυγος του Θανάση, Ευαγγελία, ήταν μαία και βοήθησε την Αλλέγρα Ναχμία να γεννήσει το δεύτερο και τρίτο παιδί της, τον Ισαάκ και τον Δαυίδ στο σπίτι της οικογένειας Πίσπα.

Όταν οι Γερμανοί πλησίαζαν το απομονωμένο χωριό, οι δύο εβραϊκές οικογένειες, με την βοήθεια των χωρικών, αναζητούσαν καταφύγιο στα βουνά. Οι δύο οικογένειες επέζησαν από τον πόλεμο και μετανάστευσαν στο Ισραήλ το 1949.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πάνω από 300 Έλληνες «Δίκαιοι» έχουν τιμηθεί μέχρι σήμερα. Μεταξύ αυτών και ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδας, Δαμασκηνός, η Λέλα Καραγιάννη, ο Άγγελος Έβερτ, ο Λουκάς Καρρέρ, οι μακαριστοί Μητροπολίτες Ζακύνθου και Δημητριάδος, Χρυσόστομος και Ιωακείμ αντίστοιχα, και πολλοί άλλοι ήρωες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Οι ομιλίες:

Εκ μέρους της Ισραηλινής Κυβέρνησης και του Γιάντ Βασέμ, ο **Πρέσβης του Ισραήλ, κ. Άριε Μέκελ**, ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους για την παρουσία τους, ιδιαίτερα τα μέλη της οικογένειας Ναχμία από το Ισραήλ και της οικογένειας Πίσπα από τα Τρίκαλα, καθώς και τους Έλληνες βουλευτές. Εξήρε το θάρρος των βραβευθέντων λέγοντας ότι ακόμη και σήμερα, 70 χρόνια μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, συνεχίζουν να βρίσκονται και να τιμούνται Έλληνες «Δίκαιοι». Ανέφερε ότι μέχρι σήμερα έχουν βραβευθεί 308 Έλληνες ενώ προστέθηκαν κι άλλοι δύο. Ο Ισραηλινός Πρέσβης δήλωσε ότι με τα γεγονότα που διαδραματίζονται στην Ευρώπη αλλά και στην Ελλάδα, η τελετή είναι εξαιρετικά σημαντική διότι δείχνει τον πραγματικά ηρωικό χαρακτήρα των Ελλήνων, δηλαδή αυτόν της αυτοθυσίας και της βοήθειας στον συνάνθρωπο.

Ο **Πρόεδρος του ΚΙΣΕ, κ. Βενιαμίν Αλμπάλας**, τόνισε την σημασία των βραβείων του Γιάντ Βασέμ υπογραμμίζοντας το μεγάλο τίμημα που πλήρωσε ο ελληνικός λαός και οι Έλληνες Εβραίοι στη Ναζιστική Κατοχή, ενώ εξέφρασε εκ μέρους του Ελληνικού Εβραϊσμού την ευγνωμοσύνη προς τους βραβευθέντες. Ανέφερε ότι ο ίδιος και η οικογένειά του διασώθηκαν από Έλληνες «Δικαίους».

Τον λόγο πήρε κατόπιν ο **βουλευτής, κ. Κώστας Καραγκούνης**, Πρόεδρος της Επιτροπής Φιλίας Ελλάδας – Ισραήλ του Ελληνικού Κοινοβουλίου, ο οποίος εξήρε την παρουσία των οικογενειών Ναχμία και Πίσπα τονίζοντας ότι οι ενέργειες των βραβευθέντων εκπροσωπούν τις πανανθρώπινες αξίες της αυτοθυσίας και της αλληλεγγύης. Επίσης αναφέρθηκε στις σχέσεις Ελλάδας – Ισραήλ που ενώνονται από κοινές αξίες. Μίλησε επίσης και για τις ενέργειες που έχει πάρει η ελληνική κυβέρνηση για την καταπολέμηση φαινομένων ρατσισμού και νεοναζισμού.

> 18.12.2013 ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΑΜΟΣ ΟΖ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

> ΑΜΟΣ ΟΖ:

«Πιστεύω ότι δε χρειάζεται πια ένας πολιτικός να διχάζεται υπέρ της ισραηλινής ή της παλαιστινιακής πλευράς. Αρκεί να τάσσεται υπέρ της ειρήνης»

Η προσέγγιση της ειρήνης μέσα από τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό, οι πολιτιστικές δράσεις κατά την Ελληνική Προεδρία της Ε.Ε., αλλά και η Έκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης του 2014 με τιμώμενη χώρα το Ισραήλ, ήταν ορισμένα από τα θέματα που συζητήσαν ο Υπουργός Πολιτισμού Πάνος Παγιωτόπουλος με τον διάσημο Ισραηλινό συγγραφέα Αμος Οζ.

Μνημείο «Ελλήνων Δικαίων των Εθνών» στη Συναγωγή Αθηνών

Ιστότοπος ΚΙΣΕ, 27.1.2016

Με τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου των Ελλήνων Δικαίων των Εθνών, στο προαύλιο της Συναγωγής Μπεθ Σαλόμ της Αθήνας, που έγιναν την Τετάρτη 27 Ιανουαρίου 2016, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για την Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος, ο Ελληνικός Εβραϊσμός απέδωσε την οφειλόμενη τιμή στους ήρωες της Κατοχής, τους Έλληνες Χριστιανούς συμπατριώτες που με αυταπάρνηση έσωσαν πολλούς Εβραίους, θέτοντας σε κίνδυνο τη δική τους ζωή και εκείνη των οικογενειών τους.

«Οι Εβραίοι έχουν μία παραπάνω αίσθηση, αυτή της Μνήμης», τόνισε χαρακτηριστικά στην ομιλία του ο εμπνευστής του Μνημείου κ. Βενιαμίν Αλμπάλας, τ. Πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της Ι.Κ. Αθηνών, και Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εβραϊκών Κοινοτήτων. Είναι γεγονός ότι οι Εβραίοι επιζώντες, μετά το τραύμα του διωγμού και της Κατοχής, αναζήτησαν τους σωτήρες για να τους τιμήσουν. Παράλληλα, το Ισραήλ τους απονέμει τον τίτλο και το μετάλλιο του «ΔΙΚΑΙΟΥ μεταξύ των Εθνών», που αποτελεί την ανώτερη κρατική διάκριση, επισημοποιώντας έτσι την αναγνώριση και την παντοτινή ευγνωμοσύνη προς τους ανθρώπους που με τις πράξεις τους έδωσαν την ανώτερη και ευγενέστερη αξία στη λέξη «Ανθρωπος», προσδίδοντας της μια υπερβατική έννοια.

Τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου έγιναν από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο, παρουσία απο-

γώνων των Δικαίων και επιζώντων της Κατοχής. Ομιλίες για τη σημασία και τον ρόλο του Μνημείου εκφωνήθηκαν από τον Πρόεδρο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών κ. Μίνο Μωυσή, τον Πρόεδρο του ΚΙΣΕ κ. Μωϋσή Κωνσταντίνη και τον κ. Β. Αλμπάλα.

Το Μνημείο των Ελλήνων Δικαίων είναι ιδιαίτερο και πρωτότυπο, διαδραστικό και γεμάτο συμβολισμούς και μηνύματα.

Χώρος: Είναι τοποθετημένο στα κάγκελα του προαυλίου της Συναγωγής Αθηνών γιατί εκεί συγκεντρώνονταν οι Εβραίοι της Αθήνας για να καταγραφούν, βάσει της γερμανικής διαταγής της 4.10.1943. Εκεί διαδόθηκαν οι ψίθυροι για την ανάγκη διαφυγής και οι Εβραίοι ξεκίνησαν την αγωνιώδη αναζήτηση καταφυγίων. Επίσης, εκεί συγκεντρώθηκαν και οι 800 Εβραίοι που την μοιραία Παρασκευή 24.3.1944 συνελήφθησαν από την Γκεστάπο και εκτοπίστηκαν αρχικά στο Χαϊδάρι και στη συνέχεια στο Άουσβιτς. Πολύ χαρακτηριστικά αναφέρεται στον συμβολισμό του χώρου ο Πρόεδρος της Ι.Κ. Αθηνών κ. Μίνος Μωϋσής: «Εδώ στην οδό Μελιδόνη, στο κέντρο της Εβραϊκής γειτονιάς της Αθήνας, τον Μάρτη του '44, Εβραίοι που δεν είχαν την τύχη να προστατευτούν από τέτοιους Ανθρώπους, όπως οι Δίκαιοι, συλλαμβάνονταν και φορτώνονταν στα φορτηγά για το Χαϊδάρι και από εκεί στα τρένα για τα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης».

Σχέδιο: Το σχήμα του Μνημείου είναι επίσης χαρακτηριστικό. Δεν απεικονίζει απλώς ένα βιβλίο, είναι ένα βιβλίο. Στο εξώφυλλό του ένα δέντρο, σύμβολο της ζωής στην εβραϊκή πίστη. Στις εσωτερικές μεταλλικές σελίδες του -που ο επισκέπτης μπορεί κυριολεκτικά να τις ξεφυλλίσει, καθώς κινούνται γύρω από έναν άξονα, τη ράχη του βιβλίου- είναι χαραγμένα τα 328 ονόματα των Ελλήνων Δικαίων. Στη βάση του η επιγραφή «Όποιος σώζει μια ζωή σώζει τον κόσμο όλο».

Το Μνημείο φιλοτεχνήθηκε από τις κυρίες Ματίλντα Μπεράχα, αρχιτέκτονα, Κέλλη Κόβο γραφίστα, και Αναστασία Φιλιππούλου

αρχιτέκτονα, οι οποίες μετείχαν και στην ειδική επιτροπή που ανέλαβε την υλοποίηση της πρωτοβουλίας μαζί με τους κ. Βενιαμίν Αλμπάλα εκ μέρους του ΚΙΣΕ, Μίκη Μοδιάνο, και Χαΐμ Ναχμία εκ μέρους της Ι.Κ. Αθηνών.

Η αρχική ιδέα για την κατασκευή του γυνήθηκε τον Νοέμβριο του 2013, στη σκέψη του κ. Αλμπάλα όταν –ως Πρόεδρος του ΚΙΣΕ τότε– συνόδευσε τους εκπροσώπους του Ιδρύματος Ραούλ Βάλλενμπεργκ στο Προεδρικό Μέγαρο για την απονομή του Μεταλλίου Βάλλενμπεργκ στον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Χαρακτηριστικά το αναφέρει στην ομιλία του ο κ. Αλμπάλας:

«Στις 18 Νοεμβρίου 2013, σε σεμνή τελετή στο Προεδρικό Μέγαρο, το Ίδρυμα Raoul Wallenberg τίμησε τους Έλληνες Δικαίους και τον Ελληνικό λαό στο πρόσωπο του τότε Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Καρόλου Παπούλια. Ήμουν εκεί, τότε ως Πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος. Ήταν ακριβώς εκείνη η στιγμή, που η μνήμη αυτή ξύπνησε. Ήταν τότε, που η εικόνα του χρέους και της απότισης τιμής στους Έλληνες Δικαίους των Εθνών πλημμύρισαν τη σκέψη μου.

Ήταν τότε, που υποσχέθηκα στον εαυτό μου και στο ακροατήριο, ως κρυμμένο παιδί που μαζί με την πατρική μου οικογένεια μάς είχε σώσει ένας Έλληνας Δίκαιος, ότι ο Εβραϊσμός της Ελλάδος θα τιμήσει τους Έλληνες Δικαίους των Εθνών».

Εξωτερική και εσωτερική άποψη του Μνημείου των Δικαίων, στα κάγκελα του προσαυλίου της Συναγωγής Αθηνών.

Αποσπάσματα από τις ομιλίες

● **Του Προέδρου της Ι.Κ. Αθηνών κ. Μίνου Μωϋσή:** «Σήμερα, η Αθήνα και η Ελλάδα συναντιέται με την ιστορία όχι επιφανών, αλλά απλών ανθρώπων, που συνήθως η ιστορία ξεπερνά.

...Σ' αυτό ακριβώς το σημείο η Ισραηλιτική Κοινότητα Αθηνών φιλοξενεί το Μνημείο των Ελλήνων Δικαίων, ως ελάχιστη ένδειξη ευγνωμοσύνης του συνόλου των Ελλήνων Εβραίων. Παρακαταθήκη στην πόλη της Αθήνας για να τους θυμάται και να τους τιμά για πάντα. Γιατί απλά ήταν ΑΝΘΡΩΠΟΙ!».

● **Του Προέδρου του ΚΙΣΕ, κ. Μωϋσή Κωνσταντίνη:** «... Όποιος γλύτωσε την εκτόπιση στη διάρκεια του κατατρογμού έζησε όλο το φάσμα της ανθρώπινης φύσης: αδιαφορία – προδοσία – εχθρότητα – ιδιοτέλεια και κερδοσκοπία, αλλά και από την άλλη μεριά: αυτοθυσία, ηρωϊσμό, αλληλεγγύη, υποστήριξη... Η πρώτη κατηγορία ήταν ο κανόνας, η δεύτερη ήταν η εξαίρεση... Η μόνη μας ελπίδα, το

φως μέσα στο σκοτάδι ήταν οι σωτήρες μας. ...Οι ΔΙΚΑΙΟΙ μάς δείχνουν το δρόμο. Όπως υπήρξαν οι δικοί μας σωτήρες, μπορούν -με το φωτεινό παράδειγμα του θάρρους τους- να γίνουν και οι σωτήρες της επόμενης γενιάς».

► **16.12.2013**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Στιγμιότυπα από τις συναντήσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας Δημ. Αβραμόπουλου με τον Πρόεδρο του Ισραήλ Σιμόν Πέρες (επάνω) και τον Ισραηλινό ομόλογό του Μοσέ Γιαλόν (δεξιά).

2014

> 30.5.2014

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ Κ. ΤΣΙΑΡΑ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

> 18-28.8.2014

ΟΜΑΔΑ ΙΣΡΑΗΛΙΝΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - ΚΟΙΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

> 26-27.11.2014

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΒΑΣΙΛΗ ΚΙΚΙΛΙΑ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

> 7-11.12.2014

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

2015

> 25-26.11.2015

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ Η ΣΥΝΕΧΙΣΗ
ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΙΣΡΑΗΛ
ΚΑΙ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ο Πρωθυπουργός Α. Τσίπρας με τον Πρόεδρο του Ισραήλ Ρ. Ρίβλιν.

Ο Α. Τσίπρας με τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό Β. Νετανιάχου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ ΣΤΟ ΓΙΑΝΤ ΒΑΣΕΜ

1990 2000 2010 2020

➤ **ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ:** *«Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τα πρόσωπα εκατομμυρίων ανθρώπων ανδρών, γυναικών, και παιδιών που δολοφονήθηκαν με βαρβαρότητα, γιατί όταν οι άνθρωποι υποφέρουν οπουδήποτε, μας αφορά όλους, παντού. Καθήκον μας είναι να μην ξεχάσουμε και να αντισταθούμε σε όποιον θέλει να επαναλάβει αυτή τη βαρβαρότητα».*

Αλ. Τσίπρας: Τεράστιες οι δυνατότητες συνεργασίας Ελλάδας - Ισραήλ στην ενέργεια

Επίσκεψη του Πρωθυπουργού στο Ισραήλ

ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 25.11.2015

Ελλάδα και Ισραήλ διαθέτουν τεράστιες δυνατότητες ενεργειακής συνεργασίας, υπογράμμισε ο Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, κατά τη διάρκεια κοινής συνέντευξης Τύπου με τον Ισραηλινό ομόλογό του Βενιαμίν Νετανιάχου.

Και οι δύο ηγέτες συμφώνησαν στην περαιτέρω ανάπτυξη της στρατηγικής συνεργασίας των δύο χωρών και επιβεβαίωσαν στις δηλώσεις τους το υψηλό επίπεδο συνεργασίας Ελλάδας-Ισραήλ.

Οι δύο χώρες, τόνισε ο κ. Τσίπρας, έχουν μεγάλα περιθώρια συνεργασίας στην έρευνα, την εξόρυξη και στη μεταφορά φυσικού αερίου στην Ευρώπη.

Υπογράμμισε ότι η Ελλάδα και το Ισραήλ βρίσκονται σε τροχιά στρατηγικής συνεργασίας, προσθέτοντας ότι αυτό δεν σημαίνει πως δεν μπορούμε να εστιάσουμε και σε άλλους τομείς και να τους αναπτύξουμε, όπως ο τουρισμός, η έρευνα, η τεχνολογία, ο αγροτοδιατροφικός τομέας, οι θαλάσσιες μεταφορές και η συνεργασία μεταξύ επιστημονικών φορέων.

Με σκοπό την ανάπτυξη της συνεργασίας όλων αυτών των τομέων, είπε ο Πρωθυπουργός, αποφασίστηκε να συνεχιστεί η διακυβερνητική συνεργασία, και τον Ιανουάριο του 2016 να υπάρξει συ-

νάντηση για τα θέματα αυτά, πιθανότατα στην Ιερουσαλήμ, και αμέσως μετά -την επόμενη ημέρα, είπε χαρακτηριστικά ο κ. Τσίπρας- να πραγματοποιηθεί η τριμερής συνάντηση Ελλάδας-Κυπριακής Δημοκρατίας-Ισραήλ, κατά πάσα πιθανότητα στη Λευκωσία. Στόχος επίσης, σημείωσε ο Πρωθυπουργός, να δούμε επί τάπητος πού θα γίνουν συγκεκριμένα βήματα, πρακτικά βήματα, ώστε να μη μείνουν στα χαρτιά όλα αυτά.

Ειδική μνεία έκανε και στον τομέα των επενδύσεων και πρόσθεσε ότι πρέπει να προχωρήσουμε με πιο συγκεκριμένα και στέρεα βήματα στην ανάπτυξη τεχνολογίας και αξιοποίησης των ανθρώπινου δυναμικού των δύο χωρών.

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός τόνισε εν συνεχεία, ότι «είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε για την απειλή του Ισλαμικού Κράτους», ενώ υπογράμμισε την ανάγκη πολιτικής λύσης στον συριακό εμφύλιο, στα βήματα της συμφωνίας της Βιέννης.

Επί τάπητος τέθηκε και το παλαιστινιακό ζήτημα, με τον κ. Τσίπρα να εκφράζει τον προβληματισμό του για το αδιέξοδο και την πρόσφατη κλιμάκωση της έντασης.

Δηλώσεις Αλ. Τσίπρα - Β. Νετανιάχου

«Είμαστε κάθετα αντίθετοι στην τρομοκρατία από τη μία πλευρά και στη βία εναντίον αμάχων από την άλλη πλευρά», σημείωσε ο Πρωθυπουργός και πρόσθεσε ότι τα προβλήματα λύνονται μέσα από τον διάλογο και την κατανόηση.

«Επιδιώκουμε να διαδραματίσουμε έναν επικοδομητικό ρόλο, με στόχο να ανοίξουμε παράθυρα επικοινωνίας», κατέληξε ο κ. Τσίπρας.

Ο κ. Τσίπρας επισήμανε ότι βρίσκεται σε έναν ιστορικό τόπο, όπου συναντιέται η ιστορία και ο πολιτισμός διαφορετικών εθνών και θρη-

σκειών, που ήταν πάντα τόπος συμβίωσης και διαφορετικών πολιτισμών.

Είναι ανάγκη, τόνισε, να αγωνιστούμε για να διαφυλάξουμε τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της Μέσης Ανατολής, την ειρηνική συμβίωση θρησκειών και πολιτισμών. Θέλουμε να διαδραματίσουμε θετικό ρόλο, πρόσθεσε, επισημαίνοντας την ανάγκη να πρυτανεύσει η λογική της συνεργασίας, η ειρήνη αντί του φόβου και της επιθετικότητας στο διαφορετικό.

Νετανιάχου: Θα ενθαρρύνω επιχειρηματίες να επενδύσουν στην Ελλάδα

Έχουμε μία πολύ καλή και συνεχώς αναπτυσσόμενη συνεργασία με την Ελλάδα, δήλωσε από την πλευρά του, ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός Βενιαμίν Νετανιάχου.

Όπως ανέφερε, η Ελλάδα και το Ισραήλ έχουν μια μακρά και δι-αρκή εταιρική στρατηγική σχέση, ενώ σημείωσε ότι και οι δύο χώρες

έχουν μπροστά τους μεγάλες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσουν, όπως ο βίαιος θρησκευτικός φονταμενταλισμός, τονίζοντας ότι είναι προς το κοινό συμφέρον να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή.

Ο κ. Νετανιάχου χαρακτήρισε τις συνομιλίες του με τον Πρωθυπουργό παραγωγικές, ενώ αναφέρθηκε στο τουριστικό ρεύμα από το Ισραήλ προς την Ελλάδα.

Αγανακτίζω τις προσπάθειες που κάνετε για να μεταρρυθμίσετε την οικονομία, είπε ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός στον κ. Τσίπρα, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι η ελληνική οικονομία θα επανέλθει. Ανέφερε μάλιστα ότι θα απευθύνει πρόσκληση στους επενδυτές να επενδύσουν στην Ελλάδα.

Μετά τη σύντομη, κατ'ιδίαν συνάντηση των δύο Πρωθυπουργών, πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τη συμμετοχή των αντιπροσωπειών των δύο χωρών, στην οποία από ελληνικής πλευράς συμμετείχαν οι υπουργοί Εξωτερικών Νίκος Κοτζιάς, Επικρατείας Νίκος Παππάς, Υποδομών Χρήστος Σπίρτζης και η κυβερνητική εκπρόσωπος Όλγα Γεροβασίλη.

 Είναι ανάγκη να αγωνιστούμε για να διαφυλάξουμε τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της Μέσης Ανατολής, την ειρηνική συμβίωση θρησκειών και πολιτισμών.

– ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

2016

> 28.1.2016

ΠΡΩΤΗ ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΚΥΠΡΟΥ – ΙΣΡΑΗΛ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Με τη διακήρυξη της Λευκωσίας οι τρεις ηγέτες έθεσαν τις βάσεις για στενότερη συνεργασία μεταξύ Ελλάδας – Κύπρου και Ισραήλ σε θέματα ενέργειας, όπως ο αγωγός φυσικού αερίου, οικονομίας, μεταφορών, υδάτινων πόρων και τουρισμού.

Από αριστερά: ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ Β. Νετανιάχου, ο Πρόεδρος της Κύπρου Ν. Αναστασιάδης, και ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Α. Τσίπρας, μετά την υπογραφή της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ των τριών χωρών.

Η ελληνική αντιπροσωπεία, υπό τον Πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, στην πρώτη Σύνοδο Κορυφής μεταξύ Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ.

Πραγματοποίηση πρώτης Τριμερούς Συνόδου Κορυφής Ελλάδος-Κύπρου-Ισραήλ

(Λευκωσία, 28/01/2016)

Ιστότοπος Πρεσβείας της Ελλάδος στη Λευκωσία, 29.1.2016

Πραγματοποιήθηκε (28/01/2016) στη Λευκωσία η πρώτη Τριμερής Σύνοδος Κορυφής Ελλάδος-Κύπρου-Ισραήλ. Επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας ήταν ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος, κ. Α. Τσίπρας, συνοδευόμενος από τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Ν. Κοτζιά, τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κ. Χ. Σπίρτζη, τον Υπουργό Επικρατείας, κ. Ν. Παππά, την Αν. Υπουργό Τουρισμού, κα Ε. Κουντουρά, τον Αν. Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κ. Κ. Φωτάκη, την Κυβερνητική Εκπρόσωπο, κα Ο. Γεροβασίλη, τον Γεν. Γρ. Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, κ. Ε. Κρέτσο και υπηρεσιακούς παράγοντες. Στο πλαίσιο της Τριμερούς Συνόδου υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης Ελλάδος-Κύπρου-Ισραήλ για τη Συνεργασία στον Τομέα των Υδάτινων Πόρων και υιοθετήθηκε Κοινό Ανακοινωθέν μεταξύ των δύο Πρωθυπουργών και του Κυπρίου Προέδρου Δημοκρατίας. Επίσης, της Τριμερούς Συνόδου Κορυφής, προηγήθηκε διμερής συνάντηση των αντιπροσωπειών Ελλάδος και Κύπρου, καθώς και συνάντηση μεταξύ του Πρωθυπουργού, κ. Α. Τσίπρα και του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Ν. Αναστασιάδη, παρουσία των Υπουργών Εξωτερικών των δύο χωρών.

> **9.2.2016**

ΚΟΙΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΑ 25 ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΣΡΑΗΛ

Η ταυτόχρονη έκδοση του κοινού γραμματοσήμου «ΕΛΛΑΣ – ΙΣΡΑΗΛ: ΛΙΜΑΝΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ & ΧΑΪΦΑΣ» κυκλοφόρησε από τα Ταχυδρομεία Ελλάδας και Ισραήλ για τα 25 χρόνια διπλωματικών σχέσεων των δύο χωρών, με πρωτοβουλία του Ειδικού Συμβούλου των ΕΛΤΑ και Προέδρου του ΚΙΣΕ Μωϋσή Κωνσταντίνη.

> **29-31.3.2016**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΤΔ ΠΡΟΚΟΠΗ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

> **Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:**

*«Έχει εδραιωθεί
μια πορεία
διαρκούς
προόδου και
ουσιαστικής
εμβάθυνσης της
συνεργασίας μας
σε όλους τους
τομείς»*

> **ΡΟΥΒΕΝ ΡΙΒΛΙΝ:**

*«Δεν είμαστε
μόνο φίλοι,
αλλά δύο
λαοί πολύ
κοντά ο ένας
στον άλλον»*

> **13 - 15.7.2016**

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΝΕΣΕΤ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

> **ΓΙΟΥΛΙ ΕΝΤΕΛΣΤΑΪΝ:**

«Δεν είναι μόνον η στρατηγική στρατιωτική συνεργασία, όπως δεν είναι μόνον οι Ισραηλινοί τουρίστες. Και τα κοινοβούλιά μας μπορούν να αναπτύξουν στενότερες σχέσεις. Με τον Πρόεδρο της ελληνικής Βουλής μιλάμε την ίδια γλώσσα. Μπορούμε να συμβάλουμε σημαντικά σε ένα ευρύ φάσμα δράσεων, από τον πολιτισμό και το περιβάλλον, μέχρι τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την αγροτική παραγωγή»

Γιούλι - Γιοέλ Εντελστάιν: «Προέχει η σχέση μας με Ελλάδα και Κύπρο»

Συνέντευξη του Προέδρου της Ισραηλινής Βουλής Γ. Εντελστάιν στον Αθανάσιο Έλλης

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 17.7.2016

Η στρατηγική σημασία που αποδίδει το Ισραήλ στις σχέσεις με την Ελλάδα αποδεικνύεται περίτρανα από τη συμφωνία αμυντικής συνεργασίας που έχει υπογράψει με τη χώρα μας (το Ισραήλ έχει ανάλογη συμφωνία μόνο με τις ΗΠΑ), υπογραμμίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Πρόεδρος της ισραηλινής Βουλής, Γιούλι - Γιοέλ Εντελστάιν, ο οποίος επισημαίνει παράλληλα ότι οι ελληνοϊσραηλινές σχέσεις έχουν τεράστια περιθώρια περαιτέρω εμβάθυνσης σε ένα ευρύ φάσμα δράσεων πέρα από την ενέργεια, από τον πολιτισμό, μέχρι την αγροτική παραγωγή.

Ο κ. Εντελστάιν, ο οποίος τις προηγούμενες ημέρες πραγματοποίησε την πρώτη επίσκεψη επικεφαλής της Κνέσετ στην Ελλάδα, και τιμήθηκε από τον Έλληνα ομόλόγό του, Νίκο Βούτση, με το Χρυσό Μετάλλιο της Βουλής των Ελλήνων, τονίζει ότι η προωθούμενη ολοποίηση των τουρκοϊσραηλινών σχέσεων δεν θα επηρεάσει τις διμερείς σχέσεις με την Ελλάδα, εκφράζει δε την προσδοκία ότι στην πορεία θα καταστεί δυνατή η δημιουργία ενός ευρύτερου περιφερειακού σχεδιασμού σταθερότητας που θα έχει ως αφετηρία την υφιστάμενη τριμερή συνεργασία Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ και θα περιλαμβάνει επίσης την Τουρκία και την Αίγυπτο.

Η προοπτική των διμερών σχέσεων, μετά και τις συναντήσεις σας με την ελληνική πολιτική ηγεσία;

Το γεγονός ότι αυτή ήταν η πρώτη επίσκεψη Προέδρου της ισραηλινής Βουλής στην Ελλάδα είναι από μόνη της συμβολική. Όπως είπα στον Πρωθυπουργό, οι στενές σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Ισραήλ είναι κάτι αυτονόητο. Δυστυχώς, για πολλά χρόνια αυτό δεν είχε γίνει πράξη, παρότι είμαστε στην ίδια περιοχή, είμαστε δημοκρατίες και έχουμε τα ίδια συμφέροντα. Όμως τα τελευταία χρόνια τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά και οι σχέσεις αναπτύσσονται πολύ θετικά. Οι Πρωθυπουργοί μας έχουν κάνει επανειλημμένα επισκέψεις, υποδεχθήκαμε τον Πρόεδρό σας. Είμαστε σε πολύ καλή πορεία. Θα έλεγα, δε, ότι μόλις αρχίζουμε να αξιοποιούμε τις τεράστιες δυνατότητες που υπάρχουν.

Και σε μείζονος σημασίας τομείς όπως η αμυντική συνεργασία.

Κοιτάτε, δεν είναι μόνον η στρατηγική στρατιωτική συνεργασία, όπως δεν είναι μόνο οι Ισραηλινοί τουρίστες. Και τα κοινοβούλιά μας μπορούν να αναπτύξουν στενότερες σχέσεις. Με τον Πρόεδρο της Ελληνικής Βουλής μιλάμε την ίδια γλώσσα. Μπορούμε να συμβάλουμε σημαντικά σε ένα ευρύ φάσμα δράσεων, από τον πολιτισμό και το περιβάλλον, μέχρι τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την αγροτική παραγωγή.

Θα επηρεασθεί η αμυντική συνεργασία από την ομαλοποίηση των σχέσεων με την Τουρκία;

Δεν νομίζω ότι η συμφωνία μεταξύ του Ισραήλ και της Τουρκίας θα έχει την οποιαδήποτε αρνητική συνέπεια στις σχέσεις μας με την Ελλάδα. Θα μπορούσε, μάλιστα, να λειτουργήσει αντίστροφα και να φέρει την Τουρκία ως εταίρο στην περιφερειακή προσπάθεια που

έχουμε αναπτύξει με την Ελλάδα και άλλες χώρες της περιοχής. Είναι ακόμη πολύ νωρίς για να το ξέρει κανείς αυτό. Πάντως, για μας αυτό παραμένει ένα ενδεχόμενο. Τώρα, σε ό,τι αφορά τις σχέσεις μας, αυτές θα αναπτυχθούν ακόμη περισσότερο. Έχουμε πλέον στρατιωτικό ακόλουθο στην ισραηλινή Πρεσβεία στην Αθήνα και έχουμε υπογράψει μια ειδική συμφωνία αμυντικής συνεργασίας που το Ισραήλ δεν έχει με πολλές άλλες χώρες.

Ποιες είναι οι «άλλες χώρες»;

Οι ΗΠΑ. Μόνον οι ΗΠΑ. Και αυτό λέει πολλά και πρέπει να το έχουμε υπόψη μας. Δείχνει το επίπεδο της στρατηγικής συνεργασίας που έχουμε με την Ελλάδα (σ.σ.: η συμφωνία Status of Forces Agreement προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη στάθμευση στην Ελλάδα ισραηλινών στρατιωτικών δυνάμεων που λαμβάνουν μέρος σε κοινές ασκήσεις).

Υπό το ίδιο πρίσμα, δεν θα επηρεασθεί ούτε η τριμερής συνεργασία με την Κύπρο;

Δεν θα υπάρξει Ισραηλινός ηγέτης που θα επιλέξει να διαφοροποιηθεί εύκολα σε σχέση με την τριμερή αυτή συνεργασία λόγω των σχέσεων με την Τουρκία και να πει «τώρα έχω έναν νέο φίλο».

Θα υπάρξει συνάντηση Νετανιάχου - Τσίπρα - Αναστασιάδη στον ΟΗΕ, τον Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη;

Δεν μπορώ να επιβεβαιώσω τη συνάντηση που αναφέρετε για τον Σεπτέμβριο. Αυτό που εγώ, ως Πρόεδρος της Κνέσσετ, μπορώ να σας πω είναι ότι πρότεινα στον κ. Βούτση να έχουμε συνάντηση των επικεφαλής των κοινοβουλίων μας.

Πώς βλέπετε τον ρόλο της Αιγύπτου σε αυτή την περιφερειακή συνεργασία;

Δεν σας κρύβω ότι έχω μεγάλες προσδοκίες. Βλέπω αυτή την πλατφόρμα Ισραήλ - Ελλάδας - Κύπρου ως μια εξαιρετική διαδικασία που θα μπορούσε να εντάξει στους κόλπους της και άλλους παίκτες, και η Αίγυπτος είναι από τις χώρες που έρχονται αμέσως στο μυαλό. Είμαστε μέρη της ίδιας γειτονιάς. Όταν μιλάμε με άλλες χώρες, τη Γαλλία για παράδειγμα, για θέματα ύδρευσης κ.λπ., μπορεί όντως να θέλουν να συμβάλουν, αλλά δεν είναι το δικό τους θέμα.

Οι εταιρείες εκτιμούν ως φθηνότερη την κατασκευή αγωγού προς την Τουρκία μέσω Κύπρου.

Θα σας απαντήσω με απόλυτη ειλικρίνεια. Όλες οι επιλογές είναι στο τραπέζι. Από τη μια, υπάρχουν οι στρατηγικοί στόχοι του Ισραήλ και, από την άλλη, υπάρχει η ελεύθερη αγορά. Τα έργα αυτά δεν είναι κρατικά. Είναι ιδιωτικά. Θα υπάρξουν διεκδικήσεις αδειών και εταιρείες, και ξένες, θα καταθέσουν προσφορές. Αυτό που μετρά στο τέλος είναι η τιμή και το κέρδος που μπορεί να προκύψει. Έτσι, θα επιλεγεί ο καλύτερος τρόπος αξιοποίησης των απρόσμενα μεγάλων αυτών αποθεμάτων αερίου.

Μπορεί η ενέργεια να βοηθήσει στην περιφερειακή σταθερότητα και συνεργασία;

Φυσικά. Όταν υπάρχουν κοινά συμφέροντα, γίνονται πολλά. Καλές είναι οι κοινές ρίζες και οι πολιτιστικές σχέσεις από παρελθόν, αλλά στον σύγχρονο κόσμο τα οικονομικά συμφέροντα είναι αυτά που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία.

Βλέπετε δυνατότητα ειρήνευσης στη Συρία;

Δυστυχώς, δεν ξέρω. Και δεν ξέρουν ούτε οι ειδικοί που αναλύουν τα τελευταία χρόνια την κατάσταση στη Συρία. Για το Ισραήλ η συνέχιση του πολέμου είναι τρομερή, γιατί, πέρα από την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας σε κάποιους τραυματίες, δεν μπορούμε να εμπλακούμε, οπότε περιοριζόμαστε στην προστασία των συνόρων μας. Δεν είμαι αισιόδοξος. Δεν βλέπω κάποια θετική προοπτική. Οι κακοί πολεμών τους άλλους κακούς, και αυτοί κάποιους χειρότερους.

Η προσφυγική κρίση;

Το προσφυγικό δεν είναι το πρόβλημα κάποιου άλλου. Ο κόσμος είναι μικρός και όσο υπάρχουν ανισότητες και φτώχεια θα υπάρχουν μεταναστευτικές ροές που πρέπει να αντιμετωπίσουμε.

Θα μπορούσε η Ελλάδα να διαδραματίσει ρόλο στο Μεσανατολικό;

Κοιτάξτε, έχουμε επανειλημμένως επιχειρήσει την κλασική μέθοδο όπου δύο θαρραλέοι ηγέτες δίνουν τα χέρια. Ίσως πρέπει να οικοδομήσουμε την πυραμίδα διαφορετικά. Να οικοδομήσουμε διμερείς, τριμερείς και περιφερειακές συνεργασίες, και όταν δημιουργηθούν συμφέροντα, όταν οι Παλαιστίνιοι θα γνωρίζουν ότι χωρίς συνεργασία με το Ισραήλ, την Ιορδανία, την Αίγυπτο, θα έχουν λιγότερο νερό, χειρότερη αγροτική παραγωγή, λιγότερη τεχνολογία, τότε θα είναι πιο εύκολο να έρθουν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων και να αρχίσουν να σκέπτονται για συμβιβασμούς και λύσεις, και όχι να εμμένουν στη θέση ότι «τα πάντα είναι δικά μας και οι Εβραίοι δεν έχουν θέση εδώ». Όταν ρωτάτε, λοιπόν, για τον ρόλο της Ελλάδας, αυτό ακριβώς εννοώ. Δεν χρειαζόμαστε έναν ακόμη ηγέτη, τον κ. Τσίπρα ή κάποιον άλλο, να πάει στη Ραμάλα να πει στον Αμπάς να δει τον Νετανιάχου και άλλες παρόμοιες ενέργειες. Είχαμε αρκε-

τές τέτοιες παρεμβάσεις. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι να θέσουμε τις βάσεις για την ειρήνη και σε αυτό η Ελλάδα, όπως και κάποιες άλλες χώρες στην περιοχή, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο.

Το Ισραήλ είναι κατηγορηματικά αντίθετο στη συμφωνία της Δύσης με το Ιράν. Δεν είστε καθόλου αισιόδοξος ότι μπορεί αυτή να λειτουργήσει;

Θα ήθελα πολύ να είμαι αισιόδοξος, αλλά δεν βρίσκω κανένα στοιχείο που να δικαιολογεί αισιοδοξία. Γνωρίζουμε ότι υπήρξε συμφωνία με το Ιράν, όπως γνωρίζουμε ότι το Ιράν δεν είναι ενθουσιασμένο με αυτή και συνεχίζει να λειτουργεί το πυρηνικό του πρόγραμμα. Μπορεί να το περιγράψει ως ειρηνικό, αλλά, ξέρετε, αναρωτιέμαι γιατί, με δεδομένες όλες τις πηγές ενέργειας που διαθέτει, επιμένει να επενδύσει δισεκατομμύρια δολάρια στην πυρηνική τεχνολογία. Ειλικρινά δεν βρίσκω κάποια πειστική απάντηση. Και μετά είναι οι φυγοκεντρητές. Ο Καναδάς διαθέτει πυρηνική ενέργεια, αλλά δεν έχει ούτε έναν φυγοκεντρητή. Κανείς δεν θεωρεί ότι ο Καναδάς σκοπεύει να κατασκευάσει πυρηνικά όπλα, και δεν έχει ούτε έναν φυγοκεντρητή. Δεν τους χρειάζεται. Οι πράξεις του Ιράν, σε συνδυασμό με τη ρητορική του, μας κάνουν δύσπιστους. Μέχρι σήμερα υποστηρίζουν ότι δεν πρέπει να υπάρχει το Ισραήλ, ενώ αρνούνται ότι υπήρξε το Ολοκαύτωμα. Όταν μιλάω σε Ευρωπαίους ομολόγους μου που είναι καλοί μου φίλοι, πριν επισκεφθούν το Ιράν, και τους λέω «σας παρακαλώ, πείτε στους Ιρανούς πόσο σοκαρισμένοι είστε για την έκθεση άρνησης του Ολοκαυτώματος», μου απαντούν: «Συμφωνώ, έχεις δίκιο, αλλά, ξέρετε, ίσως είναι καλύτερα να τους το πω ιδιωτικά και όχι δημόσια. Δεν θέλω να τους εκθέσω. Δεν θα βοηθήσει, αλλά θα επιδεινώσει τα πράγματα». Δεν είμαι σίγουρος ότι αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος για να φέρει η Δύση το Ιράν πίσω στη διεθνή κοινότητα.

► Νοέμβριος 2016

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΕΣ ΜΕ ΤΡΙΑ ΚΑΝΑΝΤΕΡ
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ ΤΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ
ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

2017

> 24-26.1.2017

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

*Συνάντηση του ΠτΒ
Νίκου Βούτση με τον
Πρόεδρο της Κνέσετ
Γιούλι Έντελσταϊν.*

*Υπογραφή κοινής
διακήρυξης
μεταξύ των
Κοινοβουλίων
Ελλάδας και
Ισραήλ για την
καταπολέμηση
του
αντισημιτισμού.*

*Πρώτη τριμερής
συνάντηση
των Προέδρων
των Κοινοβουλίων
Ισραήλ, Ελλάδας
& Κύπρου.*

Τριμερής Συνεργασία Κοινοβουλίων Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ

Από την ιστοσελίδα της ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Τον **Ιανουάριο 2017** πραγματοποιήθηκε στα Ιεροσόλυμα η πρώτη τριμερής συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ. Ειδικότερα, ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαος Βούτσης, ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Δημήτριος Συλλούρης και ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου του Ισραήλ (Knesset) κ. Yuli Yoel Edelstein υπέγραψαν Κοινή Διακήρυξη Συνεργασίας, τονίζοντας την ανάγκη προώθησης της περιφερειακής συνεργασίας. Σε συνέχεια της πρώτης αυτής συνάντησης, συγκροτήθηκαν στα Κοινοβούλια των τριών χωρών ομάδες εργασίας για την προώθηση της συνεργασίας στους τομείς: (α) διαχείρισης υδάτινων πόρων, (β) έρευνας – εκπαίδευσης – καινοτομίας – επιχειρηματικότητας, με τη συμμετοχή βουλευτών και εμπειρογνομώνων.

Στις **14 Σεπτεμβρίου 2017** πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία προπαρασκευαστική συνάντηση των μελών των ομάδων εργασίας των τριών Κοινοβουλίων με στόχο την προετοιμασία της επόμενης τριμερούς συνάντησης των Προέδρων των Κοινοβουλίων.

Η 2^η τριμερής συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ έλαβε χώρα στη Λευκωσία στις **2 Νοεμβρίου 2017**. Μετά το πέρας των εργασιών υπεγράφη Κοινή Διακήρυξη Συνεργασίας. Η επόμενη συνάντηση των Προέδρων των τριών Κοινοβουλίων θα πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα το 2018.

Παράλληλα, έχουν πραγματοποιηθεί δύο συναντήσεις μελών των Επιτροπών Εξωτερικών και Άμυνας των Κοινοβουλίων των τρι-

ών χωρών (3 Μαρτίου 2016 στη Λευκωσία και 9 Μαΐου 2017 στα Ιεροσόλυμα).

Κοινή Διακήρυξη Ιανουαρίου 2017

Κοινή Διακήρυξη Νοεμβρίου 2017

Βουλή των Αντιπροσώπων της Κύπρου

Κοινοβούλιο του Ισραήλ (ΚΝΕΣΕΤ)

Σύνθεση Ομάδων Εργασίας

Α) Διαχείριση υδάτινων πόρων

- Καφαντάρη Χαρά, βουλευτής, Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου.
 - Αραχωβίτης Σταύρος, Βουλευτής, Μέλος της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου.
 - Γκανούλης Ιάκωβος, Ειδικός Γραμματέας Υδάτων, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - Αλεξόπουλος Απόστολος, Καθηγητής Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Ε.Κ.Π.Α.
- Γραμματειακή Υποστήριξη:* Καραγιαννίδου Χαρά και Χονδρονάσιος Γιώργος

Β) Έρευνα – Εκπαίδευση – Καινοτομία – Επιχειρηματικότητα

- Σεβαστάκης Δημήτριος, βουλευτής, Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.
- Καραγιάννης Ιωάννης, βουλευτής, Μέλος της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου.
- Ξενόπουλος Σόλων, Ομότιμος Καθηγητής Ε.Μ.Π., Κοσμήτωρ Σχολής Αρχιτεκτονικής, Μηχανικής και Γεωπεριβαλλοντικών Επιστημών Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου.

- Κυπριανίδου Πατρίτσια, Γενική Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας, Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.
- Ελευθερία Ράπτου, Επιστημονική Συνεργάτης Βουλής των Ελλήνων.
Γραμματειακή Υποστήριξη: Νυχάς Ιωάννης και Ευδοκία Πρασίνου

Ιστορικό συναντήσεων

- **Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2018** -Περιφερειακή ασφάλεια και ενεργειακή συνεργασία στο επίκεντρο της τριμερούς συνάντησης των κοινοβουλευτικών επιτροπών Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ
- **Λευκωσία, 2 Νοεμβρίου 2017** - 2η Τριμερής Συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ
- **Λευκωσία, 14 Σεπτεμβρίου 2017** -Συνεργασία ομάδων εργασίας των κοινοβουλίων Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ, Αθήνα, 15 Σεπτεμβρίου 2017
- **Ιερουσαλήμ, 26 Ιανουαρίου 2017** - Στην Ιερουσαλήμ η πρώτη Τριμερής Συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Ισραήλ, Ελλάδας, Κύπρου
- **Λευκωσία, 3 Μαρτίου 2016** - Πρώτη τριμερής συνάντηση Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εξωτερικών Υποθέσεων Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ

*Στιγμιότυπα από τη συνεργασία των Κοινοβουλίων
Ελλάδας – Κύπρου και Ισραήλ.*

*Επάνω: Υπογραφή κοινής διακήρυξης συνεργασίας των τριών
κοινοβουλίων. 2^η Τριμερής Συνάντηση. Λευκωσία, 2.11.2017.
Κάτω: 3^η Τριμερής Συνάντηση. Αθήνα, 22.11.2018.*

> **26.1.2017**

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΙΣΡΑΗΛ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Υπογραφή του Μνημονίου Συναντίληψης μεταξύ του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας, του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος και του Yad Vashem

Αριστερά: Ο Γ.Γ. Θρησκευμάτων Γιώργος Καλαντζής, ο Υπουργός Παιδείας Κώστας Γαβρόγλου, η προϊσταμένη του Ιστορικού Αρχείου του Υπ.Εξ., επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας στον ΙΗΡΑ Φωτεινή Τομαή, η διευθύντρια του ΕΜΕ Ζανέτ Μπαττίνου. Δεξιά: ο Γεν. Ταμίας του ΚΙΣΕ Δα-νιήλ Μπεναρδούτ, ο Πρόεδρος του ΕΜΕ Σαμουήλ Μάκης Μάτσας, η Πρέσβης του Ισραήλ Ιρίτ Μπεν-Αμπα και ο Γ.Γ. του ΚΙΣΕ Βίκτωρ Ισ. Ελιέζερ.

Ο Υπουργός Παιδείας Κώστας Γαβρόγλου και ο Πρόεδρος του ΕΜΕ Σαμουήλ - Μάκης Μάτσας κατά την υπογραφή του Μνημονίου.

> **ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ:**

«Το να συζητάμε για το Ολοκαύτωμα είναι το να συζητάμε για τη συμφιλίωση»

Μνημόνιο συνεργασίας ΕΜΕ – Υπουργείου Παιδείας

Ιστοτόπος ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ, 26.1.2017

 Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και ο Πρόεδρος του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος υπέγραψαν σήμερα, στο Υπουργείο Παιδείας, Συμφωνία με τον Πρόεδρο του Yad Vashem για την παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης σχετικά με το Ολοκαύτωμα σε Έλληνες εκπαιδευτικούς που επιθυμούν να τα παρακολουθήσουν.

Μετά την υπογραφή της Συμφωνίας ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων Κώστας Γαβρόγλου είπε, μεταξύ άλλων:

“Σήμερα είναι μία πολύ σημαντική μέρα, είναι μια μέρα υπογραφής της Συμφωνίας ανάμεσα στο Υπουργείο Παιδείας και το Yad Vashem αλλά είναι και πολύ σημαντική για το Υπουργείο Παιδείας, μέσα στην προσπάθειά του οι μνήμες της Ιστορίας να μην είναι μνήμες παγωμένες και ακίνητες στο σήμερα. Και σήμερα ξέρουμε ότι η Δημοκρατία μας απειλείται. Απειλείται ξανά και όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη από το τέρας του Φασισμού. Βεβαίως έχει τόσους τρόπους να αμυνθεί η Δημοκρατία που δεν πρόκειται αυτό να περάσει. Αλλά είναι πολύ σημαντική ημέρα συμπληρώνοντας τις προσπάθειες και τις πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών μας στα σχολεία, να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που τους δημιουργεί αυτή η μισαλλοδοξία που την βλέπουμε γύρω μας πολύ συχνά.

Τέτοιου είδους συνεργασίες ξαναβάζουν στο τραπέζι το βασικό αίτημα της ιστορίας και των ιστορικών, ότι δηλαδή δεν υπάρχουν θέ-

ματα που κλείνουν μόνιμα, τα ιστορικά θέματα είναι ζητήματα που τα συζητάμε και τα ξανασυζητάμε και πρέπει να τα συζητάμε.

Οι μνήμες μας είναι για τον ανείπωτο πόνο που έχουν τραβήξει αυτοί οι άνθρωποι. Όλος αυτός ο ανείπωτος πόνος φαίνεται να είναι κάτι το διαχρονικό, ακόμα και στις μέρες μας όταν χιλιάδες άνθρωποι απελπισμένοι φεύγουν απ' τα σπίτια τους, κυνηγημένοι από διάφορες δυνάμεις και διάφορους λόγους, άρα το να συζητάμε για το Ολοκαύτωμα είναι το να συζητάμε για τη συμφιλίωση.

Εμείς λοιπόν θα πάρουμε τα διδάγματα που πρέπει να πάρουμε, να ενισχύσουμε τους εκπαιδευτικούς μας να κάνουν χρήση αυτού του προγράμματος και βεβαίως, όπως είπε μία συνάδελφος, οι ομόκεντροι κύκλοι είναι αυτοί που θα πρέπει να λειτουργήσουν θετικά, δηλαδή, οι εκπαιδευτικοί που θα πάνε να μιλήσουν με άλλους εκπαιδευτικούς και θα μπορέσουν να βγάλουν πάντα όχι τόσο πολύ τα διδάγματα αλλά την επικαιρότητα αυτών των πραγμάτων».

Στις δηλώσεις της, η Πρέσβης του Ισραήλ Ιρίτ Μπεν-Άμπα επισήμανε πως «η Συμφωνία που θεσμοθετεί τα σεμινάρια εκπαίδευσης Ελλήνων εκπαιδευτικών στο Γιάντ Βασέμ μαζί με άλλες αμοιβαίες ανταλλαγές ομιλητών και ερευνητών για το Ολοκαύτωμα, αποτελεί μια ακόμα γέφυρα που συνδέει τους δύο λαούς μας. Στην εποχή μετά το Ολοκαύτωμα, κατά την οποία οι ζωντανές μαρτυρίες μεταφέρονται στην καταγραμμένη ιστορία, η αποστολή της διδασκαλίας της νέας γενιάς γίνεται όλο και πιο αναγκαία.

Το πρόγραμμα, προπαντός, θα δώσει στους νέους αυτού του μεγάλου λαού, αλλά όχι μόνο σε αυτούς, τη δυνατότητα να αποκτήσουν μια βαθύτερη και κρίσιμη γνώση για τις ρίζες της ρατσιστικής ναζιστικής ιδεολογίας που εμπεριέχει την προτροπή για τον πλήρη αφανισμό των Εβραίων της Ευρώπης και της Ελλάδας.

Ως άνθρωποι που ανήκουμε στη γενιά μετά το Ολοκαύτωμα, και

σίγουρα σε αυτό το Υπουργείο, έχουμε την υποχρέωση να διδάξουμε στους νέους τα θεμέλια του Δυτικού Πολιτισμού, οι σταθερές βάσεις του οποίου τέθηκαν εδώ στην αρχαία Αγορά –δηλαδή τον σεβασμό των συνανθρώπων μας και των άλλων, όποιοι κι αν είναι αυτοί.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους Έλληνες εκπαιδευτικούς, που έχουν αφιερωθεί σε αυτή την αποστολή στην Ελλάδα, καθώς και την ηγεσία του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος, που έχει αφιερωθεί τελείως σε αυτή την αποστολή».

Ο Πρόεδρος του Εβραϊκού Μουσείου Σαμουήλ Μάτσας τό-

νισε πως «σε μια εποχή που ο Εθνικισμός, ο Ρατσισμός και ο Αντισημιτισμός λαμβάνουν νέες διαστάσεις σ' ολόκληρη των Ευρώπη κι αρχίζουν να μας θυμίζουν τις μαύρες μέρες του παρελθόντος, η επισημοποίηση της συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Ήδη από το 2004 το Yad Vashem συμμετείχε άτυπα στη συνεργασία μας αποστέλλοντας ειδικούς ομιλητές στα σεμινάρια καθηγητών που διοργάνωνε με το Μουσείο ή στέλνοντας καθηγητές στο Yad Vashem σε σεμινάρια που διοργανώνονται εκεί».

"Το ολοκαύτωμα και οι Έλληνες Εβραίοι" - Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη Α.Ε.

Από τη συμμετοχή μαθητών σε εκπαιδευτικά προγράμματα για την ιστορία του Ολοκαυτώματος: Επίσκεψη στο Άουσβιτς (αριστερά και επάνω). Βίντεο για τον μαθητικό διαγωνισμό για το Ολοκαύτωμα των Ελλήνων Εβραίων (κάτω).

> **15.6.2017**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

3^η ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΚΥΠΡΟΥ – ΙΣΡΑΗΛ

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΛΑΚΕΤΑΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

Στιγμιότυπα από τα αποκαλυπτήρια της πλακέτας του Μουσείου Ολοκαυτώματος της Ελλάδας στη Θεσσαλονίκη από τον Β. Νετανιάχου και τον Α. Τσίπρα. Στην τελετή παρέστησαν επίσης ο Πρόεδρος της Κύπρου Ν. Αναστασιάδης, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης Γ. Μπουτάρης, ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας Απ. Τζιτζικώστας και ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης Δ. Σαλιέλ.

«Η Θεσσαλονίκη, σημαντική πόλη για την εβραϊκή ιστορία» δήλωσε ο Β. Νετανιάχου

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15.6.2017

«**Η** επίσκεψή μας είναι ιδιαίτερως συγκινητική για εμάς γιατί η Θεσσαλονίκη είναι σημαντική πόλη για την εβραϊκή ιστορία», τόνισε ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός Βενιαμίν Νετανιάχου στις δηλώσεις του κατά την τελετή αποκαλυπτηρίων της πλακέτας για το Μουσείο Ολοκαυτώματος Θεσσαλονίκης. Σημείωσε δε, ότι για δύο λόγους είναι σημαντικό αυτό το Μουσείο, για λόγους μνήμης και πρόληψης.

Από την πλευρά του, ο Αλέξης Τσίπρας χαρακτήρισε την πρωτοβουλία για την ίδρυση του Μουσείου Ολοκαυτώματος, πρωτοβουλία που θα συμβάλλει στην ανάδειξη και τη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος, ενός από τα πιο δραματικά ιστορικά γεγονότα που συνέβησαν στον τόπο μας.

«Η δημιουργία του Μουσείου του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη στοχεύει στο να διαφυλάξει και να παραδώσει στις επόμενες γενιές αυτήν την ιστορική μνήμη του πόνου και του μαρτυρίου των Εβραίων της Θεσσαλονίκης. Παράλληλα, αποτελεί και μια υπόσχεση, και στο παρόν και στο μέλλον, ότι οι λαοί όλου του κόσμου θα αντισταθούν σε κάθε τι που απειλεί ή θα απειλήσει την ελευθερία, την αξιοπρέπεια, την ανθρώπινη ζωή», επισήμανε ο Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, κατά την ομιλία του στην τελετή των αποκαλυπτηρίων αναμνηστικής πλακέτας, η οποία θα τοποθετηθεί αργότερα στο Μουσείο Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη.

Τα αποκαλυπτήρια έκαναν μαζί οι Πρωθυπουργοί της Ελλάδας και του Ισραήλ, Αλέξης Τσίπρας και Βενιαμίν Νετανιάχου, αμέσως μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του Ανωτάτου Συμβουλίου

Συνεργασίας των δύο χωρών και πριν από την έναρξη της Τριμερούς Συνόδου Κορυφής Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ, στο συνεδριακό κέντρο του Μεγάρου Μουσικής. Μάλιστα, ο κ. Τσίπρας εξέφρασε τη βούληση να εγκαινιάσουν μαζί με τον κ. Νετανιάχου τη λειτουργία του Μουσείου Ολοκαυτώματος, κάτι που δέχθηκε με μεγάλη ικανοποίηση και χαρά ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ.

«Η Θεσσαλονίκη αποτελεί πόλη παράδειγμα συμβίωσης διαφορετικών κοινοτήτων», είπε ο Πρωθυπουργός και σημείωσε ότι οι Σεφαραδίτες Εβραίοι, που έφτασαν ως πρόσφυγες τον 15ο αιώνα, συνυπήρξαν ειρηνικά με άλλες δύο κοινότητες, τη χριστιανική και τη μουσουλμανική και έφτασαν να αποτελούν τον μισό πληθυσμό της πόλης. Αυτό το μωσαϊκό πληθυσμών, γλωσσών και πολιτισμών αποτέλεσε μεγάλο πλούτο για τη Θεσσαλονίκη και της έδωσε γενικότερη ώθηση στην περιοχή των Βαλκανίων και ευρύτερα.

Ο ναζισμός μεθόδευσε την εξόντωση του Εβραϊκού στοιχείου της Θεσσαλονίκης και από τους 50.000 Εβραίους, που μεταφέρθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, επέστρεψαν μόνο 1.950. Για όλα τα παραπάνω, ο κ. Τσίπρας παρατήρησε ότι «την ιστορία της Θεσσαλονίκης τη μοιραζόμαστε Ελλάδα και Ισραήλ».

Ο Πρωθυπουργός δήλωσε ότι η ελληνική κυβέρνηση στηρίζει ολόθερμα την ίδρυση και δημιουργία Μουσείου του Ολοκαυτώματος και ευχαρίστησε για τη συμβολή τους, τον Δήμο Θεσσαλονίκης, την Ισραηλιτική Κοινότητα, το Υπουργείο Εξωτερικών της Γερμανίας, τους δωρητές, το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και τη ΓΑΙΟΣΕ που παραχώρησε πρόθυμα τον χώρο για την ανέγερση του Μουσείου.

Στην τελετή παραβρέθηκαν ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης, ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας Απόστολος Τζιτζικώστας, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης Γιάννης Μπουτάρης, ο βουλευτής της Ν.Δ. Κώστας Καρακούνης, ο Πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Δαβίδ Σαλιέλ κ.ά.

> **18.6.2017**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΤΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ Βενιαμίν Νετανιάχου και ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της ΙΚΘ Δαβίδ Σαλιέλ κατά την περιφορά των Σεφαρίμ.

Από την ομιλία του Β. Νετανιάχου στη Συναγωγή Μοναστηριωτών.

> **Β. ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ:**

«Είναι πολύ συγκινητικό να βρίσκομαι εδώ, σ' αυτό το αρχιτεκτονικό διαμάντι που συμβολίζει την ιστορία της εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης»

2018

> 29-31.1.2018

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΡΕΟΥΒΕΝ ΡΙΒΛΙΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Υποδοχή του Ισραηλινού Προέδρου από τον Έλληνα Πρόεδρο της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλο.

Στην Αθήνα. Επάνω: Συνάντηση του Ρ. Ρίβλιν με εκπροσώπους του Ελληνικού Εβραϊσμού. Κάτω αριστερά: Ομιλητής στην εκδήλωση Μνήμης Ολοκαυτώματος της Ι.Κ. Αθηνών. Κάτω δεξιά: Επίδοση μεταλλίου στον Πρόεδρο της Ν.Δ. Κυρ. Μητσοτάκη με την ευκαιρία της 70ής επετείου από την ανεξαρτησία του Ισραήλ σε εκδήλωση της Πρεσβείας του Ισραήλ, παρουσία της Πρέσβευς Ιρίτ Μπεν-Αμπα.

Στρατηγικής σημασίας οι σχέσεις Ελλάδας–Ισραήλ, λέει ο ΠτΔ

HELLAS JOURNAL, 29.1.2018

Το άριστο κλίμα στις σχέσεις Ελλάδας-Ισραήλ επιβεβαιώθηκε κατά τη διάρκεια της συνάντησης του Προέδρου της Δημοκρατίας, Προκόπη Παυλόπουλου και του Προέδρου του Ισραήλ, Ρεουβέν Ρίβλιν, στο Προεδρικό Μέγαρο, στο πλαίσιο της επίσημης διήμερης επίσκεψης του Ισραηλινού Προέδρου σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Ο κ. Παυλόπουλος χαρακτήρισε στρατηγικής σημασίας τις σχέσεις Ελλάδας-Ισραήλ και τόνισε ότι στηρίζουμε τη σύγκληση, το συντομότερο δυνατόν, του Συμβουλίου Σύνδεσης Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ισραήλ, σημειώνοντας ότι το Ισραήλ, από πλευράς δημοκρατικών θεσμών και γενικότερου πολιτικού προσανατολισμού, βρίσκεται πιο κοντά στον χώρο της Δύσης και ειδικότερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επανέλαβε τις «κόκκινες γραμμές» της Ελλάδας στα εθνικά θέματα και κάλεσε τον Ισραηλινό ομόλογό του να στηρίξει την Ελλάδα, επισημαίνοντας ότι κοινός παρονομαστής Ελλάδας και Ισραήλ είναι ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου.

Ειδικότερα, αναφέρθηκε σε τέσσερα ζητήματα, τα οποία, όπως υπογράμμισε, είναι και ευρωπαϊκά, κάνοντας λόγο, πρώτον, για την επίλυση του Κυπριακού, η οποία πρέπει γίνει το συντομότερο, αλλά με τρόπο που να αρμόζει σε κράτος πλήρες μέλος της ΕΕ και του σκληρού πυρήνα της, της Ευρωζώνης.

Για τις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας, επανέλαβε ότι στηρίζουμε την ευρωπαϊκή προοπτική της και επιδιώκουμε τις καλύτερες δυνατές σχέσεις με τη γείτονα, ενώ υποστήριξε ότι και εκείνη οφείλει πλήρη σεβασμό του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, επομένως και του Δικαίου της Θάλασσας, καθώς και της Συνθήκης της Λωζάννης, που καθορίζει επακριβώς τα σύνορα, το έδαφος και την κυριαρχία όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τρίτον, ο κ. Παυλόπουλος επισήμανε ότι στηρίζουμε την ένταξη της ΠΓΔΜ στο NATO και την ΕΕ, διευκρινίζοντας: «Πλην, όμως, η προοπτική αυτή εξαρτάται πλήρως από την εκ μέρους του κράτους αυτού χρησιμοποίηση ονόματος που δεν αποπνέει αλυτρωτισμό και άρα δεν αμφισβητεί, κατ' ουδένα τρόπο, το status quo των σημερινών συνόρων. Επομένως, η ΠΓΔΜ πρέπει να άρει προηγουμένως, ως προς το όνομά της, όλα τα δείγματα αλυτρωτισμού και να επιφέρει τις συνακόλουθες αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στην έννομη τάξη της, προκειμένου να υπάρξει η λύση ως προς το όνομά της και άρα ως προς την προοπτική της ένταξής της στο NATO και στην ΕΕ».

Τέταρτον, αναφορικά με την ευρωπαϊκή προοπτική της Αλβανίας, επανέλαβε ότι η Ελλάδα τάσσεται υπέρ της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας, αλλά σημείωσε ότι είναι απαραίτητος, από την αλβανική πλευρά, ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, με κορωνίδες τα δικαιωμάτων των μειονοτήτων και το δικαίωμα στην ιδιοκτησία.

Παράλληλα, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας υπογράμμισε την ανάγκη τερματισμού του πολέμου στη Μέση Ανατολή και τάχθηκε υπέρ μίας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του παλαιστινιακού ζητήματος, που θα διασφαλίζει την ειρήνη και την ασφάλεια και στους δύο λαούς. Όπως υποστήριξε, προσεγγίζουμε τα μεγάλα ζητήματα, κυρίως στην ταραγμένη ευρύτερη περιοχή μας, χωρίς αποκλεισμούς

και χωρίς να στρεφόμαστε εναντίον τρίτων και επιδιώκουμε τη μακροπρόθεσμη προαγωγή της ειρήνης στην περιοχή.

Μάλιστα, ο κ. Παυλόπουλος, απαντώντας σε επισήμανση του Ισραηλινού Προέδρου, επανέλαβε ότι «η Ιερουσαλήμ είναι η πρωτεύουσα του Ισραήλ» και ότι η ελληνική πλευρά ακολουθεί την επίσημη γραμμή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ελπίζοντας σύντομα να εξευρεθεί λύση. «Η Ελλάδα ακολουθεί πιστά τη θέση, την οποία έχει διαμορφώσει η ΕΕ και ελπίζουμε το ζήτημα αυτό να λυθεί όπως πρέπει μέσα από τις διαδικασίες των διαπραγματεύσεων και με την εφαρμογή των κανόνων του διεθνούς δικαίου. Το τονίζω αυτό το πράγμα, γνωρίζω τις θέσεις σας, αλλά η Ελλάδα, ως κράτος-μέλος της ΕΕ, ακολουθεί αυτήν την γραμμή που, σας τονίζω, διόλου δεν αλλάζει την βούλησή μας, όλων των Ευρωπαίων, να δούμε το Ισραήλ ολοένα και πιο κοντά στην ΕΕ», παρατήρησε.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναφέρθηκε, επίσης, στην ανέγερση Μουσείου Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη και στο σχετικό Προεδρικό Διάταγμα, που υπέγραψε, υπογραμμίζοντας ότι θα αποτελέσει ελάχιστο φόρο τιμής στην ιερή μνήμη των συμπατριωτών μας Εβραίων, που έπεσαν θύματα της ναζιστικής θηριωδίας. Μάλιστα, πρόσθεσε ότι αυτό το Μουσείο θα αποτελεί λίκνο πολύτιμων διδαγμάτων για το μέλλον.

Από την πλευρά του, ο κ. Ρίβλιν, αφού ευχαρίστησε τον κ. Παυλόπουλο για τη θερμή υποδοχή και τη φιλοξενία, επισήμανε τις

προοπτικές εμβάθυνσης των σχέσεων Ελλάδος-Ισραήλ, τονίζοντας ότι δεν έχουν μόνο γεωγραφική εγγύτητα, αλλά και στενή σχέση σε τομείς όπως ο πολιτισμός και το πολιτικό πνεύμα.

Παρατήρησε, ακόμη, ότι σήμερα ανοίγονται νέες προοπτικές συνεργασίας μεταξύ των δύο λαών σε οικονομικό επίπεδο, επικαλούμενος τους τομείς της γεωργίας, της ασφάλειας, τον στρατιωτικό τομέα, την υψηλή τεχνολογία, αλλά και τους υδάτινους πόρους. Ο Πρόεδρος του Ισραήλ αναφέρθηκε και στον ενεργειακό τομέα, λέγοντας ότι «σήμερα, μάλιστα, που ανακαλύπτονται πηγές ενέργειας και κοιτάσματα, η συνεργασία μας για όλη τη Μέση Ανατολή γίνεται ακόμα σημαντικότερη και αυτή βεβαίως περιλαμβάνει το Ισραήλ, την Κύπρο και την Ελλάδα».

Στη συνέχεια, τόνισε ότι Ελλάδα και Ισραήλ έχουν «κόκκινες γραμμές», τις οποίες δεν θα επιτρέψουν σε κανένα να τις προσπεράσει, υποστηρίζοντας ότι «η Ελλάδα και το Ισραήλ θέλουν να εξηγήσουν σε όλον τον κόσμο, αλλά ιδιαίτερα στους γείτονές τους, ότι δεν είναι κατά τύχη, αλλά η μοίρα μάς έταξε να ζούμε οι μεν δίπλα στους δε». «Στόχος μας είναι να μπορέσουμε να επιλύσουμε αυτά τα προβλήματα με τέτοιο τρόπο, ο οποίος θα είναι καλός για όλους», πρόσθεσε.

Τέλος, ο κ. Ρίβλιν ευχαρίστησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ελληνική κυβέρνηση για τις ενέργειές τους αναφορικά με την ανέγερση Μουσείου Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη.

Σήμερα που ανακαλύπτονται πηγές ενέργειας και κοιτάσματα, η συνεργασία μας για όλη τη Μέση Ανατολή γίνεται ακόμα σημαντικότερη.

> **30.1.2018**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΕΛΕΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

> **ΡΕΟΥΒΕΝ ΡΙΒΛΙΝ:**

«Το Ολοκαύτωμα δεν είναι μόνον εβραϊκό θέμα, είναι διεθνές και αφορά κάθε έθνος, κάθε λαό. Και εδώ στην Ελλάδα είναι εθνικό θέμα»

> **ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ:**

«Το Μουσείο είναι μια μάχη της μνήμης απέναντι στη λήθη. Μια διαρκής υπενθύμιση για το πού οδηγούν ο φασισμός, ο ναζισμός, ο αντισημιτισμός, ο ρατσισμός»

Τελετή θεμελίωσης του Μουσείου Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη

CNN, 30.1.2018

«**Τ**ο μνημείο του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη υπενθυμίζει ότι κανένας και τίποτε δεν ξεχάστηκε. Ούτε οι εγκληματίες ούτε τα εγκλήματά τους. Είναι μια μάχη της μνήμης απέναντι στη λήθη». Αυτό τόνισε ο Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, κατά την ομιλία του στην τελετή θεμελίωσης της ανέγερσης του Μουσείου του Ολοκαυτώματος, στη Θεσσαλονίκη.

Το Μουσείο Ολοκαυτώματος είναι ένας φόρος τιμής για τους χιλιάδες Έλληνες Εβραίους που εξοντώθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, σταλμένοι από τις ναζιστικές αρχές της πόλης και τους συνεργάτες τους, είπε ο Αλέξης Τσίπρας.

Το Μουσείο είναι μια μάχη της μνήμης απέναντι στη λήθη, είπε ο Πρωθυπουργός, τονίζοντας ότι πρόκειται για μια διαρκή υπενθύμιση προς τις επερχόμενες γενιές, για το πού οδηγούν ο φασισμός, ο ναζισμός, ο αντισημιτισμός, ο ρατσισμός, τα θεωρητικά εξαμβλώματα για ανώτερες και κατώτερες φυλές, οι θεωρίες για την καθαρότητα του έθνους και οι πρακτικές της βίας εναντίον όποιου θεωρείται διαφορετικός.

Το Μουσείο είναι μια δέσμευση ότι ποτέ δεν θα επιτρέψουμε να επανέλθει το παρελθόν ως εφιάλτης, είπε ο Πρωθυπουργός.

Ως ένα χώρο μνήμης και μαρτυρίας, χαρακτήρισε το Μουσείο του Ολοκαυτώματος, ο Πρόεδρος του Ισραήλ, Ρεουβέν Ρίβλιν, που παρευρίσκεται στην τελετή τοποθέτησης του θεμέλιου λίθου.

Το Μουσείο θα ανεγερθεί σε μια περιοχή με μεγάλο συμβολισμό, κοντά στον παλιό Σιδηροδρομικό Σταθμό, από όπου στη Γερμανική Κατοχή αναχωρούσαν τα «βαγόνια του θανάτου», τα οποία μετέφεραν Εβραίους στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Εκεί εξοντώθηκαν περίπου 55.000 Εβραίοι της Θεσσαλονίκης, μέλη μιας ακμάζουσας κοινότητας σε πολλούς τομείς γι' αυτό και η πόλη αποκαλούνταν «Ιερουσαλήμ των Βαλκανίων».

Μακέτα του Μουσείου Ολοκαυτώματος της Ελλάδας στη Θεσσαλονίκη.

70 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

Η Αμερικανική Εβραϊκή Επιτροπή (AJC) τιμά τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη. Ο αρχηγός της Ν.Δ. Κυριάκος Μητσοτάκης συμμετέχει στο επετειακό Global Forum της AJC στην Ιερουσαλήμ (19.6.2018) και μιλάει για τον πατέρα του και την αναβάθμιση των σχέσεων Ελλάδος – Ισραήλ.

Ομιλία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας Κυριάκου Μητσοτάκη στο Global Forum της AJC στο Ισραήλ

Ιστότοπος ΝΔ, 11.6.2018

Κατά τη διάρκεια της σημερινής επίσκεψης του στο Ισραήλ, ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, συναντήθηκε με αντιπροσωπεία της Αμερικανικής Εβραϊκής Επιτροπής (AJC) ενώ στη συνέχεια μίλησε στο Global Forum, το οποίο τίμησε την σημαντική προσφορά του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη στις διμερείς σχέσεις Ελλάδος-Ισραήλ. Ακολουθεί η ομιλία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας:

Πρόεδρε Χάρις, Κυρίες και κύριοι,

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Αμερικανική Εβραϊκή Επιτροπή που τίμησε τη συμβολή του αείμνηστου πατέρα μου, Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, στην εμβάθυνση της σχέσης Ελλάδος - Ισραήλ. Είναι μία μεγάλη τιμή για την οικογένειά μας.

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης πέθανε πριν από ένα χρόνο σε ηλικία 99 ετών. Αφήνει πίσω του μια σημαντική παρακαταθήκη έχοντας υπηρετήσει το δημόσιο συμφέρον και το κοινό καλό. Ένας άνθρωπος με όραμα, ακεραιότητα και αρχές, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης δεν ήταν μόνο ένας πολιτικός ισχυρών πεποιθήσεων, αλλά ένας άνθρωπος που ηγούνταν με πείσμα και αποφασιστικότητα.

Μόλις δέκα μέρες αφού έγινε Πρωθυπουργός, τον Μάιο του 1990,

η Ελληνική Δημοκρατία αναγνώρισε το Κράτος του Ισραήλ. Η Ελλάδα ήταν μέχρι τότε το μόνο μέλος της τότε Ε.Ο.Κ. που δεν το είχε κάνει. Ένα μήνα αργότερα, πραγματοποίησε την πρώτη επίσημη επίσκεψη ως Πρωθυπουργός στο Ισραήλ. Όσο προφανής και αν φαίνεται αυτή του η απόφαση τώρα, δεν ήταν καθόλου αυτονόητη πριν από 28 χρόνια. Η ελληνική κοινή γνώμη τότε ήταν σταθερά φιλοαραβική και αντι-ισραηλινή. Όμως ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης πήγε κόντρα στο ρεύμα και έκανε ό,τι ήταν σωστό για το συμφέρον της χώρας. Ήταν ένας άνθρωπος με ισχυρές πεποιθήσεις, ένας άνθρωπος που κρατούσε τον λόγο του. Είχε υποσχεθεί κατά τη διάρκεια της προεκλογικής του εκστρατείας ότι η πρώτη του απόφαση εξωτερικής πολιτικής μετά την εκλογή του θα ήταν η αναγνώριση του Ισραήλ. Και αυτό ακριβώς έκανε.

Από τότε, η σχέση μεταξύ των δύο χωρών μας έχει ωριμάσει προοδευτικά και σταθερά σε κάθε επίπεδο: πολιτικό, οικονομικό, στρατιωτικό, πολιτιστικό και γεωπολιτικό. Είχα σήμερα την ευκαιρία να συζητήσω για όλα αυτά με τον Πρωθυπουργό Νετανιάχου. Κατά τη συνάντησή μας επαναβεβαιώσαμε τη σημασία που έχει η εμβάθυνση της στρατηγικής μας σχέσης.

Η στρατηγική φύση και η σημασία της σχέσης μεταξύ των δύο κρατών αναγνωρίστηκε άλλωστε μετά το 1990 από κάθε ελληνική κυβέρνηση. Υποστηρίζεται από την πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων, αλλά κυρίως από την πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Και είναι προσωπική μου δέσμευση να την ενισχύσω περαιτέρω στο μέλλον, εάν ο ελληνικός λαός μου δώσει την ευκαιρία να ηγηθώ της χώρας.

Ο Ελληνικός και ο Ισραηλινός λαός έχουν τόσο πολλά κοινά, που κάτι τέτοιο πραγματικά δεν πρέπει να αποτελεί έκπληξη. Και οι δύο λαοί έχουν σημαντικότερη Ιστορία, που ορίζεται από τη θρησκεία, τη γλώσσα και την εγγύτητά μας στη Μεσόγειο. Οι ισχυρές οικογε-

νειακές δομές μας βρίσκονται στον πυρήνα των δύο λαών αλλά και οι κοινότητες που ζουν στο εξωτερικό έχουν συνδιαμορφώσει τον χαρακτήρα των εθνών μας.

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης καταλάβαινε πολύ καλά ότι έχουμε τόσα πολλά να μοιραστούμε και να μάθουμε ο ένας από τον άλλο και τόσα πολλά να προσφέρουμε ο ένας στον άλλο. Ο πατέρας μου είπε, κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψής του στο Ισραήλ το 1988: «Οι μοίρες των δύο λαών μας έχουν συναντηθεί πολλές φορές κατά τη διάρκεια της υπερχιλιετούς ιστορίας τους. Έχουμε ζήσει χρόνους δόξας και εποχές καταστροφής. Αλλά η πρόσφατη ιστορία μας χαρακτηρίστηκε από μια κοινή καταστροφή για την οποία και οι δύο θρηνούν. Την καταστροφή της ευημερούσας εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης από τις ναζιστικές δυνάμεις κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο».

Ο πατέρας μου θα ήταν πολύ περήφανος που πριν από λίγες ημέρες, στις 7 Ιουνίου, το ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε μια τροπολογία που ανοίγει τον δρόμο για την κατασκευή του Μουσείου Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη. Μια τροπολογία που η Νέα Δημοκρατία, το κόμμα του οποίου ηγήθηκε κάποτε ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης και που σήμερα έχω το προνόμιο να είμαι Πρόεδρος του, υποστήριξε ασμένως.

Πάρα πολλοί, μεταξύ των οποίων και πολλοί Έλληνες, δεν γνωρίζουν ότι το ποσοστό των Ελλήνων Εβραίων που σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου είναι ένα από τα υψηλότερα στην Ευρώπη. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η εβραϊκή κοινότητα της Θεσσαλονίκης εξοντώθηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου. Είμαι περήφανος που οι νεότερες γενιές Ελλήνων, αλλά και πολλοί επισκέπτες της Θεσσαλονίκης, σύντομα θα μπορέσουν να επισκεφθούν ένα μουσείο που θα αποτελέσει το ιστορικό σημείο αναφοράς της ελληνικής εβραϊκής κοινότητας. Είναι ένας φόρος τιμής σε αυτούς που έχασαν

τη ζωή τους στο μεγαλύτερο έγκλημα που ο κόσμος έχει δει ποτέ. Αλλά, επίσης, και ένας χώρος μάθησης και προβληματισμού για τα παιδιά μας όσον αφορά τους κινδύνους που τα αυταρχικά καθεστώτα μπορούν να επιβάλλουν στις κοινωνίες.

Και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σήμερα, καθώς οι αυταρχικές και λαϊκιστικές δυνάμεις γίνονται όλο και πιο ισχυρές σε όλη την Ευρώπη αλλά και τον κόσμο. Η άνοδος της ξενοφοβίας, του νατιβισμού και του ρατσισμού είναι δυστυχώς μία πραγματικότητα στην Ευρώπη την οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Καθώς μια γενιά ηγετών -στην οποία ανήκει και ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης- που γνώρισαν την οδύνη και τα δεινά του πολέμου φεύγει, η ευθύνη για τη διατήρηση της κληρονομιάς τους περνά σε εμάς.

Δεν έχουμε πλέον το περιθώριο να είμαστε άτολμοι. Πρέπει να πούμε την αλήθεια, ανεξάρτητα από τις συνέπειες. Πρέπει να αγωνιστούμε για τις αξίες μας. Ελευθερία, ισότητα, ανοχή, κράτος δικαίου. Αυτά είναι τα θεμέλια πάνω στα οποία οικοδομούνται οι κοινωνίες μας. Είναι καθήκον μας, το καθήκον και των δύο λαών, όχι μόνο να τα προστατεύσουμε αλλά και να τα ενισχύσουμε.

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης εξήγησε καλύτερα το γιατί: «Οι δύο μας λαοί έχουν το προνόμιο και την ευθύνη να είναι οι συνεχιστές δύο εκ των αρχαιότερων πολιτισμών του κόσμου. Ενώ ισχυρές αυτοκρατορίες και πολυπληθή έθνη στην περιοχή μας κατέρρευσαν και εξαφανίστηκαν από την ιστορία, οι δύο λαοί μας κατόρθωσαν να επιβιώσουν επειδή η ύπαρξή τους βασιζόταν σε κοινές αρχές και ιδεώδη: την ανύψωση του ανθρώπου ως απόλυτης αξίας, την εγκαθίδρυση και υπεράσπιση της δημοκρατίας καθώς και τον συνεχή αγώνα για την ελευθερία».

Εκ μέρους της οικογένειάς μου, σας ευχαριστώ για αυτή τη μεγάλη τιμή.

ΓΙΟΜ ΑΑΤΣΜΑΟΥΤ 2018: Το Ισραήλ γιορτάζει τα 70^α του γενέθλια - Μήνυμα του Δ.Σ. του ΚΙΣΕ

Το Ισραήλ γιορτάζει τα 70 χρόνια από την ίδρυσή του, από την ίδρυση της **Εθνικής Εστίας** όλων εκείνων των Εβραίων που στο διάβα της ιστορίας υπέστησαν εξορίες, διακρίσεις, διωγμούς, όλων εκείνων που απεγνωσμένα ζητούσαν ασφαλές καταφύγιο όταν γλύτωσαν από τους θαλάμους αερίων αλλά κανείς δεν ήθελε να τους δεχθεί. Το Ισραήλ γιορτάζει τα 70 χρόνια της ελεύθερης πρόσβασης του Εβραϊκού λαού στις **θρησκευτικές και πολιτιστικές του ρίζες**. Το Ισραήλ γιορτάζει τα 70 χρόνια **Δημοκρατίας και ισονομίας** για όλους τους πολίτες του ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής ή θρησκείας. Το Ισραήλ γιορτάζει 70 χρόνια **τεχνολογικής πρόοδου, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης**, 70 χρόνια απορρόφησης ανθρώπων **διαφορετικών πολιτισμών και θρησκευτικών ρευμάτων**, 70 χρόνια **άνθισης των Γραμμάτων και των Τεχνών**, 70 χρόνια **διεθνούς ανθρωπιστικής αλληλεγγύης** με τους Ισραηλινούς γιατρούς, στρατιώτες και πυροσβέστες να είναι οι πρώτοι που

σπεύδουν να βοηθήσουν όπου υπάρχει φυσική καταστροφή, από την Κεφαλονιά μέχρι την Αϊτή.

Ταυτόχρονα, όμως, το Ισραήλ θυμάται... θυμάται 70 χρόνια αγώνων για την ανεξαρτησία, για την ασφάλεια των πολιτών του, για την μεταφορά διωκόμενων Εβραίων από την Βόρειο Αφρική, από τις Αραβικές χώρες, από την Νότιο Αμερική, από την πρώην Σοβιετική Ένωση, από το Ιράν και την Αιθιοπία. **Το Ισραήλ θυμάται τα παιδιά του** που έπεσαν στη διάρκεια των αγώνων αυτών! Κάθε οικογένεια θρηνεί ένα συγγενή, ένα φίλο, ένα γείτονα. Η χαρά όμως είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη θλίψη. Για τον λόγο αυτό άλλωστε η γιορτή της Ανεξαρτησίας του Ισραήλ αποτελεί συνέχεια της ημέρας πένθους.

Το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος εύχεται χρόνια πολλά στο Ισραήλ και σύντομα ο λαός του Ισραήλ και μαζί του όλοι οι φίλοι του **να απολαύσουμε τα αγαθά της ειρήνης και της ευημερίας**. Και όπως είπε και ο αείμνηστος Πρόεδρος του Σιμόν Πέρες, εύχόμαστε «να παραμείνει το Ισραήλ τόσο παραδοσιακό όσο οι Δέκα εντολές και να εκσυγχρονίζεται όπως το Ίντερνετ». **ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΙΣΡΑΗΛ!**

Αθήνα, 19 Απριλίου 2018
Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος

Ευχόμαστε σύντομα ο λαός του Ισραήλ και μαζί του όλοι οι φίλοι του να απολαύσουμε τα αγαθά της ειρήνης και της ευημερίας.

– ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

2019

> 21.3.2019

6^η ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ-ΙΣΡΑΗΛ – ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΩΝ ΗΠΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

> ΜΑΪΚ ΠΟΜΠΕΟ:

*«Οι ΗΠΑ
υποστηρίζουν
τον μηχανισμό
της τριμερούς
συνεργασίας»*

Ο Αμερικανός Υπ.Εξ. Μάϊκ Πομπέο (αριστερά), με τους Ν. Αναστασιάδη, Β. Νετανιάχου και Α. Τσίπρα, στην 6^η Τριμερή Διάσκεψη Ελλάδας – Κύπρου και Ισραήλ, στην Ιερουσαλήμ.

Joint Declaration Between Cyprus, Greece, Israel, and the United States After the Sixth Trilateral Summit

Ιστότοπος Υπ. Εξ. ΗΠΑ, 21.3.2019

WASHINGTON, DC, MARCH 21, 2019:

The governments of the United States, the State of Israel, the Hellenic Republic, and the Republic of Cyprus met yesterday in Jerusalem to affirm their shared commitment to promoting peace, stability, security, and prosperity in the Eastern Mediterranean region. Secretary Pompeo underlined U.S. support for the trilateral mechanism established by Israel, Greece, and Cyprus, noting the importance of increased cooperation. The leaders agreed to increase regional cooperation; to support energy independence and security; and to defend against external malign influences in the Eastern Mediterranean and the broader Middle East. They welcomed the recent natural gas finds in the Eastern Mediterranean and its potential to contribute to energy security and diversification.

Από την υπογραφή της κοινής διακήρυξης μεταξύ Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ και ΗΠΑ.

ΕΛΛΑΔΑ - ΚΥΠΡΟΣ - ΙΣΡΑΗΛ: Τριμερής Συνεργασία

Ιστορικό Διασκέψεων Κορυφής

- 1^η Τριμερής Διάσκεψη Κορυφής Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ, 28.1.2016, Λευκωσία, Κύπρος.
- 2^η Τριμερής Διάσκεψη Κορυφής, 8.12.2016, Ιερουσαλήμ, Ισραήλ.
- 3^η Τριμερής Διάσκεψη Κορυφής, 15.6.2017, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα.
- 4^η Τριμερής Διάσκεψη Κορυφής, 8.5.2018, Λευκωσία, Κύπρος.
- 5^η Τριμερής Διάσκεψη Κορυφής, 20.12.2018, Μπερσέβα, Ισραήλ.
- 6^η Τριμερής Διάσκεψη Κορυφής, με τη συμμετοχή των ΗΠΑ, 20.3.2019, Ιερουσαλήμ, Ισραήλ.
- 7^η Τριμερής Διάσκεψη Κορυφής, 2.1.2020, Αθήνα, Ελλάδα, υπογραφή συμφωνίας για τον αγωγό φυσικού αερίου East Med.

> **25.7.2019**

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΞΑΡΧΑΚΟΥ ΣΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

*«Ήσουν
στην πλατεία
Σάφρα, αλλά
νόμιζες πως
είσαι στο
κατάμεστο
Ηρώδειο,
τέλη Ιουλίου!»*

Από την ιστορική συναυλία του Σταύρου Ξαρχάκου στην Ιερουσαλήμ.
Δεξιά: Ο Σταύρος Ξαρχάκος με την Ηρώ Σαΐα.

Αποθέωση για τον Σταύρο Ξαρχάκο στην Ιερουσαλήμ, σε μια συναυλία - σταθμό

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 31.7.2019,

της Μαργαρίτας Πουρνάρα και του Αχιλλέα Πεκλάρη

Εδώ και κάποια χρόνια, ο φίλος και συνάδελφος Αχιλλέας Πεκλάρης ζει στο Ισραήλ. Όταν, λοιπόν, πριν από λίγες ημέρες, μου είπε για τη συναυλία του Σταύρου Ξαρχάκου, στις 25 Ιουλίου στην Ιερουσαλήμ, αλλά και για τη λατρεία που έχει το κοινό στον σπουδαίο συμπατριώτη μας, τον παρακάλεσα να μου γράψει μια μικρή ανταπόκριση.

Δεν μου χάλασε το χατίρι. Ιδού η θριαμβευτική εμφάνιση του μεγάλου Έλληνα συνθέτη, όπως τη μεταφέρει ο φίλος δημοσιογράφος.

«Το ελληνικό καλοκαίρι, μεταξύ πολλών άλλων, είναι και μια υπαίθρια νυχτερινή συναυλία με φεγγαράδα, με παλιές γλυκιές μελωδίες και στίχους, με εμάς καθισμένους αναπαυτικά μέσα στην αγκαλιά των μεγάλων μας συνθετών και ποιητών. Αυτό ακριβώς μας έφερε την περασμένη Πέμπτη στην Ιερουσαλήμ ο Σταύρος Ξαρχάκος, με την Ηρώ Σαΐα και τον Γιάννη Κότσιρα – και το έφερε εντελώς αυθεντικά: ήσουν στην πλατεία Σάφρα, αλλά νόμιζες πως είσαι στο κατάνεστο Ηρώδειο, τέλη Ιουλίου.

Το κοινό της Ιερουσαλήμ τον υποδέχθηκε εξίσου αυθεντικά: sold-out χιλιάδων εισιτηρίων σε μια αχανή πλατεία που από το πρωί είχε στρωθεί με καρέκλες και με εκατοντάδες ορθίους να χειροκροτούν ασταμάτητα και να ζητούν “κι άλλο, κι άλλο, κι άλλο” σε σπαστά ελληνικά. Εδώ, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες συναυλίες Ελλήνων καλλιτεχνών στο εξωτερικό, ο κόσμος δεν είναι οι ομογενείς που πήγαν να ακούσουν “μουσική από την πατρίδα”. Είναι 100% Ισραηλινοί, που ήρθαν να ακούσουν τη δικιά τους “μούζικα γιεβανίτ” (η ελληνική μουσική στα εβραϊκά), αυτήν που ακούν κάθε μέρα στα σπίτια τους και στις γιορτές τους. Αυτή που ψάχνουν μετά μανίας σε ταβερνάκια και σε παλιά δισκάδικα της Αθήνας, κάθε χρόνο που έρχονται για διακοπές.

Ο Ξαρχάκος, πάντα σαν έφηβος, δεν άφησε κανέναν σε ησυχία, με μια ενέργεια που έρεε ασταμάτητα από το πόντιο μέχρι πίσω στα τελευταία καθίσματα, σε όλη τη διάρκεια της συναυλίας. Πάντρεψε ρεμπέτικα (“Το δίχτυ”, “Της Αμύνης τα παιδιά”), κλασικά διαμάντια (“Μάτια βουρκωμένα”, “Υπομονή”) και ξυλούρειες μελωδίες (“Μια μικροπαντρεμένη”, “Ράβε - ξήλωνε”), τα οποία η Ηρώ Σαΐα και ο Γιάννης Κότσιρας ερμήνευσαν υποδειγματικά, ενώ ο κόσμος γύριζε με άνεση τον χορό από το χασάπικο στο ζεϊμπέκικο και στο χασαποσέρβικο, σαν καλά μαθημένος από καιρό.

Λίγο πριν από τα μεσάνυχτα, όλοι έφυγαν από τη συναυλία με ένα γλυκό, ήρεμο χαμόγελο στα χείλη. Λίγο αργότερα, στα καμαρίνια, κοντά στον σπουδαίο συνθέτη, επιβεβαιώσαμε και από πού ξεκίνησε αυτό το χαμόγελο – και ποιος το μοίρασε απλόχερα εκείνη τη νύχτα στην πλατεία Σάφρα, σε τόσες χιλιάδες κόσμο».

2020

> 2.1.2020

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΚΥΠΡΟΥ – ΙΣΡΑΗΛ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΓΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ EAST MED 7^η ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

> ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:

«Σφραγίσαμε
την απόφαση
για στρατηγική
σύμπλευση»

Στιγμιότυπα από την ιστορική υπογραφή της συμφωνίας για τον East Med, στο Ζάππειο Μέγαρο.

Από αριστερά: Ο Πρόεδρος της Κύπρου Ν. Αναστασιάδης, ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Κυρ. Μητσοτάκης και του Ισραήλ Β. Νετανιάχου.

EastMed: Υπεγράφη η συμφωνία για τον αγωγό φυσικού αερίου

ΤΟ ΒΗΜΑ, 2.1.2020

Υπεγράφη στο Ζάππειο Μέγαρο, παρουσία των Κυριάκου Μητσοτάκη, Νίκου Αναστασιάδη και Βενιαμίν Νετανιάχου, η διακρατική συμφωνία κατασκευής του EastMed -μια κίνηση ιδιαίτερης σημασίας για την Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή.

Τη Διακρατική Συμφωνία για τον East Med υπέγραψαν οι υπουργοί Ενέργειας Ελλάδας, Ισραήλ και Κύπρου, Κωστής Χατζηδάκης, Γιουβάλ Στάινιτς και Γιώργος Λακκοτρύπης αντίστοιχα.

Επίσης, παρίστανται ο Υπουργός Εξωτερικών, Νίκος Δένδιας, και ο υφυπουργός Εξωτερικών, Κώστας Φραγκογιάννης, ενώ έχουν κληθεί οι πρώην υπουργοί Ενέργειας Γιάννης Μανιάτης και Γιώργος Σταθάκης.

Η λειτουργία του αγωγού

Ο αγωγός θα συνδέσει τα κοιτάσματα φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου με την ευρωπαϊκή αγορά μέσω της Κύπρου και της Ελλάδας. Πρόκειται για έργο που αναβαθμίζει τον ρόλο της χώρας μας στην ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης και μεσογειακής λεκάνης και αποτελεί το επιστέγασμα της νέας γεωπολιτικής εταιρικής σχέσης μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ. Θέτει,

παράλληλα, τέλος στην ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου και διασφαλίζει την παροχή αερίου σε περιοχές της χώρας μας που σήμερα δεν έχουν πρόσβαση στο εθνικό δίκτυο.

Η συνεργασία για τον EastMed δεν στρέφεται εναντίον οποιασδήποτε τρίτης χώρας, αλλά μετατρέπει την ενέργεια σε καταλύτη της περιφερειακής συνεργασίας και της σταθερότητας, προς όφελος όλων.

Το έργο συνάδει επίσης με τις στρατηγικές ενεργειακές επιδιώξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς ανοίγει έναν νέο διάδρομο προμήθειας αερίου και θα συμβάλλει στην ενεργειακή ασφάλεια των κρατών-μελών μέσω της διαφοροποίησης πηγών και οδύσεων.

Στο οικονομικό επίπεδο, η χώρα μας θα επωφεληθεί από την παραγωγή, μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου, ενώ και οι καταναλωτές θα κερδίσουν από τη μείωση του κόστους της ενέργειας. Κέρδη θα υπάρξουν και στο μέτωπο της περιβαλλοντικής πολιτικής, καθώς ο EastMed θα διευκολύνει τη μετάβαση σε μία οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων με μεταβατικό καύσιμο το φυσικό αέριο.

Η αρχική δυναμικότητα του αγωγού σχεδιάζεται να είναι 10 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα αερίου ανά έτος, με δυνατότητα διπλασιασμού της στο μέλλον.

Να σημειωθεί πως το μεσημέρι υπεγράφη το Προσύμφωνο Συνεργασίας (Letter of Intent) μεταξύ της ΔΕΠΑ και της Energean Oil & Gas για την προμήθεια φυσικού αερίου μέσω του αγωγού, σε ειδική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 12:00 στο υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Τι σηματοδοτεί το έργο

Το σχέδιο για τον EastMed, συνολικού κόστους περίπου 6 δισεκατομμυρίων ευρώ, συνδέει τα αποθέματα φυσικού αερίου της Κύπρου

και του Ισραήλ με την Ελλάδα και την Ιταλία, παρακάμπτοντας την Τουρκία. Μάλιστα, όπως γράφει η βρετανική οικονομική εφημερίδα «Financial Times», στόχος είναι να καλύπτει το 10% των ευρωπαϊκών αναγκών σε φυσικό αέριο.

Ο αγωγός EastMed είναι η επιλογή που συγκεντρώνει τα περισσότερα οικονομικά και πολιτικά πλεονεκτήματα για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς την Ευρώπη -κάτι που προκύπτει από τις προκαταρκτικές μελέτες για το έργο που εκπονήθηκαν για λογαριασμό της εταιρείας «ΥΑΦΑ Ποσειδών», που διαχειρίζεται το έργο και στην οποία συμμετέχουν με ποσοστά 50%-50% η ΔΕΠΑ και η ιταλική Edison.

Η συμφωνία αποτελεί την πρώτη μεγάλη κίνηση της Αθήνας στη διπλωματική «σκακιέρα» για τη νέα χρονιά, και η οποία αναμένεται να αλλάξει -εφόσον τελικά φτάσει στην υλοποίησή του το έργο- τα ενεργειακά δεδομένα στην περιοχή. Εξ ου και ο έκδηλος εκνευρισμός της Άγκυρας.

Η σπουδαιότερη γεωπολιτική παράμετρος του εγχειρήματος, εξάλλου, αφορά την παράκαμψη της Τουρκίας στον τομέα της ενέργειας στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία επιχειρεί να ανατρέψει τα δεδομένα και να μπει στο πρόγραμμα μέσω της παράτυπης οριοθέτησης ΑΟΖ με τη Λιβύη.

Παράλληλα, δίνει τη δυνατότητα «ανοίγματος» σε ενεργειακούς διαδρόμους για τα ελληνικά κοιτάσματα εφόσον αυτά εντοπιστούν και αφού ξεπεραστούν τα ζητήματα που αφορούν στη χάραξη των θαλασσιών ζωνών, ενώ αναβαθμίζει ενεργειακά την Ελλάδα, η οποία θα αποτελέσει το κομμάτι αυτού του μεγάλου διαμετακομιστικού κέντρου ενέργειας σε όλη την νοτιοανατολική Μεσόγειο.

Επιστέγασμα ουσιαστικής συνεργασίας Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ

Η υπογραφή της διακρατικής συμφωνίας EastMed επιβεβαιώνει τις στενές σχέσεις της Ελλάδας με την Κύπρο και το Ισραήλ.

Στο πλαίσιο της υπογραφής της συμφωνίας, ο Πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης συναντήθηκε σήμερα στο Μέγαρο Μαξίμου με τον ομόλογό του του Ισραήλ, Βένιαμιν Νετανιάχου, ενώ νωρίτερα συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Κύπρου, Νίκο Αναστασιάδη.

Ο κ. Μητσοτάκης και ο κ. Νετανιάχου επιβεβαίωσαν τη στενή σχέση ανάμεσα στην Ελλάδα και στο Ισραήλ και συζήτησαν την εμπάθυνση της διμερούς συνεργασίας σε πολλά μέτωπα, όπως η αμυντική βιομηχανία, οι επενδυτικές ροές και ο τουρισμός.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης έγινε επίσης επισκόπηση των εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή και οι δύο πλευρές συνέπεσαν στην ανάλυσή τους.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης και ο Βένιαμιν Νετανιάχου συμφώνησαν πως η συνεργασία για τη διασφάλιση της σταθερότητας στην περιοχή επιτρέπει την ανάπτυξη και την ευρωστία όλων των χωρών της γειτονιάς μας.

«Σημαντική μέρα για Ελλάδα – Κύπρο – Ισραήλ»

Νωρίτερα, ο κ. Μητσοτάκης συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκο Αναστασιάδη, στο πλαίσιο της υπογραφής της διακρατικής συμφωνίας για την κατασκευή του ενεργειακού αγωγού EastMed.

Μετά το πέρας της συνάντησης με τον κ. Αναστασιάδη, και αφού

αντάλλαξαν ευχές για τη νέα χρονιά, ο κ. Μητσοτάκης δήλωσε ότι «ο καιρός μπορεί να είναι βροχερός και κρύος έξω αλλά το κλίμα, όπως πάντα, είναι ιδιαίτερα θερμό κάθε φορά που υποδεχόμαστε τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, ειδικά σε μία τόσο σημαντική μέρα όπου Ελλάδα, Κύπρος και Ισραήλ θα υπογράψουν τη συμφωνία για τον αγωγό EastMed. Ένα πολύ σημαντικό ενεργειακό έργο το οποίο έρχεται ως επιστέγασμα μιας πολύ ουσιαστικής τριμερούς συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας και όχι μόνο».

Από την πλευρά του ο κ. Αναστασιάδης ανέφερε: «Στην Κύπρο λέμε ότι άμα βρέχει είναι ευλογία, διότι οι χώρες μας μαστίζονται, ιδιαίτερα τα νησιά, και από την ανομβρία. Συνεπώς, η ευλογία σήμε-

ρα είναι γιατί συμπίπτει με ένα ιστορικό γεγονός -όπως πολύ ορθά έχει σημειώσει- την υπογραφή μιας τριμερούς, εν συνεχεία τετραμερούς συνεργασίας, που θέτει τις βάσεις της εμπράκτου επιδίωξης από την αρχή όταν ξεκινήσαμε τις τριμερείς συνεργασίες: Δηλαδή, να υπάρξει συνεργασία και όχι αντιπαλότητα στη Μέση Ανατολή, ιδιαίτερα όσον αφορά στα θέματα ενέργειας ή οτιδήποτε μπορεί να συνδέσει τα κράτη της περιοχής. Έτσι, πραγματικά είναι μία σημαντική, ιστορική μέρα και οι συνομιλίες που θα έχουμε μαζί, αλλά και εν συνεχεία με τον Πρωθυπουργό του Ισραήλ, νομίζω ότι θέτουν τις βάσεις για την παραπέρα ακόμα πιο ισχυρή συνεργασία με τα κράτη της Μέσης Ανατολής».

Ζάππειο, 2.1.2020, συμφωνία για τον East Med.

> **23.1.2020**

Ο ΠΤΔ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΙΣΕ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

5^ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΦΟΡΟΥΜ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Ο ΠτΔ Π. Παυλόπουλος, συνοδευόμενος από τον Πρόεδρο του ΚΙΣΕ Δαβίδ Σαλιτέλ, συμμετείχε στο 5^ο Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος και την καταπολέμηση του Αντισημιτισμού, που έγινε στην Ιερουσαλήμ υπό την αιγίδα του Ισραηλινού Προέδρου Ρ. Ρίβλιν με τη συνεργασία του ΕJC.

> **Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:**

«Η παρουσία μου εδώ σνισιτά έμπρακτη και ειλικρινή συμμετοχή του Ελληνικού Λαού στις εμβληματικές εκδηλώσεις μνήμης για το Ολοκαύτωμα αλλά και στον διεθνή αγώνα εναντίον του αντισημιτισμού»

> **ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ:**

«Η Ελλάδα και το Ισραήλ συνεργάζονται και πρωτοστατούν και στην καταπολέμηση του αντισημιτισμού»

5^ο Παγκόσμιο Φόρουμ για το Ολοκαύτωμα Ηγέτες κρατών στο Ισραήλ για τη μνήμη του Ολοκαυτώματος

Ιστότοπος ΚΙΣΕ, 24.1.2020

49 ηγέτες από όλον τον κόσμο έδωσαν το παρών στο 5^ο Παγκόσμιο Φόρουμ για το Ολοκαύτωμα με τίτλο «Θυμόμαστε το Ολοκαύτωμα, Καταπολεμούμε τον Αντισημιτισμό», που έγινε στην Ιερουσαλήμ στις 23.1.2020, σηματοδοτώντας τη Διεθνή Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος και την 75η επέτειο από την απελευθέρωση του Άουσβιτς. Το Φόρουμ τέθηκε υπό την αιγίδα του Προέδρου του Ισραήλ Ρεουβέν Ρίβλιν και πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία του Ιδρύματος Γιάντ Βασέμ. Διοργανωτής και εμπνευστής του Φόρουμ είναι ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Εβραϊκού Συνεδρίου (EJC) Δρ. Μοσέ Κάντορ.

Στη διεθνούς σημασίας συνάντηση, η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλο, ο οποίος συνοδευόταν από τον Πρόεδρο του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος Δαβίδ Σαλιτιέλ. Ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος, σε συνέχεια της ιδιαίτερης συνάντησής του με τον Ισραηλινό ομόλογό του δήλωσε: «Είχα μια ιδιαίτερα εγκάρδια συνάντηση με τον φίλο Πρόεδρο του Κράτους του Ισραήλ κ. Ρεουβέν Ρίβλιν. Κατά την συνάντηση αυτή τον διαβεβαίωσα ότι η εδώ παρουσία μου, ως Πρόεδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, συνιστά έμπρακτη και ειλικρινή συμμετοχή του Ελληνικού Λαού σε αυτές τις εμβληματικές εκδηλώσεις μνή-

μης για το Ολοκαύτωμα αλλά και στον διεθνή αγώνα εναντίον του αντισημιτισμού».

Καλωσορίζοντας τους ξένους ηγέτες, ο Πρόεδρος του Ισραήλ Ρεουβέν Ρίβλιν έδωσε το στίγμα και τη βαρύτητα του μηνύματος της παγκόσμιας συνάντησης, στη διάρκεια του δείπνου που παρέθεσε στις 22.1.2020: «Πρόκειται για μία ιστορική συνάντηση, όχι μόνο για το Ισραήλ και τον εβραϊκό λαό, αλλά για όλη την ανθρωπότητα. Σήμερα, καθώς μνημονεύουμε τα θύματα του Ολοκαυτώματος και του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, νοηματοδοτούμε επίσης τη νίκη της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας», δήλωσε χαρακτηριστικά.

Στόχος του Φόρουμ, όπως προέκυψε και από τις ομιλίες των ηγετών, είναι να δημιουργηθεί ένα αρραγές μέτωπο κατά του αντισημιτισμού.

Ομιλίες έγιναν από τους ηγέτες των τότε Συμμάχων, νικητών του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, δηλαδή των ΗΠΑ, της Γαλλίας, της Βρετανίας και της Ρωσίας, ως διαδόχου της ΕΣΣΔ, καθώς και της Γερμανίας. Κατά την έναρξη της εκδήλωσης, ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ Βενιαμίν Νετανιάχου δήλωσε μεταξύ άλλων: «Οι λέξεις 'ποτέ ξανά' δεν θα είναι ένα σλόγκαν χωρίς νόημα αλλά μια συνεχής παρότρυνση για δράση». «Σήμερα έχουμε και φωνή και γη και ασπίδα». Ο Πρόεδρος του EJC Μοσέ Καντόρ, αναφέρθηκε στην αύξηση των αντισημιτικών επεισοδίων: «Η εβραϊκή ζωή στην Ευρώπη απειλείται. Ποτέ δεν ήμουν τόσο ανήσυχος για την αύξηση του αντισημιτισμού στην Ευρώπη», τόνισε μεταξύ άλλων.

Ο Πρόεδρος της Ρωσίας Βλάντιμιρ Πούτιν υπογράμμισε ότι «Ο αντισημιτισμός και η ξενοφοβία πρέπει να αντιμετωπιστούν παντού ασχέτως του ποιος βρίσκεται πίσω από τη διάδοση του μίσους». Ο Γερμανός Πρόεδρος Φρανκ-Βάλτερ Σταϊνμάγερ δήλωσε ότι «με οδυ-

νη υποκλίνεται μπροστά στο χειρότερο έγκλημα στην ιστορία της ανθρωπότητας το οποίο διαπράχθηκε από συμπατριώτες του». «Θα ήθελα να μπορώ να πω ότι εμείς οι Γερμανοί μάθαμε μια για πάντα από την ιστορία μας. Αλλά δεν μπορώ να το πω όταν το μίσος εξαπλώνεται», σημείωσε μιλώντας στα αγγλικά ώστε να μην προκαλέσει δυσάρεστα συναισθήματα στους επιζώντες από το Ολοκαύτωμα που βρίσκονταν στο κοινό. «Η ευθύνη της Γερμανίας δεν λήγει. Θέλουμε να ανταποκριθούμε στην ευθύνη που έχουμε. Απ' αυτό θα πρέπει να μας αξιολογήσετε», συμπλήρωσε ο Πρόεδρος της Γερμανίας. Ο Αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Μάικ Πενς δήλωσε ότι «Σήμερα ο κόσμος έχει τόσο την ευθύνη όσο και τη δύναμη να διασφαλίσει πως ό,τι συνέβη στο παρελθόν δεν θα ξανασυμβεί», ενώ έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο Ιράν ως χώρα που επίσημα αρνείται το Ολοκαύτωμα και στοχεύει στην καταστροφή του Ισραήλ.

Ο πρίγκιπας Κάρολος της Αγγλίας δήλωσε ότι το Ολοκαύτωμα αποτελεί μια «παγκόσμια ανθρώπινη τραγωδία και χρειάζεται ο κόσμος να ανανεώσει τη δέσμευσή του στη διατήρηση της Μνήμης». Ο Γάλλος Πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν επαίνεσε τους ηγέτες που

συγκεντρώθηκαν στο Φόρουμ για να τονίσουν τη σημασία του Ολοκαυτώματος. «Θα μπορούσε κανείς να φανταστεί αυτό που συμβαίνει σήμερα; Όλοι εμείς να είμαστε ενωμένοι και ταγμένοι στη Μνήμη του Ολοκαυτώματος;». «Δεν θα επιτρέψουμε τη σιωπή απέναντι στον αντισημιτισμό και στα νέα πρόσωπα του αντισημιτισμού, διότι υποσχόμαστε να θυμόμαστε και να αναλάβουμε δράση», είπε χαρακτηριστικά ο Ε. Μακρόν.

Ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ Δ. Σαλτιέλ, στη διάρκεια του Φόρουμ, είχε ιδιαίτερη επικοινωνία με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Πρ. Παυλόπουλο, με τον βασιλιά της Ισπανίας Φελίπε, τον οποίο κάλεσε στην Ελλάδα προτείνοντάς του να είναι ομιλητής σε εκδήλωση για τα 200 χρόνια από την εθνική παλιγγενεσία. Επίσης, συναντήθηκε με τον Γερμανό Πρόεδρο Σταϊνμάγερ, ο οποίος ως επίτιμο μέλος της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον του για τη διατήρηση της εβραϊκής κληρονομιάς στην Ελλάδα. Επίσης, σε συζήτηση με την Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ Νάνσυ Πελόζι αναφέρθηκε σε διεθνείς εξελίξεις και στις μελλοντικές πρωτοβουλίες των ΗΠΑ για την ειρήνευση στη Μ. Ανατολή.

Η παρουσία μου εδώ συνιστά έμπρακτη και ειλικρινή συμμετοχή του Ελληνικού Λαού σε αυτές τις εμβληματικές εκδηλώσεις μνήμης για το Ολοκαύτωμα αλλά και στον διεθνή αγώνα εναντίον του αντισημιτισμού.

– ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

> **21.5.2020**

30 ΧΡΟΝΙΑ ΠΛΗΡΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΣΡΑΗΛ ΜΗΝΥΜΑΤΑ - ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

> **ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΣΡΑΗΛ:**

«...Μαζί θα εργαστούμε για την προώθηση της φιλίας και της εταιρικής μας σχέσης, ενισχύοντας περαιτέρω τους μοναδικούς μας δεσμούς σε ένα ολοένα αυξανόμενο αριθμό τομέων κοινού ενδιαφέροντος, συμβάλλοντας έτσι στην ευημερία της ευρύτερης περιοχής μας»

Η Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου και ο Πρόεδρος του Κράτους του Ισραήλ Reuven (Ruvn) Rivlin εορτάζουν από κοινού το παρελθόν, παρόν και μέλλον των διμερών μας σχέσεων.

Κοινή δήλωση των Προέδρων Ελλάδας και Ισραήλ για την 30^η επέτειο Ελληνο-Ισραηλινών σχέσεων

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 21.5.2020

Τη συνέχιση της στενής συνεργασίας και του συντονισμού για την προώθηση της φιλίας και της εταιρικής σχέσης Ελλάδας-Ισραήλ, συμβάλλοντας έτσι στην ευημερία της ευρύτερης περιοχής, υπογραμμίζουν με κοινή τους δήλωση η Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου και ο Πρόεδρος του Ισραήλ Ρεουβέν Ρίβλιν, με την ευκαιρία της 30ής επετείου από την εγκαθίδρυση πλήρων διπλωματικών σχέσεων μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Κράτους του Ισραήλ.

Η κ. Σακελλαροπούλου και ο Ισραηλινός ομόλογός της, επισημαίνουν ότι σήμερα «εορτάζουν από κοινού το παρελθόν, παρόν και μέλλον των διμερών μας σχέσεων» και σημειώνουν ότι πέραν των ισχυρών πολιτικών δεσμών, αυτή η σχέση έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, σε πολλούς τομείς, όπως η Οικονομία, η Ενέργεια, ο Τουρισμός, η Άμυνα, η Τεχνολογία, ο Πολιτισμός, ενώ ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην τριμερή συνεργασία με την Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και στην ενίσχυση της συμμετοχής των ΗΠΑ, για την προαγωγή από κοινού της περιφερειακής ασφάλειας, της σταθερότητας και της ανάπτυξης.

Αναλυτικά στη δήλωσή τους η Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου και ο Πρόεδρος του Ισραήλ Ρεουβέν Ρίβλιν αναφέρουν:

«Σήμερα, 21^ο Μαΐου 2020, καθώς η Ελληνική Δημοκρατία και το

Κράτος του Ισραήλ συμπληρώνουν 30 χρόνια εγκαθίδρυσης πλήρων διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών μας και ενδυνάμωσης των δεσμών μεταξύ των δύο λαών μας, η Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου και ο Πρόεδρος του Κράτους του Ισραήλ Reuven (Ruv) Rivlin εορτάζουν από κοινού το παρελθόν, παρόν και μέλλον των διμερών μας σχέσεων.

Πέραν των ισχυρών πολιτικών δεσμών, αυτή η σχέση έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, σε πολλούς τομείς. Εργαζόμαστε από κοινού στους τομείς της οικονομίας, της άμυνας, της επιστήμης και τεχνολογίας, καθώς επίσης και του πολιτισμού. Οι ομογενειακές μας κοινότητες παίζουν σημαντικό ρόλο στην οικοδόμηση γέφυρας φιλίας μεταξύ των χωρών μας. Το σχέδιο του αγωγού EastMed προωθεί την ενεργειακή ασφάλεια στην ΕΕ και φέρνει τους γείτονές μας στην Ανατολική Μεσόγειο πιο κοντά. Ο τουρισμός φέρνει τις κοινωνίες μας ακόμη πιο κοντά, παρότι διαταράχθηκε με επώδυνο τρόπο εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αυτή η ισχυρή σχέση έχει αναπτυχθεί ουσιαστικά τα τελευταία χρόνια, τόσο διμερώς όσο και στο πλαίσιο του τριμερούς σχήματος συνεργασίας με την Κυπριακή Δημοκρατία. Με την ενίσχυση της συμμετοχής των ΗΠΑ, προάγουμε από κοινού την περιφερειακή ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ανάπτυξη.

Καθώς η Ελληνική Δημοκρατία και το Κράτος του Ισραήλ υπογραμμίζουν αυτό το σημαντικό σημείο στις σχέσεις τους, είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε σε στενή συνεργασία και συντονισμό. Μαζί θα εργαστούμε για την προώθηση της φιλίας και της εταιρικής μας σχέσης, ενισχύοντας περαιτέρω τους μοναδικούς μας δεσμούς σε έναν ολοένα αυξανόμενο αριθμό τομέων κοινού ενδιαφέροντος, συμβάλλοντας έτσι στην ευημερία της ευρύτερης περιοχής μας».

> **1990 – 2020**

ΜΗΝΥΜΑΤΑ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 30^ή ΕΠΕΤΕΙΟ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΣΡΑΗΛ

ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΥΡ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΚΑΙ Β. ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ

2020

Συνεργασία των δύο χωρών σε σημαντικούς τομείς, αλλά και επέκταση αυτής της πολύπλευρης σχέσης σε τομείς όπως ο τουρισμός, η ασφάλεια και η άμυνα, η καινοτομία, η ενέργεια, το εμπόριο και ο πολιτισμός.

> 1990 – 2020

ΜΗΝΥΜΑΤΑ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 30^ή ΕΠΕΤΕΙΟ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΣΡΑΗΛ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ο Πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα Γίοσι Αμράνι κατά την ομιλία του στην Ελληνική Βουλή.

> ΚΩΣΤΑΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ:

«Μπήκε τέλος σε τέσσερις δεκαετίες χαμένου χρόνου... Ό,τι χιτίζεται σε στρατηγικές επιλογές, καρποφορεί αργότερα»

> ΓΙΑΡΙΒ ΛΕΒΙΝ:

«Ένα εξαιρετικό παράδειγμα διεθνούς και διακοινοβουλευτικής συνεργασίας που συνεισφέρει σημαντικά στην ασφάλεια των κρατών και την περιφερειακή σταθερότητα»

> ΓΙΟΣΙ ΑΜΡΑΝΙ:

«Είναι μια εξαιρετική ευκαιρία να πάμε ακόμη πιο μπροστά»

Εκδήλωση στη Βουλή για τη συμπλήρωση 30 χρόνων διπλωματικών σχέσεων Ελλάδας – Ισραήλ

Ιστότοπος Βουλής των Ελλήνων, 21.5.2020

Τη στρατηγικού χαρακτήρα συνεργασία Ελλάδας και Ισραήλ υπογράμμισε ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, κ. Κωνσταντίνος Τασούλας, στον χαιρετισμό που απηύθυνε για τη συμπλήρωση τριάντα χρόνων διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των δύο κρατών, σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Γερουσίας του Ελληνικού Κοινοβουλίου, κατά την οποία επίσης ο Πρόεδρος της Ισραηλινής Κνέσετ, κ. Yariv Levin, απηύθυνε μήνυμα μέσω τηλεδιάσκεψης.

Στην εκδήλωση συμμετείχε αντιπροσωπεία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας Ελλάδας-Ισραήλ αποτελούμενη από τους βουλευτές κ.κ. Δημήτριο Καιρίδη (Πρόεδρο), Όλγα Κεφαλογιάννη (αντιπρόεδρο), Ολυμπία Τελιγιορίδου (γραμματέα), Σπήλιο Λιβανό, Δημήτριο Μαρκόπουλο, Χριστόφορο-Εμμανουήλ Μπουτσικάκη, Ανδρέα Νικολακόπουλο, Σοφία Βούλτση, Κωνσταντίνο Καραγκούνη, Τρύφωνα Αλεξιάδη, Γεώργιο Αρβανιτίδη.

Χαιρετισμό απηύθυνε και ο Πρέσβης του Ισραήλ στην Αθήνα κ. Yossi Amrani. Παρέστη επίσης ο Διπλωματικός Σύμβουλος της Βουλής των Ελλήνων, Πρέσβης κ. Κωνσταντίνος Οικονομίδης.

Ο **Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, κ. Κωνσταντίνος Τασούλας**, αναφέρθηκε στην επίσημη αναγνώριση του κράτους του Ισραήλ από την Ελληνική Δημοκρατία στις 21 Μαΐου 1990, επί Πρωθυπουργίας Κωνσταντίνου Μητσotάκη, ως μια «πολιτική πρωτοβουλία με την οποία μπήκε τέλος σε τέσσερις δεκαετίες χαμένου χρόνου», τονίζοντας ότι απετέλεσε «τον θεμέλιο λίθο και το εναρκτήριο λάκτισμα μιας επίσημης φιλίας και εποικοδομητικής συνεργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων και των λαών των δύο κρατών».

«Ό,τι χτίζεται σε στρατηγικές επιλογές, καρποφορεί αργότερα», επισήμανε ο κ. Τασούλας αναφερόμενος στα αμοιβαία, διαχρονικά και πολυδιάστατα οφέλη αυτής της συνεργασίας με τελευταία κορωνίδα την υπογραφή, στις 2 Ιανουαρίου 2020, και τη συνακόλουθη κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων της διακυβερνητικής συμφωνίας Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ για τον αγωγό φυσικού αερίου East Med.

Ο **Πρόεδρος της Κνέσετ, κ. Yariv Levin**, στο μήνυμά του υπογράμμισε την περαιτέρω ενίσχυση, τα τελευταία χρόνια, των σχέσεων Ελλάδας-Ισραήλ σημειώνοντας «τη γεωγραφική γειτνίαση που ενώνει τις δύο χώρες».

«Δράττομαι της ευκαιρίας για να επιβεβαιώσω τη σημασία των σχέσεων που απορρέουν από την τριμερή συνεργασία μεταξύ Ελλάδας, Ισραήλ και Κύπρου», ανέφερε ο κ. Levin. «Η συνεργασία αυτή αποτελεί ένα εξαιρετικό παράδειγμα διεθνούς και διακοινοβουλευτικής συνεργασίας, συνεισφέρει σημαντικά στην ασφάλεια των κρατών και την περιφερειακή σταθερότητα και ελπίζω να ανανεωθούν οι συναντήσεις μεταξύ των τριών κοινοβουλίων ώστε να συνεχίσουμε τη μεταξύ μας συνεργασία», τόνισε.

Από την πλευρά του ο **Πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα**, κ. **Yossi Amrani**, ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής: «Σήμερα τιμούμε τα τριάντα χρόνια των διπλωματικών μας σχέσεων, τα οποία ξεκίνησαν με την επίσημη αναγνώριση εκ μέρους του τότε Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη και του τότε Υπουργού Εξωτερικών κ. Σαμαρά, που πήγαν αντίθετα σε πολιτικές φιλίες και συμβουλές και έκαναν το πιο φυσικό πράγμα: να αναγνωρίσουν το κράτος του Ισραήλ ως χώρα των εβραίων. Με την ευχή των Προέδρων των δύο κοινοβουλίων θα προχωρήσουμε ακόμη περισσότερο τις σχέσεις μας. Είναι μια εξαιρετική ευκαιρία να πάμε ακόμη πιο μπροστά ξεπερνώντας τα όποια γραφειοκρατικά εμπόδια».

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας Ελλάδας-Ισραήλ, κ. **Δημήτρης Καιρίδης**, αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην πολιτισμική συνεισφορά των εβραϊκών κοινοτήτων σε όλη την Ευρώπη, οι οποίες χάθηκαν, τονίζοντας ότι αυτό το δράμα δεν πρέπει να ξεχαστεί ποτέ.

Η Αντιπρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας, κ. **Όλγα Κεφαλογιάννη**, επισήμανε ότι το 1990 χρειάστηκε μια γενναία απόφαση του τότε Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, με Υπουργό Εξωτερικών τον Αντώνη Σαμαρά, και σήμερα η στρατηγική αυτή σχέση των δύο κρατών βρίσκει σύμφωνες σχεδόν όλες τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας.

Η Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας, κ. **Ολυμπία**

Τελιγορίδου, αναφέρθηκε στη μακρά σχέση Ελλάδας-Ισραήλ και πρόσθεσε ότι η συνεργασία των δύο χωρών πρέπει να συνεχισθεί και να ενδυναμωθεί με την ολοκλήρωση του αγωγού East Med.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ν.Δ. και μέλος της Ομάδας Φιλίας Ελλάδας-Ισραήλ κ. **Σπήλιος Λιβανός** ανέδειξε τις περαιτέρω δυνατότητες της συνεργασίας των δύο κρατών στον τομέα της έρευνας, στον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό.

Από την πλευρά του, ο βουλευτής της Ν.Δ. κ. **Κώστας Καραγκούνης** αναφέρθηκε στη συνεισφορά του εβραϊκού έθνους και στην πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε ό,τι αφορά την καταπολέμηση του αντισημιτισμού.

Ο βουλευτής του Κινήματος Αλλαγής κ. **Γιώργος Αρβανιτίδης** σημείωσε ότι η Ελλάδα και το Ισραήλ έχουν θέσει ισχυρές βάσεις στις μεταξύ τους σχέσεις που προοιωνίζουν περαιτέρω οφέλη για τους δύο λαούς.

Η βουλευτής της Ελληνικής Λύσης κ. **Μαρία Αθανασίου** τόνισε ότι η ίδια η Ιστορία επιβάλλει τη σταθερή συνεργασία Ελλάδας και Ισραήλ, η οποία θα πρέπει να αποτελεί μονόδρομο.

Τέλος, την εκδήλωση παρακολούθησαν μέσω τηλεδιάσκεψης ο Ραβίνος της Αθήνας Γκαμπριέλ Νεγρίν και ο Πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Δαβίδ Σαλιέλ.

> 1990 – 2020

ΜΗΝΥΜΑΤΑ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 30^ή ΕΠΕΤΕΙΟ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΣΡΑΗΛ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΝΙΚΟΥ ΔΕΝΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ

> ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ:

«...Σήμερα, αυτά που μας ενώνουν είναι τόσα που είμαι πεπεισμένος ότι αυτή η σχέση φιλίας και συνεργασίας θα προχωρήσει με άλματα στο άμεσο, αλλά και απότερο μέλλον...»

Ιερουσαλήμ
28.7.2019. Από
την επίσκεψη
του Υπ.Εξ.
Ν. Δένδια
στο Ισραήλ.
Συνάντηση με
τον Ισραηλινό
Πρόεδρο Ρ.
Ρίβλιν (επάνω)
και με τον
Πρωθυπουργό
Β. Νετανιάχου
(κάτω).

Αθήνα, 31.10.2019.
Ο Ν. Δένδιας υποδέχεται
τον Ισραηλινό ομόλογό
του Ισραήλ Κατς στο
Υπουργείο Εξωτερικών.

Μήνυμα του Υπουργού Εξωτερικών Νίκου Δένδια για τα 30 χρόνια πλήρων διπλωματικών σχέσεων Ελλάδος – Ισραήλ, στη δήλωσή του στον Β.Ι. Ελιέζερ που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα Yedioth Achronoth

Ιστότοπος Υπουργείου Εξωτερικών, 21.5.2020

Σήμερα, συμπληρώνονται 30 χρόνια από τη σύναψη πλήρων διπλωματικών σχέσεων Ελλάδας-Ισραήλ. Πράγματι, την 21η Μαΐου 1990, χάρη σε πρωτοβουλία του τότε Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, έγινε το μεγάλο βήμα της αναβάθμισης των διμερών σχέσεων του λίκνου της Δημοκρατίας με μια σύγχρονη και δυναμική Δημοκρατία στην περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Έκτοτε, έχουμε σφυρηλατήσει μία σημαντική στρατηγική εταιρική σχέση στην περιοχή μας. Ελλάδα και Ισραήλ, χώρες με πλούσιο ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο, ώριμες κοινωνίες με υψηλό μορφωτικό επίπεδο και ενεργούς πολίτες, με οικονομίες που βασίζονται σε τεχνολογικά και οικονομικά προηγμένες υποδομές, συνεργαζόμαστε αποτελεσματικά. Μέσω της πολύπλευρης αυτής σχέσης, δίνουμε παράλληλα το παράδειγμα ότι η συνεργασία είναι μονόδρομος για

την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ευημερία στην περιοχή μας.

Σήμερα, η συνεργασία μας εκτείνεται στα πεδία της επιστήμης, του πολιτισμού, του εμπορίου, της καινοτομίας, της ενέργειας, του τουρισμού, της ασφάλειας και της άμυνας, ενώ συνεχίζει να αναπτύσσεται διαρκώς και σε νέα πεδία. Υπάρχουν πολλά που μπορούν ακόμη να γίνουν, πολλά περισσότερα να επιτευχθούν. Πρόθεσή μας είναι να εντατικοποιήσουμε περαιτέρω τις σχέσεις μας, ενισχύοντας και εμβαθύνοντας το θεσμικό πλαίσιο, αλλά και τις επαφές σε επίπεδο κοινωνίας πολιτών. Η ελληνική εβραϊκή κοινότητα και το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων αποτελούν ήδη ισχυρές γέφυρες φιλίας μεταξύ των δύο χωρών, όπως και οι ομογενειακές μας οργανώσεις, ιδίως στις ΗΠΑ που χτίζουν μια σχέση πολύτιμη. Σχέση που αντανακλάται τόσο στις διμερείς σχέσεις όσο και στις σχέσεις Ελλάδας-Ισραήλ με τις ΗΠΑ.

Σε αυτές προστίθενται σταθερά νέοι δεσμοί, εμπλουτίζοντας την κληρονομιά που συνδέει ιστορικά τους δύο λαούς. Ενδεικτικό της φιλίας μεταξύ μας και το ολοένα διογκούμενο τουριστικό ρεύμα μεταξύ των δύο χωρών μας, καθώς και το αυξανόμενο επενδυτικό ενδιαφέρον Ισραηλινών επιχειρηματιών στη χώρα μας.

Ισραήλ και Ελλάδα συνεργαζόμαστε σήμερα και για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού, ενώ η Ελληνική Πολιτεία βρίσκεται πάντοτε στο πλευρό του Ελληνικού Εβραϊσμού. Ως Έλληνες, θεωρούμε καθήκον μας να διατηρήσουμε ζωντανή τη μνήμη του Ολοκαυτώματος. Η μνήμη των τραγικών αυτών γεγονότων πρέπει να παραμείνει ανεξίτηλη ώστε οι ναζιστικές θηριωδίες να μην επαναληφθούν ποτέ ξανά. Οι σύγχρονοι θαυμαστές του φασισμού να μην ξαναβρούν έδαφος για τη διάδοση της ιδεολογίας μίσους την οποία πρεσβεύουν και να συνεχίσουν να ηττώνται από τις βαθιά ριζωμένες δημοκρατικές πεποιθήσεις των λαών μας. Αυτόν το σκοπό θα υπηρετήσει και το υπό

κατασκευή Μουσείου του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη, καθώς και η νέα, μόνιμη ελληνική έκθεση στο Άουσβιτς. Στο ίδιο πλαίσιο, η Ελλάδα αναλαμβάνει το 2021 την προεδρία της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος (IHRA).

Η αναβάθμιση των σχέσεών μας λειτουργεί θετικά όχι μόνο σε διμερές επίπεδο, αλλά και στο ασταθές περιβάλλον της Ανατολικής Μεσογείου. Προς την ίδια κατεύθυνση κινείται και η τριμερής συνεργασία μας με την Κυπριακή Δημοκρατία, με τη στήριξη και συμμετοχή και των ΗΠΑ σε σχήμα 3+1. Μία συνεργασία που όχι μόνο δεν θίγει, αλλά είναι ανοιχτή σε τρίτες χώρες, στη βάση βέβαια του σεβασμού του διεθνούς δικαίου και των σχέσεων καλής γειτονίας. Μια σχέση που θέλει να λειτουργεί ως καταλύτης για την προώθηση της ειρήνης, της σταθερότητας, της ασφάλειας και της ευημερίας στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Μια ευημερία που θα ενισχυθεί περαιτέρω μέσα και από την υλοποίηση κομβικών έργων υπο-

δομής, όπως ο αγωγός East Med, ένα έργο στρατηγικής, οικονομικής και πολιτικής προστιθέμενης αξίας, που θεμελιώθηκε με την υπογραφή της σχετικής συμφωνίας στην Αθήνα στις αρχές του χρόνου.

Συγχρόνως, η Ελλάδα παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην ενίσχυση της εταιρικής σχέσης Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ισραήλ.

«Αν δεν πιστεύεις στα θαύματα, τότε δεν είσαι ρεαλιστής», είχε πει ο David Ben Gurion. Τα τελευταία 30 χρόνια, Ελλάδα και Ισραήλ, καταφέραμε πολλά περισσότερα από όσα, ίσως, θα περιμέναμε και οι ίδιοι. Ένα μικρό θαύμα. Σήμερα, αυτά που μας ενώνουν είναι τόσα που είμαι πεπεισμένος ότι αυτή η σχέση φιλίας και συνεργασίας θα προχωρήσει με άλματα στο άμεσο, αλλά και απώτερο μέλλον. Για τον σκοπό αυτό, προσβλέπω σε τακτική ανταλλαγή απόψεων και αγαστή συνεργασία με τον νεο-ορισθέντα ομόλογό μου G. Eshkenazy, με τον οποίο θα συναντηθούμε ευθύς μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες.

Μέσω της πολύπλευρης αυτής σχέσης, δίνουμε παράλληλα το παράδειγμα ότι η συνεργασία είναι μονόδρομος για την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ευημερία στην περιοχή μας.

– ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

► 16-17.6.2020

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Στιγμιότυπα από την επίσημη επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στο Ισραήλ.

Επάνω: Με τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό Β. Νετανιάχου.

Δεξιά επάνω: Ο Κυρ. Μητσοτάκης στο Γιαντ Βασέμ, στον κήπο των Δικαίων των Εθνών, όπου αναγράφεται και το όνομα της αδελφής της γιαγιάς του, Ευαγγελίας Γεωργιάδου, μεταξύ των Ελλήνων Δικαίων.

Κάτω: Από τη συνάντηση με τον Πρόεδρο του Ισραήλ Ρ. Ρίβλιν.

> 1990 – 2020

ΜΗΝΥΜΑΤΑ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 30^ή ΕΠΕΤΕΙΟ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΣΡΑΗΛ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Τα 30 χρόνια από την επίσημη αναγνώριση του Κράτους του Ισραήλ από την Ελλάδα, σηματοδοτούν τους ορίζοντες μιας δυναμικής και επωφελούς συνεργασίας των δύο χωρών, για την πρόοδο και την ευημερία των δυο λαών...». (21.5.2020)

«Λε Χάϊμ», πρόποση από το Δ.Σ. του ΚΙΣΕ.

> ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ:

«Το ΚΙΣΕ
ήταν, είναι
και θα
παραμείνει
αρωγός σε
αντή τη
συνεργασία»

Η ανακοίνωση του ΚΙΣΕ για τα 30 χρόνια διπλωματικών σχέσεων Ελλάδας – Ισραήλ

Τα 30 χρόνια από την επίσημη αναγνώριση του Κράτους του Ισραήλ από την Ελλάδα, σηματοδοτούν τους ορίζοντες μιας δυναμικής και επωφελούς συνεργασίας των δύο χωρών, για την πρόοδο και την ευημερία των δυο λαών.

Η πολιτική συνεργασία, που ξεκίνησε ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης το 1990, με την απόφασή του να αναγνωρίσει η Ελλάδα επισήμως το Κράτος του Ισραήλ, καλλιεργήθηκε από τις κυβερνήσεις και των δύο χωρών και επεκτάθηκε στην οικονομία, στην ασφάλεια, στην υγεία και στην παιδεία, στην ενέργεια, στον πολιτισμό και στον τουρισμό.

Αθήνα και Ιερουσαλήμ, δύο πρωτεύουσες, δύο πόλεις με ιστορική κληρονομιά που καθόρισε τον χαρακτήρα του ανθρωπισμού και της δημοκρατίας, ένωσαν δυνάμεις και καταβάλλουν κοινές προσπάθειες για την διασφάλιση της σταθερότητας και της ειρηνικής συνύπαρξης όλων των λαών της Ανατολική Μεσογείου.

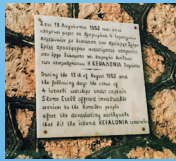
Έλληνες και Ισραηλινοί, απέδειξαν έμπρακτα και έδωσαν περιεχόμενο στην έννοια της αλληλεγγύης των λαών, σώζοντας ανθρώπινες ζωές, σώζοντας τον φυσικό πλούτο των χωρών τους. Το έκαναν με αυτοθυσία και αυταπάρνηση, Έλληνες και Ισραηλινοί πυροσβέστες απέναντι στην πύρινη λαίλαπα, το έκαναν Ισραηλινοί διασώστες στον μεγάλο σεισμό της Αθήνας.

Οι Ισραηλινοί ακούν και τραγουδούν ελληνικά τραγούδια, οι Έλληνες υποδέχονται τους Ισραηλινούς επισκέπτες με την παραδοσιακή ελληνική φιλοξενία, αυτή είναι η εικόνα δύο λαών που σφυρηλατούν τις σχέσεις τους...

Το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος συγχαίρει την Ελλάδα και το Ισραήλ για την ισχυρή βούλησή τους να αναπτύξουν ακόμη περισσότερο τους δεσμούς φιλίας και ενθαρρύνει κάθε προσπάθεια που θα φέρει ακόμη πιο κοντά τους λαούς των δύο κρατών.

*Αθήνα, 21 Μαΐου 2020
Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος*

1990 '91 '92 '93 '94 '95 '96 '97 '98 '99 **2000** '01 '02 '03 '04 '05 '06 '07 '08 '09 **2010** '11 '12 '13 '14 '15 '16 '17 '18 '19 **2020**

